

วิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
ของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

THE ASSOCIATION BETWEEN OTHER COMPREHENSIVE
INCOME COMPONENTS AND MARKET RETURN OF
FIRMS LISTED IN THE STOCK EXCHANGE
OF THAILAND

นางสาวนันทิยา พรमतอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๐

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น
และอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Association between Other Comprehensive Income Components
and Market Return of Firms Listed in
the Stock Exchange of Thailand

โดย

นางสาวนันธิยา พรหมทอง

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

พ.ศ. 2550

นันทิยา พรหมทอง 2550: ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
ของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์สันสกฤต วิจิตรเลขการ, Ph.D. 160 หน้า

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะและการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้
โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศและ
มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา และเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้
โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีไทยและอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบจำลองที่ปรับปรุงจากแบบจำลองของ
Dhaliwal *et al.* (1999) และเก็บรวบรวมข้อมูลทุกัญญัติจากการค้นคว้าในตำรา เอกสารและเว็บไซต์ของ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่
ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด ตลอดจนวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน
หาความสัมพันธ์โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบง่ายและการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน

ผลการศึกษารูปได้ว่าภายใต้มาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกาได้กำหนดรายการกำไรขาดทุน
ที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นไว้ 3 รายการคือรายการการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ หนี้สิน
เงินบำนาญและกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ
ได้กำหนดไว้ 5 รายการคือ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน กำไร
หรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย กำไรขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่มี
ประสิทธิภาพและกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ผลประโยชน์พนักงาน อย่างไรก็ตามมาตรฐานการ
บัญชีของไทยที่มีการบังคับใช้แล้วนั้นได้กำหนดไว้ 3 รายการคือกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย และใน
การศึกษายังศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายการองค์ประกอบทั้งสามกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัท
จดทะเบียนนั้นพบว่ามีความสัมพันธ์เพียงรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายรายการเดียวที่มี
ความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทน ความสัมพันธ์ดังกล่าวขึ้นอยู่กับประเภทของอุตสาหกรรม และ
ขึ้นอยู่กับตัวแปรค่าที่ใช้ในการปรับค่ารายการกำไรขาดทุนสุทธิ และรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้
โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในแบบจำลอง

Nantiya Promptong 2007: The Association between Other Comprehensive Income Components and Market Return of Firms Listed in the Stock Exchange of Thailand. Master of Business Administration, Major Field: Business Administration, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Mr. Sansakrit Vichitlekarn, Ph.D. 160 pages.

The objectives of this study were to study nature and presentation of other comprehensive income components (OCIs) promulgated in Thai Accounting Standards (TASs), International Financial Reporting Standards (IFRSs), and US Accounting Standards (U.S. GAPPs); and to examine the association between other comprehensive income components and market return of firms listed in the Stock Exchange of Thailand (SET). A model used in this study was modified from that conducted by Dhaliwal *et al.* (1999). Secondary data was gathered via texts, documents and website of SET, and then analyzed using descriptive statistics which were mean, percentage, standard deviation, maximum, and minimum as well as using inferential statistics which were simple regression analysis and multiple regression analysis.

The results conclude that the U.S. GAAPs identify three OCIs which are foreign currency translation adjustments, minimum pension liability adjustments, and unrealized gains and losses on available for sale investments. As covered in the IFRSs, there are five OCIs: changes in revaluation surplus, gains and losses arising from translating the financial statements of a foreign operation, gains and losses on remeasuring available for sale financial assets, the effective portion of gains and losses on hedging instruments in a cash flow hedge, and actuarial gains and losses on defined benefit plans recognized. In addition, three OCIs promulgated in TASs are gains and losses arising from translating the financial statements of a foreign operation, changes in revaluation surplus, and unrealized gains and losses on available for sale investments. Regarding the association between the three OCIs and the market return of listed firms, the study finds that only gains and losses on remeasuring available for sale of financial assets item is positively associated with the market return. Such association depends on types of the industries as well as on the deflators employed to deflate net incomes and OCIs used in the model.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ สันสกฤต วิจิตรเลขการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์อรสา อร่ามรัตน์และรองศาสตราจารย์กาญจนา ศรีพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ศิริ ภูพงษ์วัฒนา ประธานการสอบและ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกพร นาคทับที่ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นของวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนครทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์วิจิตรา พูลเพิ่มทรัพย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ สนับสนุนและดูแลผู้เขียนตลอดระยะเวลาของการศึกษาในครั้งนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะบริหารธุรกิจ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ต่างๆให้แก่ผู้เขียน เจ้าหน้าที่โครงการบัณฑิตศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ภาควิชาและเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขนทุกท่านที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เขียน

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา รวมถึงบุคคลในครอบครัวทุกท่านที่ให้การดูแล สนับสนุนและให้กำลังใจผู้เขียนมาโดยตลอด รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ทำให้การเรียนในครั้งนี้เต็มไปด้วยความสุข

นนธิยา พรหมทอง

เมษายน 2550

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตการศึกษา	5
วิธีการศึกษา	6
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	9
แนวคิดในการวัดผลกำไร	9
รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น	12
มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา	13
มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ	19
มาตรฐานการบัญชีไทย	24
ความรู้เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์	38
ประเภทของตลาดหลักทรัพย์	39
องค์ประกอบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	41
หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	42
ความรู้เกี่ยวกับการลงทุน	43
การลงทุน	43
อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง	45
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุน	48
เทคนิคการวิเคราะห์มูลค่าที่แท้จริง	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	54
กรอบแนวคิดในการศึกษา	60
สมมติฐานในการศึกษา	60
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	64
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	64
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	68
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	70
บทที่ 4 ผลและวิจารณ์	76
ลักษณะและการนำเสนอข้อมูลรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรง ไปยังส่วนของเจ้าของ	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
ผลการวิเคราะห์ ส่วนที่ 1	87
การวิเคราะห์ภายในกลุ่มอุตสาหกรรม ส่วนที่ 1	98
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนที่ 2	109
การวิเคราะห์ภายในกลุ่มอุตสาหกรรม ส่วนที่ 2	113
ข้อวิจารณ์	120
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	122
สรุปผลการศึกษา	122
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้	128
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	129
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	130
ภาคผนวก	134

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนบริษัทที่แสดงรายการส่วนประกอบของรายการที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ แต่ละรายการซึ่งประกอบด้วยรายการบัญชีส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ (REV) กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด(MKT) และกำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่างบการเงิน (FCT) โดยแยกตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม	66
2	สรุปรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา (U.S.GAAPs) มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IFRSs) และมาตรฐานการบัญชีไทย (TASs)	86
3	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	87
4	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วัดโดย Pearson correlation	89
5	สัดส่วนการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเทียบกับกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด	90
6	สัดส่วนระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	91
7	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามแบบจำลอง	95
8	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา – กลุ่มธุรกิจการเงิน	99
9	ผลการวิเคราะห์กลุ่มธุรกิจการเงิน	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา – กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	101
11	ผลการวิเคราะห์กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	102
12	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา – กลุ่มบริการ	103
13	ผลการวิเคราะห์กลุ่มบริการ	103
14	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา – กลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ	104
15	ผลการวิเคราะห์กลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ	105
16	สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการศึกษาและอัตราผลตอบแทน	107
17	การรับรู้รายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายในงบกำไรขาดทุน	108
18	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	111
19	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วัดโดย Pearson correlation	111
20	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามแบบจำลอง	112
21	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มธุรกิจการเงิน	113
22	ผลการวิเคราะห์กลุ่มธุรกิจการเงิน	114

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง	115
24	ผลการวิเคราะห์กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	115
25	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มบริการ	116
26	ผลการวิเคราะห์กลุ่มบริการ	117
27	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มอุตสาหกรรม อื่นๆ	118
28	ผลการวิเคราะห์กลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ	118
ตารางผนวกที่		
1	รายชื่อบริษัทที่ใช้ในการศึกษาแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม	135
2	ข้อมูลส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ (REV) กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย (MKT) และ กำไร (ขาดทุน) จากการ แปลงค่างบการเงิน (FCT) กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของ เจ้าของ (OCI) กำไรขาดทุนสุทธิ (NI) ณ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548	143
3	ข้อมูลราคาหุ้น จำนวนหุ้น อัตราผลตอบแทนเงินปันผล	151

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ	38
2	โครงสร้างของตลาดหลักทรัพย์	40
3	การลงทุนทางตรง	44
4	การลงทุนทางอ้อม	44
5	ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง	47
6	กรอบแนวคิดในการศึกษา	60

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การดำเนินธุรกิจภายใต้ระบบเศรษฐกิจที่มีการเปิดเสรี ทำให้กิจการต้องเพิ่มการลงทุนในปัจจุบันการผลิตมากขึ้น เพื่อให้สามารถแข่งขันกับกิจการอื่นทั้งในภูมิภาคเดียวกันและภูมิภาคอื่นๆ ได้ การมีเงินทุนสำหรับใช้ในการดำเนินงานและการลงทุนในระยะยาวของกิจการจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง ดังนั้นเมื่อเงินลงทุนระยะยาวเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเพิ่มการลงทุนของกิจการ กิจการจึงสามารถจัดหาเงินทุนได้ โดยการระดมทุนจาก 2 แหล่งที่สำคัญ นั่นคือ การระดมทุนจากภายในกิจการเอง อาจเป็นการใช้เงินทุนจากกำไรสะสมของกิจการ หรือจัดหาจากผู้เป็นเจ้าของกิจการโดยการออกจำหน่ายหลักทรัพย์เพิ่มทุนในตลาดทุน (Capital Market) และการระดมทุนจากภายนอกกิจการ กระทำได้โดยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในตลาดเงิน (Money Market)

การจัดหาเงินทุนจากผู้เป็นเจ้าของโดยการออกหลักทรัพย์เพิ่มทุนนั้น จะเป็นการนำหลักทรัพย์เข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ โดยการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์นั้นสามารถแบ่งเป็นการซื้อขายหุ้นในตลาดแรก (Primary Market) นั่นคือ การนำเสนอหุ้นออกขายต่อสาธารณชนเป็นครั้งแรก (Initial Public Offering) และการซื้อขายหุ้นในตลาดรอง (Secondary Market) ถึงแม้ตลาดรองนั้นไม่ใช่แหล่งระดมทุนหลักของกิจการ แต่การมีตลาดรองเกิดขึ้นก็เพื่อเป็นการเพิ่มสภาพคล่องให้กับหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายจากตลาดแรก ทำให้การระดมทุนหรือการลงทุนในตลาดแรกน่าสนใจมากขึ้น การซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์นั้นนอกจากจะเป็นการระดมทุนระยะยาวจากกลุ่มบุคคลที่มีเงินออมเหลืออยู่ของกิจการเจ้าของหุ้นแล้ว ในด้านตรงกันข้ามก็จะเป็นช่องทางการลงทุนสำหรับผู้มีเงินออมที่มีความต้องการผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับสูงกว่าการนำเงินออมไปลงทุนด้วยวิธีการอื่น อาทิเช่น ฝากธนาคาร ลงทุนในทรัพย์สินหรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น สำหรับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้นเป็นการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ของบุคคลหรือสถาบันโดยได้รับผลตอบแทนที่เป็นสัดส่วนกับความเสี่ยงที่มี เมื่อผู้ลงทุนต้องการผลตอบแทนที่สูงก็ย่อมต้องมีความเสี่ยงที่สูงด้วยเช่นกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยลดความเสี่ยง ผู้ลงทุนจึงมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อการลงทุน และมีความสำคัญต่อทิศทางตลาดหลักทรัพย์ หรือมีผลต่อราคาหุ้นที่อยู่ในความสนใจของนักลงทุน

การวิเคราะห์ข้อมูลของนักลงทุน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีการวิเคราะห์ที่สามารถนำมาใช้ได้มี 2 วิธี คือ

1. การวิเคราะห์ทางเทคนิค (Technical Analysis) เป็นการวิเคราะห์หุ้นโดยอาศัยข้อมูลตัวเลข การเคลื่อนไหวของราคาหุ้น และมูลค่าการซื้อขายหุ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ มาคาดคะเนแนวโน้มของหุ้นในอนาคต

2. การวิเคราะห์จากปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องใช้ตั้งแต่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเจ้าของหุ้นนั้นๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

ผลจากการวิเคราะห์นี้จะเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจซื้อ หรือขายหลักทรัพย์ของนักลงทุน โดยหากมูลค่าที่แท้จริงของหุ้นที่คำนวณได้มีค่าสูงกว่ามูลค่าของหุ้นในขณะนั้น ผู้ลงทุนจะตัดสินใจซื้อหรือถือหุ้นนั้นต่อไป แต่หากมูลค่าที่แท้จริงของหุ้นที่คำนวณได้มีค่าต่ำกว่ามูลค่าของหุ้นในขณะนั้น ผู้ลงทุนจะตัดสินใจขายหุ้นนั้น (ข้อมูลการลงทุน: Online//www.set.or.th, 2549)

ในการวิเคราะห์จากปัจจัยพื้นฐานโดยพิจารณาจากปัจจัยเกี่ยวกับการเจ้าของหุ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกิจการโดยตรงนั้น ข้อมูลที่นำมาประกอบการวิเคราะห์ได้ คือข้อมูลที่ได้จากรายงานทางการเงินของกิจการซึ่งแสดงรายการหรือข้อมูลต่างๆ ที่แสดงถึงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของกิจการและยังเป็นแหล่งที่แสดงถึงฐานะและความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้นอีกด้วย โดยผู้วิเคราะห์จะสามารถใช้รายการต่างๆ ทุกรายการที่แสดงอยู่ในงบการเงินมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ได้ซึ่งก็จะขึ้นอยู่กับว่าผู้วิเคราะห์มีความต้องการในการวิเคราะห์เรื่องใด โดยจะรวมถึงรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินงานของกิจการได้ ซึ่งรายการรายได้และค่าใช้จ่ายนี้เป็นรายการที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน

อย่างไรก็ตามคำนิยามของรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่แม่บทการบัญชีได้ระบุไว้ คือ “รายได้ หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสเข้า หรือการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ หรือการลดลงของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในส่วนของเจ้าของ” (แม่บทการบัญชี, 2542) และ “ค่าใช้จ่าย หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสออก

หรือการลดค่าของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของเจ้าของลดลง ทั้งนี้ไม่รวมถึงการแบ่งปันส่วนทุนให้กับผู้มีส่วนร่วมในส่วนของผู้เจ้าของ” (แม่บทการบัญชี, 2542)

จากคำนิยามของรายได้และค่าใช้จ่ายตามแม่บทการบัญชีทำให้รายการรายได้และค่าใช้จ่ายมีความหมายรวมถึงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ เพราะรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของแสดงถึงการเพิ่มขึ้นหรือการลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ หรือการเพิ่มขึ้นหรือการลดลงของสินทรัพย์ของกิจการ ทำให้รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของนี้มีลักษณะไม่แตกต่างจากรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายตามคำนิยามในแม่บทการบัญชี

สำหรับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีไทย ประกอบด้วย รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ รายการกำไร(ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย และรายการกำไร(ขาดทุน)จากการแปลงค่างบการเงิน รายการเหล่านี้ถูกแสดงในส่วนของผู้ถือหุ้นในงบดุล และแสดงไว้ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้เจ้าของ ซึ่งตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงิน ได้ให้ทางเลือกในการแสดงไว้ว่าสามารถแสดงไว้ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้เจ้าของหรือจะแสดงไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จก็ได้ อย่างไรก็ตาม ตามร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงิน ได้ยกเลิกทางเลือกในการแสดงงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเหลือเพียงให้กิจการสามารถแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไว้ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นเท่านั้น

ในสหรัฐอเมริกาทางคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชี หรือ Financial Accounting Standards Board: FASB ได้ให้ความสำคัญกับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ (Other Comprehensive Income) เพราะเป็นรายการที่อาจเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่างๆ ได้จึงมีการกำหนดมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับเรื่องการรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จขึ้นมา นั่นคือ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 130 (Statement of Financial Accounting Standards no.130: SFAS 130) เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting Comprehensive Income) โดยใน SFAS 130 นี้ได้อธิบายถึงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ (Other Comprehensive Income) การแสดงรายการและรูปแบบในการนำเสนอรายการเหล่านี้ในงบการเงินไว้ด้วย นอกจากนี้แล้ว ในปัจจุบันคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ หรือ International Accounting Standards Board: IASB ยังมีโครงการในการจัดทำ

มาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับการรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา โดยมาตรฐานฉบับนี้อยู่ระหว่างการศึกษาและทบทวนโครงการ

หลังจากมีการประกาศใช้ SFAS 130 Dhaliwal *et al.* (1999) ได้ศึกษาถึง การแสดงกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนั้นจะสามารถวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรได้ดีกว่าการแสดงเพียงกำไรขาดทุนสุทธิหรือไม่ โดยผลการศึกษาพบว่า ไม่พบหลักฐานที่สามารถยืนยันได้ว่ากำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนขององค์กร เพราะจากการศึกษามีเพียงรายการเดียวเท่านั้นในรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของๆ ที่มีความสัมพันธ์กับรายได้และผลตอบแทน นั่นคือ รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย นอกจากนี้ในการศึกษาโดยแยกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมยังพบว่า มีเพียงกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินเพียงกลุ่มเดียวที่ได้รับผลกระทบจากรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเพียงรายการเดียวเช่นกัน ดังนั้นผลการศึกษานี้จึงไม่ได้สนับสนุนแนวคิดที่ว่า การแสดงกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสามารถวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรได้ดีกว่าการแสดงเพียงกำไรขาดทุนสุทธิในงบกำไรขาดทุน

ในสหรัฐอเมริกาได้มีการศึกษาถึงความสำคัญของการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบการเงิน โดยจากผลการศึกษาที่นี้อาจจะชี้ให้เห็นว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของนั้น ไม่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงินมากนัก แต่สำหรับในประเทศไทยซึ่งมีสภาพแวดล้อมและปัจจัยด้านต่างๆ แตกต่างจากประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นรายการเหล่านี้อาจมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินหรือส่งผลกระทบต่อการลงทุนของนักลงทุนได้ ประกอบกับในปัจจุบันคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศก็ได้พิจารณากำหนดมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับเรื่องกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ซึ่งในอนาคตหากมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับนี้มีการประกาศใช้ อาจส่งผลกระทบต่อพิจารณา กำหนดมาตรฐานการบัญชีของไทยในเรื่องนี้ด้วย เหตุนี้การศึกษาถึงความสัมพันธ์ของรายการที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของถือหุ้นและอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้นจึงมีความน่าสนใจว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ซึ่งหารายการทั้งสองมีความสัมพันธ์กันก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนและผู้ใช้งบการเงินกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะและการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
ของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีของไทย มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศและมาตรฐานการ
บัญชีของสหรัฐอเมริกา
2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
ของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีไทยและอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ลงทุน สามารถนำรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
พิจารณาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ สามารถนำรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
ของเจ้าของมาเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่ต้องให้ความสนใจในการนำไปใช้วิเคราะห์หลักทรัพย์ของ
บริษัทที่มีรายการเหล่านี้แสดงในงบการเงิน
3. นิสิต นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป สามารถนำข้อมูลและผลการศึกษาที่ได้เพื่อเป็น
ประโยชน์ในการศึกษาหรืออ้างอิงต่อไป

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้จะศึกษาถึงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
ของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีของไทย มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศและมาตรฐานการบัญชี
สหรัฐอเมริกา และศึกษาถึงความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
ของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีไทยและอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลในงบการเงินประจำปี สำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2548 ของบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 จำนวน 473 บริษัท และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

งบการเงินของบริษัทจดทะเบียนที่มีรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น
แสดงอยู่ในงบการเงินนั้นพบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 231 บริษัทที่มีคุณลักษณะตรงตามที่ต้องการ

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาจะประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะและการนำเสนอ
รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีของไทยทั้งที่
เป็นมาตรฐานที่มีการประกาศบังคับใช้แล้วและยังไม่ถึงวันประกาศบังคับใช้ มาตรฐานการบัญชี
ระหว่างประเทศ คือร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงินและมาตรฐานการ
บัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 เรื่องการรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

การเก็บรวบรวมข้อมูลรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่
มาตรฐานการบัญชีของไทยประกาศบังคับใช้ ซึ่งประกอบด้วยรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคา
ใหม่ของสินทรัพย์ รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย และรายการกำไร
ขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน ข้อมูลผลกำไรขาดทุนสุทธิ สินทรัพย์รวม ปริมาณหุ้นสามัญที่
ออกและเรียกชำระเต็มจำนวนแล้ว ซึ่งจะทำให้การเก็บรวบรวมจากงบการเงินของบริษัทสำหรับงวด
สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2548 โดยรวบรวมจากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (งบ
การเงิน: [Online//www.set.or.th](http://www.set.or.th), 2549)

การเก็บรวบรวมข้อมูลราคาหุ้นที่มีการซื้อขายในวันสิ้นงวดสำหรับปี 2548 และ 2547 เพื่อ
ใช้ในการคำนวณหาส่วนต่างราคาที่เกิดขึ้น โดยเก็บรวบรวมจากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย (ราคาหุ้นย้อนหลัง: [Online//www.set.or.th](http://www.set.or.th), 2549)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้
ถือหุ้น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสถิติร้อยละ

(Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบง่าย (Simple Regression Analysis) และการวิเคราะห์สมการแบบเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดให้รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นตัวแปรอิสระ และอัตราผลตอบแทนของหุ้นเป็นตัวแปรตาม ซึ่งแบบจำลองที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นได้ทำการปรับปรุงมาจากแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาของ Dhaliwal *et al.* (1999)

นิยามศัพท์

ราคาตลาด หมายถึง มูลค่าที่พิจารณาจากราคาที่เป็นผลจากการต่อรองโดยปกติทางธุรกิจระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายที่เป็นอิสระไม่มีความเกี่ยวข้องกันโดยทั่วไปราคานี้จะคงอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือมูลค่าที่ประมาณขึ้นในกรณีที่ไม่มีการขายหรือการแจ้งราคาสินค้า

การตีราคาใหม่ หมายถึง การตีราคาสินทรัพย์ หนี้สินหรือรายการอื่นในทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ได้ ในบางครั้งใช้ในความหมายว่าเป็นการเพิ่มค่าเงินตรา

กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น หมายถึง รายการในงบกำไรขาดทุนซึ่งมักจะเป็นรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด เช่น ผลแตกต่างระหว่างต้นทุนของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดกับราคาตลาดของหลักทรัพย์นั้น

การแปลงค่า หมายถึง การแปลงค่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ หนี้สิน หลักทรัพย์จากสภาพหนึ่งหรือชนิดหนึ่งไปเป็นอีกสภาพหนึ่ง หรืออีกชนิดหนึ่ง

อัตราผลตอบแทนของหุ้น หมายถึง อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ

กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ หรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (Other Comprehensive Income) หมายถึง รายการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในส่วนส่วนของเจ้าของหรือการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิของกิจการอันเนื่องมาจากเหตุการณ์หรือรายการอื่นที่ไม่ได้เกิดจากเจ้าของ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการตรวจสอบเอกสารและผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้างนี้ จะประกอบด้วย

1. แนวคิดในการวัดผลกำไร
2. รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น
 - 2.1 มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา
 - 2.2 มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ
 - 2.3 มาตรฐานการบัญชีไทย
3. ความรู้เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์
4. ความรู้เกี่ยวกับการลงทุน
5. ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการศึกษา
7. สมมติฐานในการศึกษา

แนวคิดในการวัดผลกำไร

เมธากุล เกียรติกระจาย และ ศิลปพร ศรีจันทร์เพชร (2544) อธิบายไว้ว่าผลกำไรมีความหมายที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ที่ต้องการวัดผลกำไร โดยผลกำไรในแต่ละความหมายจะมีดังนี้

1. กำไรทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ผลต่างของรายขายกับต้นทุนขายหรือต้นทุนบริการ
2. กำไรของกิจการ หมายถึง กำไรที่เกิดจากการดำเนินงานของกิจการ เป็นกำไรที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
3. กำไรของผู้ลงทุน หมายถึง กำไรของผู้เป็นเจ้าของและผู้ถือหุ้น เนื่องจากทั้งเจ้าของและผู้ถือหุ้นต่างเป็นผู้ลงทุนในกิจการ

4. กำไรของผู้ถือหุ้น หมายถึง กำไรของกิจการหักด้วยดอกเบี้ยและภาษีอากร โดยจะเป็นกำไรของทั้งผู้ถือหุ้นสามัญและผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ

5. กำไรของผู้ถือหุ้นสามัญ หมายถึง กำไรของผู้ถือหุ้นสามัญเท่านั้น โดยจะหักด้วยส่วนของผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิออกแล้ว

สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ และ วรณช พัทธระกุล (2545) อธิบายไว้ว่า ในปัจจุบันมีแนวคิดในการวัดผลกำไรอยู่ 2 แนวคิดใหญ่ๆ คือ การวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงรายการค้า และการวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงการรักษาระดับทุน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงรายการค้า (Transaction Approach) หรือแนวคิดที่มุ่งเน้นการจัดทำงบกำไรขาดทุนเป็นหลัก (Income Statement Approach)

ภายใต้แนวคิดการวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงรายการค้านั้นจะเน้นถึงประโยชน์ของตัวเลขกำไรซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงกำไรจากการดำเนินงานปกติของกิจการ ดังนั้นกิจการจะคำนวณกำไรโดยพิจารณาเพียงรายการค้าที่มีผลกระทบให้เกิดรายได้และค่าใช้จ่ายประจำงวด หรือจะจัดทำรายงานผลกำไรตามหลักของการจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่าย หากมีรายการที่ไม่เกี่ยวกับรายการค้าเกิดขึ้น กิจการก็จะไม่นำรายการนั้นมารวมคำนวณกำไรขาดทุนสำหรับงวด โดยภายใต้แนวคิดนี้ รายการรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นสาเหตุที่ทำให้สินทรัพย์สุทธิของกิจการเปลี่ยนแปลงไป ส่วนรายการสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นผลพลอยได้จากการจัดทำบัญชีเท่านั้น โดยตามแนวคิดนี้มีข้อดี คือ การแสดงผลกำไรสุทธิที่เป็นผลมาจากกิจกรรมหลักของกิจการจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินซึ่งสนใจกำไรสุทธิของกิจการได้รับข้อมูลที่ตรงกับความต้องการและเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินงานของกิจการได้ดี นอกจากนี้การแสดงกำไรตามแนวคิดนี้จะสามารถเปรียบเทียบผลประกอบการของกิจการกับกิจการอื่นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น แต่ในการวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงรายการค้านั้นก็มีข้อเสียเช่นกัน คือ หากกิจการแสดงเฉพาะผลกำไรหรือรายการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในงวดนั้นเท่านั้นอาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินที่ไม่ใช่ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านบัญชีไม่สนใจรายการอื่นๆ นอกจากผลกำไรสุทธิเท่านั้น

2. การวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงการรักษาระดับทุน (Capital Maintenance Approach) หรือแนวคิดที่มุ่งเน้นการจัดทำงบดุลเป็นหลัก (Balance Sheet Approach)

ตามแนวคิดการวัดผลกำไร โดยคำนึงถึงการรักษาระดับทุนนั้นจะรวมผลทุกอย่างที่ทำให้มูลค่าของส่วนของเจ้าของเปลี่ยนแปลงไปเข้ามาคำนวณผลกำไรขาดทุนสำหรับงวดไม่ว่าผลการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเกิดจากรายการค้าหรือไม่ก็ตาม โดยที่ตามแนวคิดนี้รายการรายได้และค่าใช้จ่ายจะเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์สุทธิหรือรายได้นั้นเกิดจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หรือลดลงของหนี้สิน ส่วนรายการค่าใช้จ่ายเป็นผลมาจากการลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน ซึ่งการวัดผลกำไรตามแนวคิดนี้มีข้อดี คือ จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจและสามารถประเมินความสำคัญ ผลกระทบของรายการต่างๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานของกิจการได้ นอกจากนี้หากผู้ใช้งบการเงินมีความสนใจเฉพาะกำไรสุทธิจากการดำเนินงานเท่านั้นอาจทำให้มีการประมาณการณ์หรือคาดการณ์รายการต่างๆ ผิดพลาดได้ดังนั้นการนำรายการทุกรายการที่ทำให้สินทรัพย์สุทธิของกิจการเปลี่ยนแปลงมารวมคำนวณกำไรสุทธิจะทำให้ทุกรายการได้รับการพิจารณาจากผู้ใช้งบการเงิน แต่ในการแสดงรายการรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งหมดโดยไม่มีการคำนึงว่าเป็นผลมาจากการดำเนินงานของกิจการหรือไม่ อาจทำให้เกิดการอธิบายรายการผิดหรือไม่เข้าใจตัวเลขทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลผิดพลาดได้

จากแนวคิดการวัดผลกำไรทั้ง 2 แนวคิดนี้จะพบว่า การวัดผลกำไรตามแนวคิดการรักษาระดับทุนนั้นมีขอบเขตที่กว้างกว่าการวัดผลกำไรตามแนวคิดการคำนึงถึงรายการค้า ซึ่งผลกำไรตามแนวคิดการรักษาระดับทุนนั้นจะมีความแตกต่างจากกำไรตามแนวคิดการวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงรายการค้าด้วยรายการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิของกิจการ ซึ่งแนวคิดในการวัดผลกำไรที่สะท้อนอยู่ในแม่บทการบัญชีนั้นเป็นแนวคิดการวัดผลกำไรที่คำนึงถึงการรักษาระดับทุน แต่มีรายการกำไรขาดทุนบางรายการที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิของกิจการและเป็นรายการกำไรขาดทุนที่เข้าเงื่อนไขของรายการรายได้และค่าใช้จ่ายตามคำนิยามในแม่บทการบัญชี แต่กิจการก็ไม่ได้นำรายการกำไรขาดทุนเหล่านั้นมารวมคำนวณกำไรขาดทุนสำหรับงวดของกิจการ ซึ่งก็คือรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของนั่นเอง โดยในตัวอย่างที่ 1 จะเป็นการคำนวณกำไรภายใต้แนวคิดการวัดผลกำไรทั้ง 2 แนวคิด ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาให้ข้อสรุปว่าตัวเลขกำไรสุทธิที่แสดงในงบกำไรขาดทุน มักน้อยกว่ากำไรตามแนวคิดการวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงการรักษาระดับทุน โดยตามตัวอย่างที่ 1 พบว่าผลกำไรตามแนวคิดการวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงการรักษาระดับทุนแสดงจำนวนที่สูงกว่ากำไรตามแนวคิดการวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงรายการค้าซึ่งจำนวนที่แตกต่างนั้นเกิดจากรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 1 การคำนวณกำไรภายใต้แนวคิดการวัดผลกำไรตามแนวคิดทั้ง 2 แนวคิด

	การวัดผลกำไรโดย คำนึงถึงรายการค้า	การวัดผลกำไรโดย คำนึงถึงการรักษาระดับทุน
ขาย	100	100
<u>หัก</u> ต้นทุนขายและค่าใช้จ่าย	<u>70</u>	<u>70</u>
กำไรตามแนวคิดการวัดผลกำไร		
โดยคำนึงถึงรายการค้า	<u>30</u>	30
<u>บวก</u> รายการกำไรขาดทุนที่ต้อง		
รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>10</u>
กำไรตามแนวคิดการวัดผลกำไรโดย		
คำนึงถึงการรักษาระดับทุน		<u>40</u>

รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

แม้บทการบัญชีให้คำนิยามว่า “ส่วนของผู้ถือหุ้น หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว”(แม้บทการบัญชี, 2542) ดังนั้นส่วนของผู้ถือหุ้นจึงเป็นส่วนที่เป็นการวัดฐานะการเงินของกิจการ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิของกิจการจะส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเปลี่ยนแปลงด้วย ซึ่งรายการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นจะประกอบด้วย การลงทุนโดยเจ้าของ การจ่ายเงินปันผลให้เจ้าของและรายการอื่นที่ไม่ได้เกิดจากเจ้าของ เช่น กำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด และรวมถึงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นรายการที่แสดงในส่วนของผู้ถือหุ้นจึงเป็นรายการที่แสดงถึงฐานะการเงินของกิจการ รวมทั้งแสดงถึงความมั่งคั่งของผู้เป็นเจ้าของด้วย ในส่วนต่อไปจะศึกษารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีต่างๆ ดังนี้

1. มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา
2. มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ
3. มาตรฐานการบัญชีไทย

มาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 130 (Statement of Financial Accounting Standards no.130: SFAS 130) เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting Comprehensive Income) ได้อธิบายไว้ว่า ในสหรัฐอเมริกา กลุ่มผู้ใช้งบการเงินบางกลุ่มมีความต้องการข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของการรายงานกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ โดยให้แสดงต่อท้ายรายการกำไรขาดทุนสุทธิ แต่ในส่วนของการมีความต้องการแสดงรายการเหล่านี้ไว้ในส่วนของผู้เป็นเจ้าของ จากความหลากหลายที่มีสำหรับการนำเสนอรายการ ทำให้คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จมาใช้ โดยในปี ค.ศ. 1997 คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา (Financial Accounting Standards Board: FASB) ได้ออกมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 130 (Statement of Financial Accounting Standards no.130: SFAS 130) เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting Comprehensive Income) มาตรฐานฉบับนี้เป็นแนวทางสำหรับการแสดงรายการและการนำเสนอรายการทางการเงินเกี่ยวกับผลการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิที่เป็นรายการที่ไม่ได้เกิดจากผู้เป็นเจ้าของ โดยมาตรฐานไม่ครอบคลุมถึงการรับรู้และการวัดมูลค่ารายการ ซึ่งปัจจุบันรายการเหล่านี้ถูกแสดงอยู่ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้เป็นเจ้าของ และมาตรฐานฉบับนี้ไม่มีการกำหนดรูปแบบสำหรับการรายงานที่ชัดเจน โดยรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ (Other Comprehensive Income) ได้ถูกกำหนดว่าเป็นส่วนหนึ่งของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม (Comprehensive Income) ซึ่งประกอบด้วย 3 รายการดังนี้

1. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currency Translation Adjustments)
2. หนี้สินเงินบำนาญ (Minimum Pension Liability Adjustments)
3. กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย (Unrealized Gains and Losses on available for Sale Investments)

วัตถุประสงค์ในการรายงานรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จก็เพื่อแสดงรายการที่เปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้เป็นเจ้าของที่เกิดจากรายการหรือเหตุการณ์อื่นที่ไม่ได้เกิดจากการกระทำของผู้เป็นเจ้าของ โดยก่อนจะมีมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 130 นี้ บางรายการที่เป็นการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้

เจ้าของถูกนำเสนอในรายงานแสดงผลการดำเนินงาน แต่บางรายการถูกแสดงในส่วนของผู้ถือหุ้น ในรายงานแสดงฐานะการเงิน ดังนั้นมาตรฐานฉบับนี้จึงถูกกำหนดให้ใช้สำหรับกิจการที่ต้องจัดทำงบการเงินที่สมบูรณ์ โดยรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของต้องนำมา รายงานในงบการเงินในงวดที่มีการรับรู้รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของ เจ้าของเกิดขึ้นและแสดงยอดรวมของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดนั้นๆ โดยงบการเงินที่ สมบูรณ์ ประกอบด้วย

1. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวด (Financial Position as at the End of the Period)
2. กำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด (Net Income for the Period)
3. กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับงวด (Comprehensive Income for the Period)
4. กระแสเงินสดสำหรับงวด (Cash Flows during the Period)
5. เงินลงทุนจากเจ้าของและการจ่ายเงินทุนให้กับเจ้าของในระหว่างงวด (Investments by and Distributions to Owners during the Period)

สำหรับการปรับปรุงรายการ (Reclassification Adjustments) จะเกิดขึ้นเพื่อป้องกันการ บันทึกรายการซ้ำซ้อน เพราะรายการที่รับรู้เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นแล้วในงบกำไรขาดทุนสุทธิในงวดนี้ จะเป็นรายการที่เคยบันทึกเป็นรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงวด ที่ผ่านมาแล้ว เช่น รายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่ถูกรับรู้เป็นรายได้ใน งบกำไรขาดทุนในงวดปัจจุบัน แต่ในงวดก่อนจะถูกบันทึกเป็นกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจาก หลักทรัพย์เพื่อขายและแสดงในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นกำไรขาดทุนที่ เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายต้องนำมาหักออกจากยอดกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจาก หลักทรัพย์เพื่อขายที่แสดงในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งการปรับปรุงรายการ จะไม่ต้องปฏิบัติสำหรับรายการหนี้สินเงินบำนาญ สำหรับการแสดงการปรับปรุงรายการสามารถ แสดงได้ 2 วิธี คือ

1. แสดงด้วยยอดรวมและแสดงการหักภาษีในหน้าบ
2. แสดงเป็นยอดสุทธิหลังหักภาษีและต้องเปิดเผยรายละเอียดการหักภาษีเป็นรายการ ประกอบในหมายเหตุประกอบงบ

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 130 นั้นได้ให้ทางเลือกในการนำเสนอรายการและการ เปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ไว้ซึ่งไม่ว่าจะแสดงในส่วนใดก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน ดังนี้

1. แสดงต่อจากรายการกำไรขาดทุนสุทธิในงบแสดงผลการดำเนินงาน (Reported below the Total for Net Income in a Statement that Reports Results of Operations) โดยรายการที่แสดงอยู่ในงบแสดงผลการดำเนินงานจะยังคงเหมือนเดิมไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพียงแต่กิจการต้องแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของต่อจากรายการกำไรขาดทุนสุทธิ และแสดงยอดรวมของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในบรรทัดล่างสุดของงบแสดงผลการดำเนินงาน

2. แสดงเป็นส่วนหนึ่งในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น (Reported in a Statement of Changes in Equity) โดยแยกแสดงแต่ละรายการส่วนประกอบของกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของจากรายการกำไรสะสมและส่วนเกินมูลค่าหุ้น หรือแสดงเป็นยอดรวมกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและเปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

3. แสดงเป็นงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reported in a Separate Statement of Comprehensive Income) โดยการตั้งยอดแรกด้วยกำไรขาดทุนสุทธิ และกิจการสามารถแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของด้วยยอดสุทธิจากผลกระทบทางภาษีแล้วโดยเปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบ หรือแสดงด้วยยอดรวมก่อนปรับปรุงด้วยรายการภาษีแล้วแสดงรายการปรับปรุงรายการภาษีต่อและมีบรรทัดแสดงยอดสุทธิไว้

โดยต่อไปเป็นการแสดงตัวอย่างการแสดงผลการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามทางเลือกทั้ง 3 ทางเลือกคือ แสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของต่อจากรายการกำไรขาดทุนสุทธิในงบแสดงผลการดำเนินงาน แสดงเป็นส่วนหนึ่งในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นและแสดงเป็นงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยตามตัวอย่างจะเป็นการแสดงผลการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นยอดสุทธิหลังหักภาษี

ตัวอย่างที่ 2 การแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นส่วนหนึ่งในงบแสดงผลการดำเนินงาน

บริษัท บัญชี จำกัด
งบแสดงผลการดำเนินงาน
สำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548

หน่วย : พันบาท

รายได้	
รายได้จากการขาย	10,000
รายได้อื่น	<u>3,000</u>
รวมรายได้	13,000
ค่าใช้จ่าย	
ต้นทุนสินค้าขาย	6,000
ค่าใช้จ่ายการขายและบริหาร	<u>2,000</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>8,000</u>
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานก่อนภาษี	5,000
ภาษีเงินได้	<u>1,500</u>
กำไร(ขาดทุน)สุทธิสำหรับงวด	3,500
กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ(หลังภาษี)	
กำไร(ขาดทุน)จากการแปลงค่าบการเงิน	700
หนี้สินเงินบำนาญ	250
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย	<u>1,250</u>
กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวม	<u>2,200</u>
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	<u><u>5,700</u></u>

ตัวอย่างที่ 3 การแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

บริษัท บัญชี จำกัด
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548

หน่วย : พันบาท

	รวม	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ	กำไรสะสม	กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้ โดยตรงไปยังส่วนของผู้ ถือหุ้นรวม	หุ้นสามัญ
ยอดยกมา	22,000		8,300	3,700	10,000
กำไรขาดทุนสุทธิ	3,500	(3,500)	3,500		
กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดย ตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น					
-กำไร(ขาดทุน)จากการ แปลงค่าบการเงิน	700	700			
-หนี้สินเงินบำนาญ	250	250			
-กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิด ขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย	1,250	1,250			
กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดย ตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นรวม		2,200		2,200	
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม		<u>(5,700)</u>			
หุ้นสามัญที่ออก	<u>10,000</u>				<u>10,000</u>
ยอดยกไป	<u>37,700</u>		<u>11,800</u>	<u>5,900</u>	<u>20,000</u>

ตัวอย่างที่ 4 การแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

บริษัท บัญชี จำกัด
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548

หน่วย : พันบาท

กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	3,500
กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ(หลังภาษี)	
กำไร(ขาดทุน)จากการแปลงค่าบการเงิน	700
หนี้สินเงินบำนาญ	250
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย	<u>1,250</u>
กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวม	<u>2,200</u>
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	<u><u>5,700</u></u>

โดยตัวอย่างที่ 2 เป็นการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นส่วนหนึ่งในงบแสดงผลการดำเนินงาน ตัวอย่างที่ 3 เป็นการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นและตัวอย่างที่ 4 เป็นการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยทั้ง 3 ทางเลือกข้างต้นเป็นทางเลือกที่มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกาได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 130 (Statement of Financial Accounting Standards no.130: SFAS 130) เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting Comprehensive Income) โดยกิจการสามารถเลือกได้ว่าจะแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามทางเลือกใด เพราะไม่ว่าจะแสดงตามทางเลือกใดก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

ตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน (Exposure Draft of Proposed Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements: A Revised Presentation)(ค.ศ. 2006) ได้อธิบายไว้ว่า คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศมีการจัดทำร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน (Exposure Draft of Proposed Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements: A Revised Presentation) โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่เดือนกันยายน ค.ศ. 2001 เพื่อให้การนำเสนองบการเงินสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 130 (Statement of Financial Accounting Standards no.130: SFAS 130) เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting Comprehensive Income) ร่างมาตรฐานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานในการนำเสนองบการเงินที่มีวัตถุประสงค์ทั่วไป โดยกำหนดส่วนประกอบของงบการเงินที่สมบูรณ์ โครงสร้างและรายการขั้นต่ำที่ควรมีในงบการเงิน โดยงบการเงินที่สมบูรณ์ประกอบด้วย

1. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวด (Statement of Financial Position as at the Beginning of the Period)
2. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวด (Statement of Financial Position as at the End of the Period)
3. งบแสดงการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายประจำงวด (Statement of Recognized Income and Expense for the Period)
4. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับงวด (Statement of Changes in Equity for the Period)
5. งบกระแสเงินสดสำหรับงวด (Statement of Cash Flows for the Period)

6. หมายเหตุประกอบงบการเงิน (Note, Comprising a Summary of Significant Accounting Policies and Other Explanatory Information)

ในร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงินได้กำหนดให้แสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของหรือรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้อื่น (ตามร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 ใช้คำว่ารายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้อื่นแทนคำว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ) ในงบแสดงการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายประจำงวด โดยส่วนประกอบขั้นต่ำที่ต้องแสดงในงบแสดงการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายประจำงวดจะประกอบด้วย

1. รายได้ (Revenue)

2. ต้นทุนทางการเงิน (Finance costs)

3. ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนในเงินลงทุนในกิจการร่วมค้าหรือบริษัทร่วมซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย (Share of the Profit or Loss of Associates and Joint Ventures Accounted for using the Equity Method)

4. ภาษีเงินได้ (Tax Expense)

5. กำไรหรือขาดทุนหลังภาษีเงินได้จากส่วนงานที่ยกเลิก (The Post Tax Profit or Loss of Discontinued Operations) หรือกำไรขาดทุนหลังภาษีจากมูลค่ายุติธรรมที่ต่ำกว่าหรือสูงกว่าราคาขายสินทรัพย์หรือกลุ่มของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับส่วนงานที่ยกเลิก (The Post Tax Gain or Loss Recognized on the Measurement to Fair Value Less Cost to Sell or on the Disposal of the Assets or Disposal Group(s) Constituting the Discontinued Operation)

6. กำไรหรือขาดทุน (Profit or Loss)

7. ส่วนประกอบของรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้อื่นแต่ละรายการแยกตามลักษณะ (ไม่รวมรายการที่ 8) (Each Component of Other Recognized Income and Expense Classified by Nature)

8. ส่วนแบ่งของรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้จากกิจการร่วมค้าหรือบริษัทร่วมซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย (Share of the Other Recognized Income and Expense of Associates and Joint Ventures Accounted for Using the Equity Method)

9. รายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ทั้งหมด (Total Recognized Income and Expense)

นอกจากนี้ตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 1 ยังกำหนดให้มีการแสดงการจัดสรรรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย โดยรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้จะประกอบด้วย 5 รายการ ดังนี้

1. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ (Changes in Revaluation Surplus: IAS 16 Property, Plant and Equipment and IAS 38 Intangible Assets)

2. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน (Gains and Losses Arising from Translating the Financial Statements of a Foreign Operation: IAS 27 The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates)

3. กำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย (Gains and Losses on Remeasuring Available for Sale Financial Assets: IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement)

4. กำไรขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพ (The Effective Portion of Gains and Losses on Hedging Instruments in a Cash Flow Hedge: IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement)

5. กำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ผลประโยชน์พนักงาน (Actuarial Gains and Losses on Defined Benefit Plans Recognized in Accordance with paragraph 93A of IAS 19: Employee Benefits)

ในร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 1 ได้กำหนดให้กิจการแสดงรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ โดยการแสดงรายการนั้นสามารถแสดงได้ทั้งเป็นยอดรวมก่อนภาษีหรือหลังภาษีก็ได้และต้องเปิดเผยเกี่ยวกับการจัดประเภทรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ใหม่ (Reclassification Adjustments) ด้วยซึ่งการจัดประเภทรายการใหม่นี้สามารถจะแสดงในหน้างบการเงินหรือแสดงในหมายเหตุประกอบก็ได้ สำหรับการ จัดประเภทรายการใหม่จะมีผลต่อรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน รายการกำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขายและกำไรขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพเท่านั้น ไม่รวมถึงรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่และ รายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ผลประโยชน์พนักงาน เนื่องจากหากต้องรับรู้รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่เป็นรายได้ในงวดใดจะรับรู้โดยตรงไปที่รายการกำไรขาดทุนสะสม และรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ผลประโยชน์พนักงานนั้นเมื่อบันทึกครั้งแรกจะบันทึกคู่กับบัญชีกำไรขาดทุนสะสมไม่ต้องผ่านรายการในงบแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ทั้งหมด ดังนั้นทั้งสองรายการจึงไม่ต้องมีการจัดประเภทรายการใหม่ (Reclassification Adjustments)

ตามที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศได้พยายามจัดทำร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงินเพื่อให้การนำเสนองบการเงินสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 แต่ในร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 นั้นก็ไม่ได้ให้ทางเลือกในการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไว้เหมือนที่มาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 ได้ให้ทางเลือกไว้ ซึ่งตามร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 ได้กำหนดการนำเสนอรายการรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไว้วิธีเดียว โดยในตัวอย่างที่ 5 จะเป็นตัวอย่างที่แสดงการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของหรือรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ทั้งหมด ซึ่งเป็นแนวทางในการนำเสนอตามที่ร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 ได้กำหนดไว้

ตัวอย่างที่ 5 การแสดงรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้อื่นในงบแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ทั้งหมด

บริษัท บัญชี จำกัดและบริษัทย่อย
งบแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ทั้งหมด
สำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548

	<u>หน่วย : พันบาท</u>
รายได้จากการขาย	13,000
ค่าใช้จ่าย	
ต้นทุนสินค้าขาย	6,000
ค่าใช้จ่ายการขายและบริหาร	<u>2,000</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>8,000</u>
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานก่อนภาษี	5,000
ภาษีเงินได้	<u>1,500</u>
กำไร(ขาดทุน)สุทธิสำหรับงวด	3,500
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น(หลังภาษี)	
กำไร(ขาดทุน)จากการแปลงค่างบการเงิน	700
หนี้สินเงินบำนาญ	250
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย	<u>1,250</u>
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นรวม	<u>2,200</u>
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	<u><u>5,700</u></u>
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)สุทธิ	
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	3,150
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทย่อย	<u>350</u>
	<u><u>3,500</u></u>
การแบ่งปันรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งหมด	
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	5,130
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทย่อย	<u>570</u>
	<u><u>5,700</u></u>

มาตรฐานการบัญชีไทย

สำหรับมาตรฐานการบัญชีของไทยนั้นยังไม่มีมาตรฐานที่กล่าวถึงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้นรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของจะปรากฏในมาตรฐานการบัญชีฉบับต่างๆ โดยแยกกัน ซึ่งก็จะมีทั้งมาตรฐานที่มีการประกาศบังคับใช้แล้วและยังไม่ถึงวันบังคับใช้ โดยตามมาตรฐานการบัญชีของไทยที่มีการประกาศบังคับใช้แล้วนั้นพบว่ามียารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของประกอบด้วย 3 รายการ ดังนี้

1. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าบการเงิน (มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 30 เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ)
2. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ (มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์)
3. กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เผื่อขาย (มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 40 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน)

โดยรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของที่ปรากฏในมาตรฐานการบัญชีไทยฉบับต่างๆ นั้นมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 30 เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ตามมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 30 กำหนดว่า “เงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ หมายถึง ส่วนได้เสียของกิจการที่เสนอเงินในสินทรัพย์สุทธิของหน่วยงานต่างประเทศ” สำหรับกิจการที่มีเงินลงทุนในหน่วยงานต่างประเทศต้องทำการแปลงค่าบการเงินของหน่วยงานต่างประเทศเพื่อรวมกับงบการเงินของกิจการโดยให้ใช้อัตราปิดในการแปลงค่าของสินทรัพย์และหนี้สิน และให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสำหรับแปลงค่ารายการรายได้

และค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่างประเทศและผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นให้แสดงในงบการเงินของกิจการเป็นส่วนหนึ่งในส่วนของผู้ถือหุ้นจนกว่าจะจำหน่ายเงินลงทุนสุทธินั้น

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 32 ได้กำหนดคำนิยามของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ไว้ว่า “ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนที่เข้าเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้ ก) กิจการมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการ เพื่อให้เช่าหรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน ข) กิจการคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี” โดยกิจการต้องรับรู้รายการที่เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่รายการนั้นจะให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อกิจการในอนาคต

2. กิจการสามารถกำหนดราคาทุนของรายการนั้นได้อย่างสมเหตุสมผล

ตามมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 32 ได้กำหนดให้กิจการต้องบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เข้าเกณฑ์การรับรู้เป็นสินทรัพย์โดยใช้ราคาทุน หลังจากนั้นกิจการต้องมีการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้มูลค่าเริ่มแรก โดยมาตรฐานมีการกำหนดแนวทางในการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เริ่มแรกไว้ 2 แนวทาง ประกอบด้วย

1. แนวทางที่กำหนดให้กิจการถือปฏิบัติ สำหรับแนวทางที่กำหนดให้กิจการถือปฏิบัตินั้น กิจการต้องแสดงรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์

2. แนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติได้ ตามแนวทางนี้กิจการสามารถแสดงรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยราคาที่ตีใหม่ซึ่งราคาที่ตีใหม่ หมายถึง มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมที่คำนวณจากมูลค่ายุติธรรมนั้นและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยการตีราคาใหม่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อไม่ให้ราคาตามบัญชี ณ วันที่ในงบดุลแตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญ หากกิจการมีการตีราคาใหม่กิจการต้องบันทึกราคาตามบัญชีของ

สินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ภายใต้บัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” สำหรับการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์จะสามารถตีราคาให้เพิ่มขึ้นจากเดิมหรือตีราคาลดลงจากเดิมก็ได้ ดังนี้

2.1 กรณีที่กิจการมีการตีราคาใหม่เพิ่มขึ้น

2.1.1 หากกิจการเคยมีการตีราคาลดลงและกิจการมีการรับรู้ราคาที่ลดลงเป็นค่าใช้จ่ายไปแล้วในงวดก่อน ส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ในงวดปัจจุบันสามารถที่จะรับรู้เป็นรายได้ไม่เกินจำนวนที่เคยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดก่อนแล้ว และส่วนที่มีการตีราคาเพิ่มขึ้นที่คงเหลือจากการรับรู้เป็นรายได้แล้วกิจการต้องบันทึกโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ภายใต้บัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์”

2.1.2 หากกิจการเคยมีการตีราคาเพิ่มขึ้นและยังมีคงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของ ส่วนที่ตีราคาใหม่เพิ่มขึ้นนี้ สามารถนำไปรวมกับส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในส่วนของเจ้าของได้ตามปกติ

2.2 กรณีที่กิจการมีการตีราคาใหม่ลดลง

หากกิจการเคยมีการตีราคาใหม่เพิ่มขึ้นและยังมียอดคงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของ กิจการสามารถนำส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่ไปหักออกจากบัญชีส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไม่เกินจำนวนที่เคยตีราคาเพิ่มขึ้นที่ยังคงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของและส่วนที่เกินจากการนำไปหักจากส่วนเกินทุนที่มีอยู่นั้นกิจการสามารถรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายได้ทันที

สำหรับส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในส่วนของเจ้าของต้องโอนไปยังบัญชีกำไรสะสม หากส่วนเกินทุนนั้นถือเป็นรายการที่เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งอาจเกิดจากการจำหน่ายหรือเลิกใช้สินทรัพย์ โดยการโอนรายการไปยังกำไรสะสมต้องไม่ทำผ่านงบกำไรขาดทุน

นอกจากนี้เมื่อมีการตีราคาใหม่ กิจการสามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 25/2549 เรื่อง การบันทึกบัญชีเมื่อมีการตีราคาใหม่ โดยปฏิบัติตามเกณฑ์ราคาทุน เมื่อมีการตีราคาเพิ่มขึ้นให้กิจการปรับปรุงราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ให้มีราคาตามราคา

ที่ดีใหม่โดยบันทึกเฉพาะมูลค่าสุทธิของราคาตามบัญชีที่ดีเพิ่มขึ้นไปยังบัญชี “สินทรัพย์ - ราคาที่ดีเพิ่ม” คู่กับบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม” โดยที่บัญชีสินทรัพย์เดิมก็ยังคงแสดงอยู่ในราคาทุนตามเดิม และค่าเสื่อมราคาที่ดีตัดไปยังบัญชีกำไรขาดทุนให้คำนวณตามราคาค้นทุนเดิม และค่าเสื่อมราคาของส่วนที่ดีราคาเพิ่มขึ้นให้ตัดไปยังบัญชีส่วนเกินทุนจากการตีราคาเพิ่ม นอกจากนี้แล้วกิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีที่ใช้ปฏิบัติและผลกระทบต่องบกำไรขาดทุน และกำไรต่อหุ้นที่แตกต่างจากการปฏิบัติตามวิธีการในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 40 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

มาตรฐานฉบับที่ 40 กำหนดว่า “หลักทรัพย์หรือเงินลงทุนในความต้องการของตลาด หมายถึง หลักทรัพย์หรือเงินลงทุนอื่นที่มีการซื้อขายในตลาดซื้อขายคล่องจึงทำให้สามารถกำหนดมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์หรือเงินลงทุนนั้นได้ในทันที มูลค่ายุติธรรมจะถือว่าสามารถกำหนดได้ทันทีหากราคาขายหรือราคาเสนอซื้อหรือเสนอขายมีการเผยแพร่ที่เป็นปัจจุบันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือตลาดหลักทรัพย์อื่นที่ทำการเผยแพร่ราคาต่อสาธารณชน” และ “ตราสารทุน หมายถึง สัญญาที่แสดงว่าผู้ถือตราสารมีความเป็นเจ้าของในบางส่วนได้เสียคงเหลือของกิจการที่ไปลงทุน” และ “ตราสารหนี้ หมายถึง สัญญาที่แสดงว่าผู้ออกตราสารมีภาระผูกพันทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะต้องจ่ายเงินสดหรือสินทรัพย์อื่นให้แก่ผู้ถือตราสารตามจำนวนและเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้โดยชัดเจนหรือโดยปริยาย” ในการถือเงินลงทุนของแต่ละกิจการจะมีวัตถุประสงค์ในการถือที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงสามารถจัดประเภทเงินลงทุนตามวัตถุประสงค์ในการถือได้ ดังนี้

1. หลักทรัพย์เพื่อค้า หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่กิจการถือไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงของราคาในช่วงเวลาสั้นๆ ทำให้หลักทรัพย์ในกลุ่มนี้มีการหมุนเวียนสูง

2. หลักทรัพย์เพื่อขาย หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่กิจการถือไว้เพื่อการอื่น โดยไม่มีวัตถุประสงค์แน่นอนว่าจะถือไว้เพื่อค้า ถือไว้จนครบกำหนดหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดที่ชัดเจน

3. ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่กิจการมีความตั้งใจและมีความสามารถที่จะถือตราสารจนครบกำหนด

4. เงินลงทุนทั่วไป หมายถึง เงินลงทุนในตราสารทุนซึ่งไม่อยู่ในความต้องการของตลาด

นอกจากนี้ กิจการสามารถจัดประเภทของเงินลงทุนตามระยะเวลาที่ตั้งใจจะถือเงินลงทุนนั้น โดยหากกิจการต้องการจะถือเงินลงทุนไว้ไม่เกิน 1 ปี ให้แสดงเป็นเงินลงทุนชั่วคราว แต่หากตั้งใจจะถือเงินลงทุนไว้เกินกว่า 1 ปี ให้แสดงเป็นเงินลงทุนระยะยาว โดยตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 กำหนดให้กิจการต้องแสดงเงินลงทุนที่จัดประเภทเป็นเงินลงทุนชั่วคราวและเงินลงทุนระยะยาวในงบดุล และรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป ณ วันที่ในงบดุล ดังนี้

เงินลงทุนชั่วคราว ประเภทหลักทรัพย์เพื่อค้าให้แสดงในงบดุลด้วยมูลค่ายุติธรรมและรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นกำไรขาดทุนในงบกำไรขาดทุนทันที

เงินลงทุนชั่วคราวและเงินลงทุนระยะยาว ประเภทหลักทรัพย์เพื่อขายให้แสดงในงบดุลด้วยมูลค่ายุติธรรม และกิจการต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของผู้ขาย โดยส่วนต่างที่เกิดขึ้นจะเป็นส่วนเกินทุนหรือส่วนต่ำกว่าทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุน จนกระทั่งกิจการจำหน่ายหลักทรัพย์ จึงบันทึกรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นในงบกำไรขาดทุน

เงินลงทุนระยะยาว ประเภทตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด ให้แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย และเงินลงทุนระยะยาวประเภทเงินลงทุนทั่วไปให้แสดงด้วยราคาทุน โดยกิจการจะบันทึกส่วนต่างราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนดและเงินลงทุนทั่วไปก็เมื่อกิจการจำหน่ายเงินลงทุนนั้น

นอกจากนี้แล้วยังมีรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ขายซึ่งปรากฏอยู่ในมาตรฐานการบัญชีที่ยังไม่ประกาศบังคับใช้ ประกอบด้วย 4 รายการ ดังนี้

1. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ (มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 51 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน)

2. ภาษีเงินได้รื้อการตัดบัญชี (มาตรฐานฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้)
3. กำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย หรือส่วนเกินทุนจากตราสารอนุพันธ์ (ร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์)
4. การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (ร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์)

โดยรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นที่ปรากฏในมาตรฐานการบัญชีไทยที่ยังไม่ประกาศบังคับใช้ฉบับต่างๆ นั้นมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 51 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 51 กำหนดว่า “สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้และไม่มีรูปธรรมซึ่งกิจการถือไว้เพื่อใช้ในการผลิตหรือจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้ผู้อื่นเช่า หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน” รายการที่จะถือว่าเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนต้องมีคุณสมบัติครบทั้ง 3 ประการคือ ต้องสามารถระบุได้ ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของกิจการและต้องก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต ในการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อเริ่มแรกต้องรับรู้ด้วยราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เริ่มแรกนั้น มาตรฐานได้กำหนดแนวทางให้สามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

1. แนวทางที่กำหนดให้ถือปฏิบัติ โดยหลังจากที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกแล้วราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนต้องเท่ากับราคาทุนเดิมหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์

2. แนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติได้ โดยกิจการสามารถแสดงสินทรัพย์ไม่มีตัวตนด้วยราคาที่ดีใหม่ซึ่งจะเท่ากับมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่หักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสมนับจากวันที่มีการตีราคาใหม่และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์นับจากวันที่มีการตีราคาใหม่ โดยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นต้องอ้างอิงกับราคาที่ได้จากตลาดซื้อขายคล่อง และกิจการต้องตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ราคาตามบัญชีที่แสดงในงบดุลไม่มีความแตกต่างอย่าง

มีนัยสำคัญจากราคาตามบัญชีที่ควรเป็น ณ วันที่ในงบดุล และกิจการต้องบันทึกราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ภายใต้บัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตน” โดยหากกิจการเคยมีการตีราคาลดลงและกิจการมีการรับรู้ราคาที่สูงลงเป็นค่าใช้จ่ายไปแล้วในงวดก่อน ส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ในงวดปัจจุบันสามารถที่จะรับรู้เป็นรายได้ไม่เกินจำนวนที่เคยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดก่อนแล้ว

ในกรณีที่กิจการมีการตีราคาใหม่ลดลง กิจการสามารถรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันที แต่หากกิจการเคยมีการตีราคาใหม่เพิ่มขึ้นและยังมียอดคงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของ กิจการสามารถนำส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่ในงวดปัจจุบันไปหักออกจากบัญชีส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนไม่เกินจำนวนที่เคยตีราคาเพิ่มขึ้นที่ยังคงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของและส่วนที่เกินจากการนำไปหักจากส่วนเกินทุนที่มีอยู่นั้นกิจการสามารถรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายได้ทันที โดยส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่แสดงอยู่ในส่วนของเจ้าของต้องโอนไปยังกำไรสะสมโดยไม่ทำผ่านงบกำไรขาดทุนเมื่อส่วนเกินทุนนั้นกลายเป็นรายการที่เกิดขึ้นแล้ว

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 56 กำหนดว่า “ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี หมายถึง หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี” โดยกิจการต้องวัดมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีด้วยอัตราภาษีที่คาดว่าจะต้องใช้ในการงวดที่กิจการจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจะต้องจ่ายชำระหนี้สิน และกิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี นอกจากนี้กิจการต้องบันทึกภาษีเงินได้ตามแบบแสดงรายการและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายเพื่อรวมคำนวณในกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดเว้นแต่จะเป็นภาษีที่เกิดขึ้นจากรายการที่กิจการต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ซึ่งหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงวดบัญชีเดียวกันหรือในงวดบัญชีที่ต่างกันกิจการต้องรับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีนั้นไปยังส่วนของเจ้าของ และเมื่อกิจการมีการจัดประเภทรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของใหม่ (Reclassification Adjustments) กิจการจะสามารถรับรู้รายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่บันทึกในส่วนของเจ้าของนั้นไปรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเพื่อรวมคำนวณกำไรขาดทุนสุทธิได้ตามสัดส่วนของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของที่ถูกจัดประเภทใหม่นั้น

ร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์

ร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่องการบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ กำหนดว่า “เครื่องมือทางการเงิน หมายถึง สัญญาใดๆ ที่ทำให้สินทรัพย์ทางการเงินของกิจการหนึ่งและหนี้สินทางการเงินหรือตราสารทุนของอีกกิจการหนึ่งเพิ่มขึ้นในเวลาเดียวกัน” และ “ตราสารอนุพันธ์ หมายถึง เครื่องมือทางการเงินที่มีลักษณะทุกข้อต่อไปนี้ ก) มูลค่าจะเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่ระบุไว้ในสัญญา ข) ผู้ลงทุนไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินลงทุนสุทธิเมื่อเริ่มแรกหรือต้องจ่ายด้วยจำนวนเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับสัญญาประเภทอื่นซึ่งมีการตอบสนองในลักษณะเดียวกันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานะตลาด และ ค) การรับหรือจ่ายชำระจะกระทำในอนาคต” โดยในร่างแนวปฏิบัตินี้ได้กำหนดเกี่ยวกับการวัดมูลค่าไว้ว่า ในการวัดมูลค่าเริ่มแรกนั้นกิจการต้องวัดมูลค่าของตราสารอนุพันธ์ด้วยราคาทุนซึ่งเป็นมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ให้ไปหรือสิ่งตอบแทนที่ได้รับรวมถึงต้นทุนในการทำรายการ และในการวัดมูลค่าภายหลังนั้นกิจการต้องวัดมูลค่าของตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรม สำหรับรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าภายหลังนี้ ร่างแนวปฏิบัติได้กำหนดให้กิจการต้องรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขายโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นผ่านงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น จนกระทั่งสินทรัพย์ทางการเงินนั้นจะถูกตัดออกจากบัญชี

ในส่วนของการป้องกันความเสี่ยงของรายการที่ต้องการป้องกันความเสี่ยงตามร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์จะสามารถแบ่งได้เป็น การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดและการป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในการดำเนินงานในต่างประเทศ โดยในระหว่างงวดหากรายการที่ป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดมีความผันผวนของกระแสเงินสดเกิดขึ้นซึ่งมีผลต่อกำไรหรือขาดทุน กิจการต้องรับรู้กำไรหรือขาดทุนส่วนที่มีประสิทธิผลของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นผ่านงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น และกำไรหรือขาดทุนส่วนที่ไม่มีประสิทธิผลของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงให้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุน

สำหรับการนำเสนอรายการส่วนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีของไทยจะมีมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง 2 ฉบับ คือ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 และร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการนำเสนอรายการดังนี้

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน

มาตรฐานฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ได้กำหนดให้กิจการต้องมีการจัดทำและนำเสนองบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป โดยงบการเงินที่กิจการต้องนำเสนอ จะประกอบด้วย

1. งบดุล เป็นงบที่แสดงถึงสถานะและความมั่นคงของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง โดยรายการในงบการเงินประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

2. งบกำไรขาดทุน เป็นงบที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการสำหรับงวดเวลาใดเวลาหนึ่ง รายการในงบกำไรขาดทุนจะประกอบด้วยรายการหลักๆ คือ รายได้ ต้นทุน ค่าใช้จ่ายการขายและบริหาร และกำไร (ขาดทุน) สุทธิ

3. งบกระแสเงินสด เป็นงบที่แสดงถึงการได้มาและการใช้ไปของเงินสดของกิจการซึ่งเกิดจากกิจกรรม 3 ประเภท คือ กิจกรรมการดำเนินงาน กิจกรรมการลงทุนและกิจกรรมการจัดหาเงินของกิจการ

4. งบใดงบหนึ่งต่อไปนี้

4.1 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นงบที่แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์สุทธิหรือแสดงความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้น ซึ่งรวมถึงรายการกำไรและขาดทุนที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้น โดยจะต้องแสดงรายการต่อไปนี้

4.1.1 กำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดบัญชี

4.1.2 รายได้ ค่าใช้จ่าย รายการกำไรขาดทุนแต่ละรายการที่กำหนดให้รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น โดยให้แสดงยอดรวมของรายการเหล่านั้นไว้ด้วย

4.1.3 ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีและผลสะสมของการแก้ไขข้อผิดพลาด

4.1.4 รายการเกี่ยวกับเงินทุนที่ได้รับจากเจ้าของและการแบ่งปันส่วนทุนให้เจ้าของ

4.1.5 ยอดคงเหลือของกำไรหรือขาดทุนสะสม ณ วันต้นงวดและ ณ วันที่ในงบดุล รวมถึงรายการเปลี่ยนแปลงระหว่างงวด

4.1.6 รายการกระทบยอดในส่วนทุนแต่ละประเภท ส่วนเกินมูลค่าหุ้นและสำรองแต่ละชนิดระหว่างต้นงวดกับปลายงวดโดยแยกแสดงการเปลี่ยนแปลงของแต่ละรายการ

4.2 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ซึ่งต้องแสดงรายการตามข้อ 4.1.1 – 4.1.3 ข้างต้นและเปิดเผยรายการตามข้อ 4.1.4 – 4.1.6 ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

5. นโยบายการบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยจะถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินและจะต้อง

5.1 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชีที่กิจการเลือกใช้

5.2 เปิดเผยข้อมูลตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด

5.3 ให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่ได้แสดงอยู่ในงบการเงินแต่เป็นข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้งบการเงินแสดงโดยถูกต้องตามที่ควร

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 ได้ให้ทางเลือกในการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไว้ว่าสามารถแสดงในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น หรือแสดงไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จก็ได้

ร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงิน

ตามร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของงบการเงินที่สมบูรณ์ว่าประกอบด้วย

1. งบดุล เป็นงบที่แสดงถึงสถานะและความมั่นคงของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง โดยรายการในงบการเงินประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

2. งบกำไรขาดทุน เป็นงบที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการสำหรับช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง รายการในงบกำไรขาดทุนจะประกอบด้วยรายการหลักๆ คือ รายได้ ต้นทุน ค่าใช้จ่ายการขายและบริหาร และกำไร (ขาดทุน) สุทธิ

3. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นงบที่แสดงถึงการได้มาและการใช้ไปของเงินสดของกิจการซึ่งเกิดจากกิจกรรม 3 ประเภท คือ กิจกรรมการดำเนินงาน กิจกรรมการลงทุนและ กิจกรรมการจัดหาเงินของกิจการโดยอาจแสดงในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

3.1 การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในส่วนของผู้ถือหุ้น

3.2 การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งไม่รวมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากรายการกับผู้เป็นเจ้าของผู้ถือหุ้น

4. งบกระแสเงินสด เป็นงบที่แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์สุทธิหรือแสดงถึงความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้น ซึ่งรวมถึงรายการกำไรและขาดทุนที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้น

5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และคำอธิบายอื่น

โดยกิจการต้องนำเสนอแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งประกอบด้วยรายการต่อไปนี้

1. กำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด

2. รายได้ ค่าใช้จ่าย รายการกำไรขาดทุนสำหรับแต่ละรายการของงวดที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้นตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น โดยให้แสดงยอดรวมของรายการเหล่านั้นไว้ด้วย

3. ยอดรวมของรายได้และค่าใช้จ่ายสำหรับงวดซึ่งเป็นผลรวมของรายการตามข้อ 1 และ 2 ข้างต้น พร้อมทั้งแสดงจำนวนที่จัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่และผู้ถือหุ้นส่วนน้อยแยกจากกัน

4. ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีและการแก้ไขข้อผิดพลาดที่มีต่อแต่ละรายการในส่วนของผู้ถือหุ้นตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 39 (ปรับปรุง 254X) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

นอกจากนี้กิจการต้องแสดงรายการต่อไปนี้เพิ่มเติมในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

1. จำนวนเงินของรายการบัญชีที่เกิดกับผู้ถือหุ้นในฐานะผู้เป็นเจ้าของ โดยแยกแสดงจากส่วนที่เป็นการจัดสรรส่วนทุนให้กับผู้ถือหุ้น

2. ยอดคงเหลือในบัญชีกำไรหรือขาดทุนสะสม ณ วันต้นงวด การเปลี่ยนแปลงในระหว่างงวด และยอดคงเหลือปลายงวด

3. การกระทบยอดสำรองและรายการต่างๆ แต่ละรายการที่แสดงในส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันต้นงวดและปลายงวด โดยเปิดเผยถึงการเปลี่ยนแปลงของแต่ละรายการแยกจากกัน

โดยร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงินนี้อยู่ระหว่างการทบทวนร่างมาตรฐานและยังไม่ประกาศบังคับใช้ ซึ่งหากมีการประกาศบังคับใช้แล้วจะเป็นมาตรฐานการรายงานงบการเงินฉบับใหม่ที่ใช้ทดแทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่องการรายงานงบการเงินที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยที่ตามร่างมาตรฐานฉบับนี้ได้ตัดทางเลือกการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จออกไปคงเหลือไว้เพียงให้แสดงเป็นส่วนหนึ่งของงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นเท่านั้น

สำหรับตัวอย่างที่ 6 และตัวอย่างที่ 7 จะเป็นการแสดงตัวอย่างการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น และการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 6 การแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

บริษัท บัญชี จำกัด
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548

หน่วย : พันบาท

	ทุนจดทะเบียนที่ ออกและ ชำระแล้ว	กำไรขาด ทุนที่ยัง ไม่เกิดขึ้น จากการ แปลงค่า งบการเงิน	ผลต่าง จากการ แปลงค่า งบการเงิน	กำไร ขาดทุน สะสม	รวม
ยอดคงเหลือต้นงวด	10,000	3,700		8,300	22,000
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด				200	200
ยอดคงเหลือหลังปรับปรุง	10,000	3,700		8,500	22,200
ผลกำไรจากการตีราคาสินทรัพย์		250			250
กำไร(ขาดทุน)จากการแปลงค่างบการเงิน			700		700
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย		1,250			1,250
รวมกำไรขาดทุนที่รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น		1,500	700		2,200
กำไร(ขาดทุน)สุทธิสำหรับงวด				3,500	3,500
รวมรายได้ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นที่รับรู้สำหรับงวด		1,500	700	3,500	5,700
หุ้นสามัญที่ออกจำหน่าย	10,000				10,000
ยอดคงเหลือปลายงวด	20,000	5,200	700	12,000	37,900

ตัวอย่างที่ 6 เป็นการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นหนึ่งในทางเลือกที่กิจการสามารถเลือกแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นได้ ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 และนอกจากนี้ยังเป็นวิธีการที่กำหนดให้แสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 โดยตามร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 นี้ได้กำหนดทางเลือกในการแสดงรายการไว้เพียงวิธีการเดียว

ตัวอย่างที่ 7 การแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

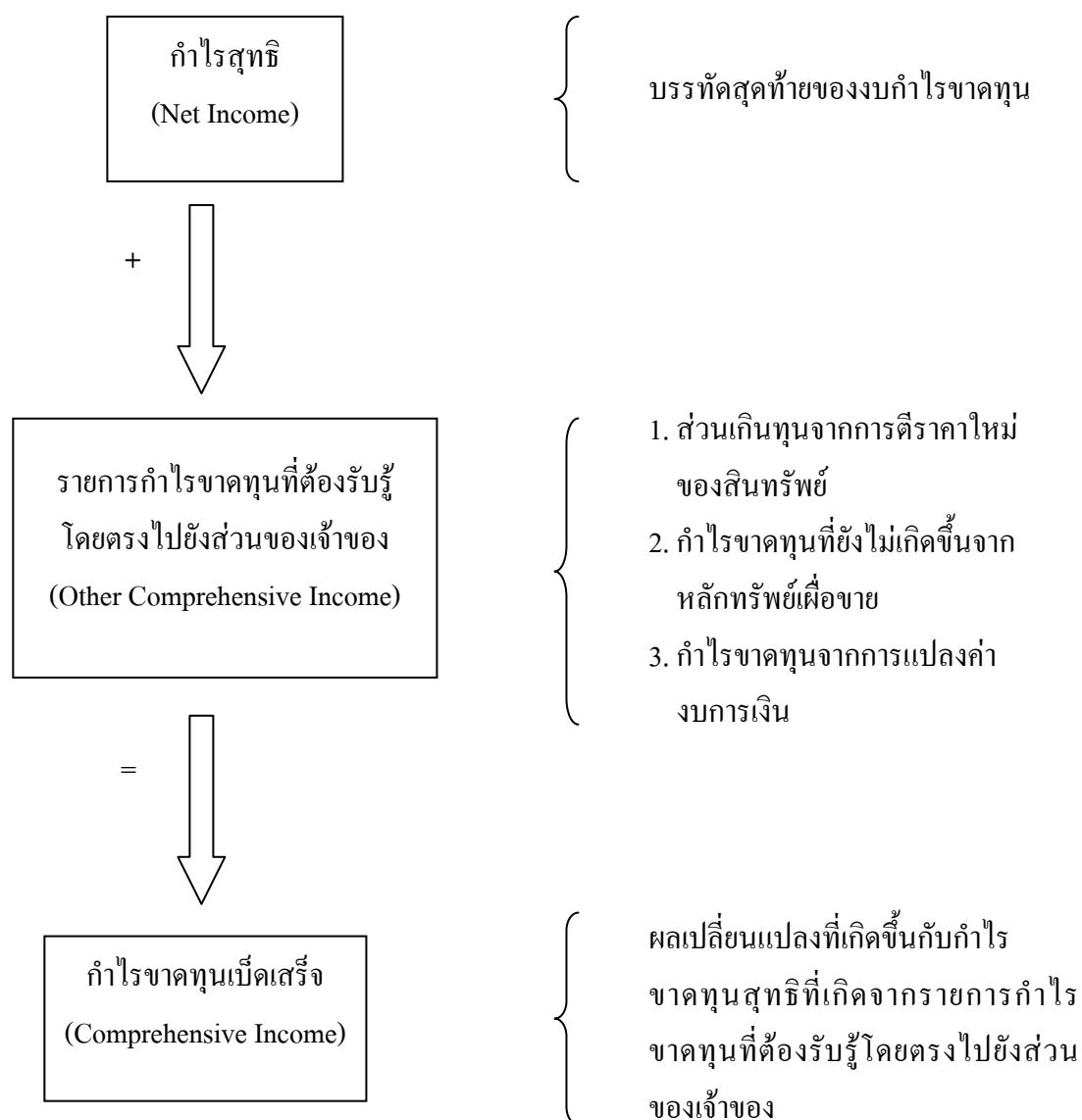
บริษัท บัญชี จำกัด
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548

หน่วย : พันบาท

รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น	
กำไร(ขาดทุน)จากการแปลงค่างบการเงิน	700
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	250
กำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย	<u>1,250</u>
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	3,500
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จก่อนปรับปรุง	5,700
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด	<u>200</u>
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จหลังปรับปรุง	<u>5,900</u>

สำหรับตัวอย่างที่ 7 ซึ่งเป็นการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ซึ่งเป็นทางเลือกที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 โดยหากในอนาคตมีการประกาศใช้ร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 แทนมาตรฐานฉบับที่ 35 ที่ใช้ในปัจจุบันแล้วกิจการจะไม่สามารถนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จได้

ในภาพต่อไปจะแสดงให้เห็นถึงส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีของไทยโดยภาพที่ 1 จะเป็นภาพที่แสดงส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นและผลกระทบของรายการดังกล่าวที่มีต่อรายการกำไรขาดทุนสุทธิ ซึ่งการแสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนี้จะแสดงผลกำไรตามแนวคิดการวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงการรักษาระดับทุนนั่นเอง

ภาพที่ 1 ส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น
ที่มา: สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ และ วรณช พัทธระกูล (2545)

ความรู้เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์ ถือเป็นแหล่งระดมเงินทุนของบริษัทที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งนอกจากจะเป็นแหล่งระดมทุนของบริษัทที่ต้องการเงินทุนเพื่อการดำเนินงานของบริษัทแล้ว ยังเป็นแหล่งการลงทุนสำหรับนักลงทุนทั้งรายใหญ่และรายย่อยอีกด้วย โดยตลาดหลักทรัพย์นั้นเป็นเหมือนสถานที่ในการแลกเปลี่ยนของบุคคลสองกลุ่มซึ่งมีความต้องการตรงกันข้าม คือ บริษัทมีความต้องการ

เงินทุนเพื่อการดำเนินงาน ดังนั้นจึงนำหลักทรัพย์ของบริษัทมาเสนอขายและเสนอการจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ซื้อหลักทรัพย์ และในอีกด้านคือนักลงทุนผู้มีความต้องการผลตอบแทนสำหรับการนำเงินทุนของตนมาลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ และเมื่อทั้งสองฝ่ายมีความต้องการที่มีจุดที่ตรงกันก็จะเกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างกันเกิดขึ้น

ประเภทของตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2547) อธิบายไว้ว่า ตลาดการเงินถือเป็นตัวกลางในการเคลื่อนย้ายเงินทุนจากผู้มีเงินทุนส่วนเกินไปสู่ผู้ที่ต้องการเงินทุนเพื่อนำไปขยายกิจการ โดยตลาดการเงินสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ตลาดเงินและตลาดทุน

1. ตลาดเงิน (Money Market) เป็นตลาดที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์ทางการเงินในระยะสั้น โดยมีอายุของตราสารไม่เกิน 1 ปี

2. ตลาดทุน (Capital Market) เป็นตลาดที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์ทางการเงินในระยะยาว โดยมีอายุของตราสารไม่ต่ำกว่า 1 ปี โดยอาจแบ่งตลาดทุนออกเป็น ตลาดแรกและตลาดรอง

2.1 ตลาดแรก (Primary Market) สินทรัพย์ทางการเงินที่ซื้อขายในตลาดแรกจะเป็นสินทรัพย์ที่กิจการออกใหม่ โดยตลาดแรกสามารถแบ่งออกเป็น

2.1.1 Initial Public Offering เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนทั่วไป

2.1.2 Private Placement เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อผู้ลงทุนแบบเฉพาะเจาะจงแก่ผู้ลงทุนรายใดรายหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

2.2 ตลาดรอง (Secondary Market) เป็นตลาดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ถือสินทรัพย์ทางการเงินสามารถนำสินทรัพย์ที่ซื้อจากตลาดแรกมาซื้อขายให้แก่บุคคลอื่นได้ ตลาดรองสามารถแบ่งออกเป็น

2.2.1 ตลาดที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ โดยแยกเป็น

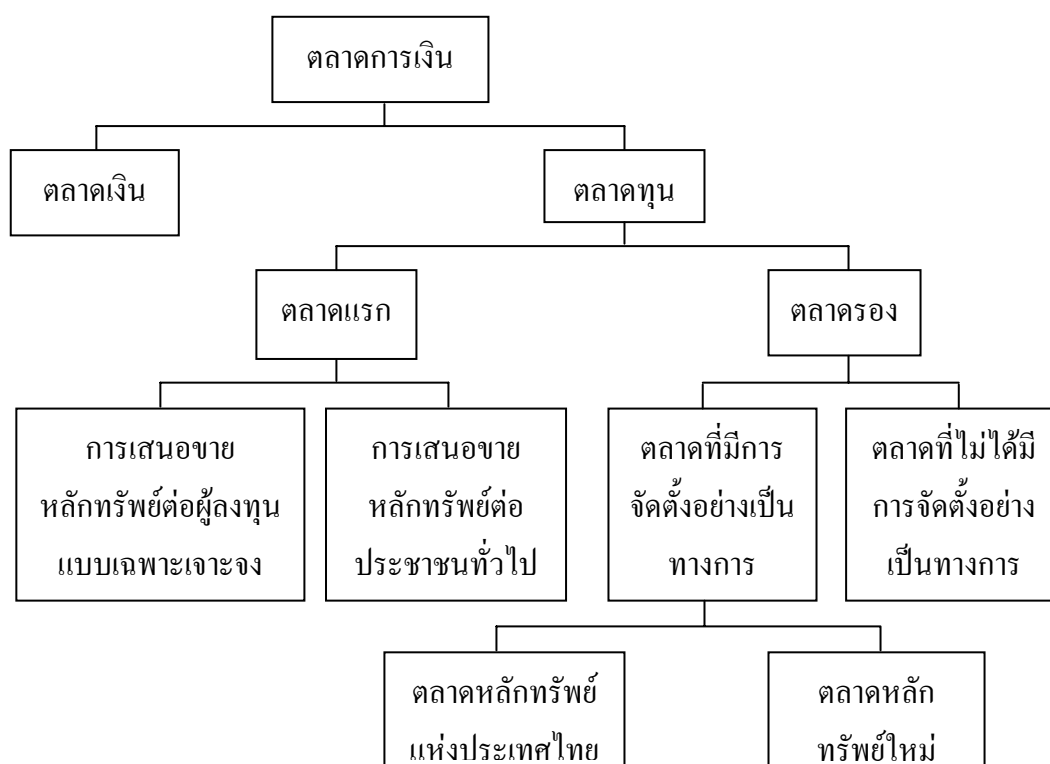
2.2.1.1 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand: SET)

2.2.1.2 ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (Market for Alternatives Investment: MAI)

2.2.2 ตลาดที่ไม่ได้มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ นั่นคือ

2.2.2.1 นอกตลาดหลักทรัพย์ (Over the Counter)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของตลาดรองโดยเป็นแหล่งในการระดมทุนของกิจการและเป็นแหล่งลงทุนสำหรับผู้ที่มีเงินทุนส่วนเกิน ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์จึงเป็นตัวกลางที่ช่วยให้บุคคลสองกลุ่มที่มีความต้องการแตกต่างกันมาพบกันและเกิดการแลกเปลี่ยน การซื้อขายขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของกันและกัน สำหรับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้นถือว่าเป็นตลาดทุนที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยที่มีการซื้อขายหุ้นของบริษัทจดทะเบียน โดยในภาพต่อไปจะเป็นภาพโครงสร้างของตลาดหลักทรัพย์

ภาพที่ 2 โครงสร้างของตลาดหลักทรัพย์

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2547)

องค์ประกอบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

องค์ประกอบที่สำคัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

1. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยเริ่มเปิดทำการซื้อขายวันแรกในวันที่ 30 เมษายน 2518
2. บริษัทสมาชิก (Broker) ทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ลงทุนทั่วไป
3. หลักทรัพย์จดทะเบียน (Listed Securities) หมายถึง หลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทมหาชน จำกัดที่จดทะเบียนหลักทรัพย์ให้มีการซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์
4. ผู้ลงทุน (Investor) ผู้ลงทุนอาจเป็นประชาชนทั่วไปหรือนิติบุคคลทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

โดยผู้ลงทุนสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ตามวัตถุประสงค์ของผู้ลงทุน ดังนี้

1. ผู้ลงทุนที่เป็นนักเก็งกำไร เป็นบุคคลที่มีเป้าหมายในการลงทุนเพื่อหวังผลกำไรจากส่วนต่างราคาหลักทรัพย์ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ โดยมักไม่คำนึงถึงเงินปันผลที่จะได้รับ โดยผู้ลงทุนอาจจะทำการซื้อขายหลักทรัพย์ภายในวันเดียวกันได้หากมีส่วนต่างราคาเกิดขึ้น
2. ผู้ลงทุนระยะสั้น เป็นบุคคลที่มีเป้าหมายในการลงทุนเพื่อมุ่งหวังผลตอบแทนในรูปของกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสำคัญ แต่ก็ยังหวังที่จะได้รับเงินปันผลอยู่บ้าง โดยผู้ลงทุนกลุ่มนี้จะถือหลักทรัพย์ไว้ไม่เกิน 3 ปี
3. ผู้ลงทุนระยะยาว เป็นบุคคลที่มีเป้าหมายในการลงทุนเพื่อมุ่งหวังผลตอบแทนในระยะยาว อันได้แก่ เงินปันผล รวมทั้งสิทธิต่างๆ โดยผู้ลงทุนกลุ่มนี้มักมีความตั้งใจที่จะถือหลักทรัพย์ไว้เกินกว่า 3 ปีขึ้นไป

หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยปกติในการซื้อขายของในตลาดนั้นจะต้องมีสินค้าที่ต้องนำมาซื้อขายกันและในการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็ต้องมีสินค้าเช่นกัน โดยในการศึกษาครั้งนี้จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหุ้นสามัญเท่านั้น ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์นั้นประกอบด้วย

1. หุ้นสามัญ (Common Stock) เป็นตราสารประเภทหุ้นทุน ซึ่งออกโดยบริษัทมหาชน จำกัดที่ต้องการระดมทุนจากประชาชน

2. หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stock) เป็นตราสารประเภทหุ้นทุน มีข้อแตกต่างจากหุ้นสามัญ คือ ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับสิทธิในการชำระเงินคืนก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการ แต่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะไม่มีสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

3. หุ้นกู้ (Debenture) เป็นตราสารที่ออกเพื่อกู้เงินระยะยาวจากผู้ลงทุน โดยมีผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย ซึ่งจ่ายตามระยะเวลาและอัตราที่กำหนด และผู้ถือจะได้รับเงินต้นคืนเมื่อสิ้นสุดอายุตามที่ระบุไว้

4. หุ้นกู้แปลงสภาพ (Convertible Debenture) มีลักษณะคล้ายหุ้นกู้แต่ต่างกันตรงที่หุ้นกู้แปลงสภาพมีสิทธิจะแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญ ในช่วงเวลา อัตราและราคาที่กำหนด

5. ใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant) เป็นตราสารที่ระบุว่าผู้ถือครองจะได้รับสิทธิจองซื้อหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิหรือตราสารอนุพันธ์ได้ในราคาที่กำหนดและเวลาที่ระบุไว้

6. ใบสำคัญแสดงสิทธิระยะสั้น (Short – term Warrant) เป็นใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หรือหุ้นกู้ โดยใบสำคัญแสดงสิทธิชนิดนี้จะมีกำหนดเวลาไม่เกิน 2 เดือน

7. ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrant: DW) มีลักษณะคล้ายกับใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant) โดยให้สิทธิแก่ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ในการซื้อหลักทรัพย์อ้างอิงได้ในอัตราการใช้สิทธิและระยะเวลาใช้สิทธิที่กำหนดไว้

8. ใบสำคัญแสดงสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่โอนสิทธิได้ (Transferable Subscription Rights: TSR) เป็นตราสารที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการใช้สิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท

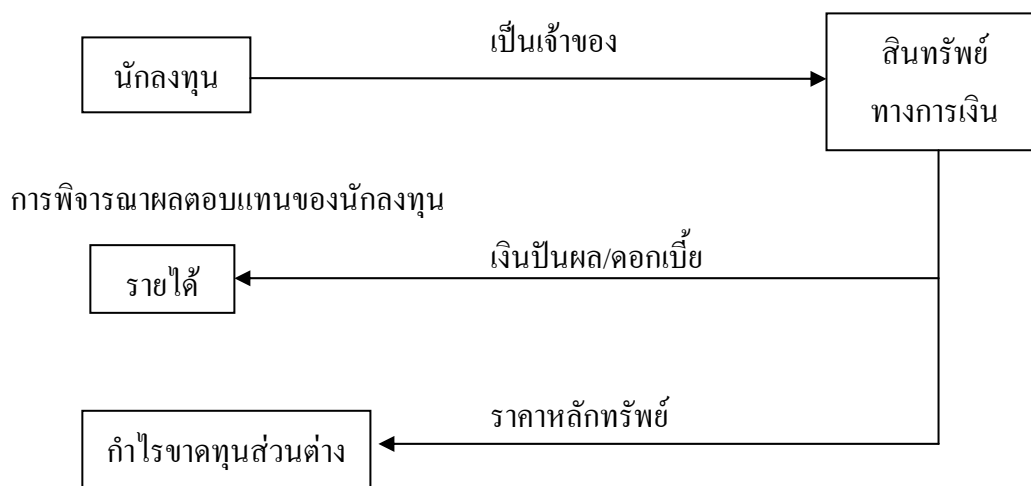
9. หน่วยลงทุน (Unit Trust) เป็นตราสารที่ออกโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนในรูปแบบของหน่วยลงทุนของกองทุนรวม

10. ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง (Depository Receipt: DR) เป็นตราสารที่ออกและเสนอขายโดย บริษัทสยามคิอาร์ จำกัด โดยผู้ลงทุนที่ถือใบแสดงสิทธิจะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ เช่นเดียวกับผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนทุกประการ

ความรู้เกี่ยวกับการลงทุน

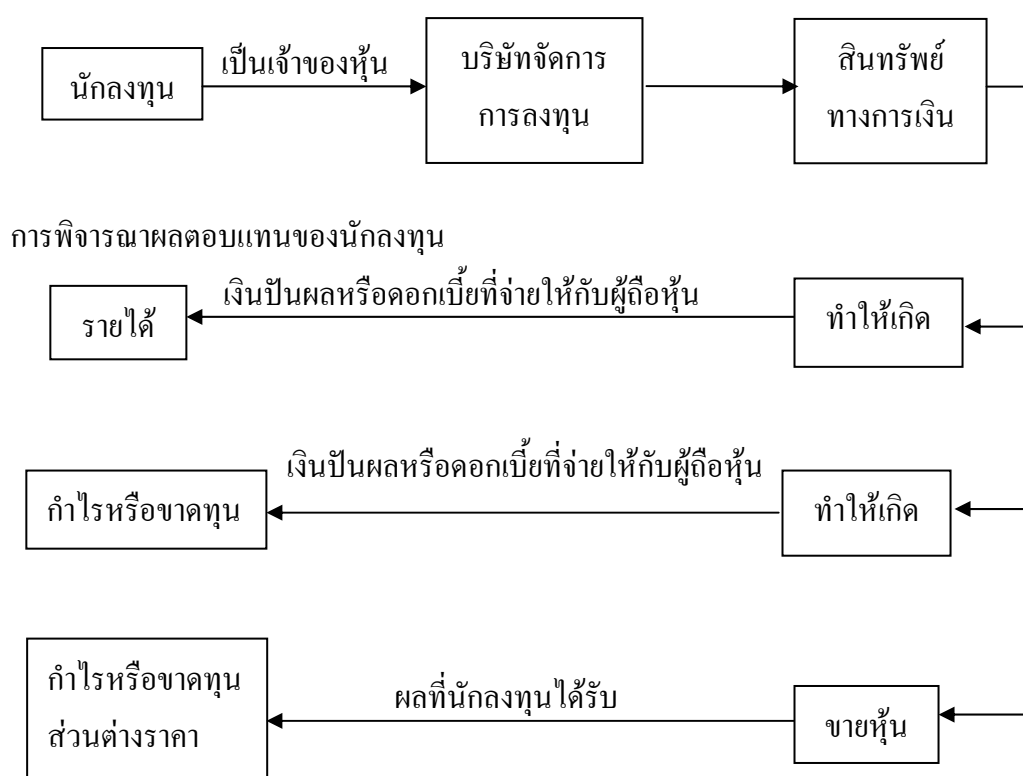
การลงทุน

Jones (2004) อธิบายว่า การลงทุน เป็นการจ่ายซื้อสินทรัพย์ตั้งแต่หนึ่งชนิดขึ้นไป และมีความต้องการที่จะถือครองไว้ในระยะเวลาที่ยาวนานพอที่จะได้รับผลตอบแทนจากการถือครองสินทรัพย์นั้นๆ การลงทุนจะเกี่ยวข้องกับการบริหารความมั่งคั่งของนักลงทุน โดยความมั่งคั่งหรือผลตอบแทนของการลงทุนจะเป็นผลรวมของรายได้ในปัจจุบันกับมูลค่าปัจจุบันของรายได้ในอนาคต โดยส่วนมากการลงทุนจะอยู่ในรูปของ เงินฝากธนาคาร หุ้นกู้ หุ้นสามัญหรือกองทุนต่างๆ โดยประเภทของการลงทุนจะประกอบด้วยการลงทุนทางตรงและการลงทุนทางอ้อม โดยการลงทุนทางตรง หมายถึง การลงทุนที่นักลงทุนสามารถซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยตนเองซึ่งทำการผ่านโบรกเกอร์ ส่วนการลงทุนทางอ้อม หมายถึง การลงทุนซื้อหุ้นในบริษัทจัดการการลงทุน โดยบริษัทจะทำการขายหุ้นของบริษัทตนให้นักลงทุนแล้วนำเงินทุนที่ได้ไปลงทุนต่อในหลักทรัพย์ต่อไป

ภาพที่ 3 การลงทุนทางตรง

ที่มา: ปรับปรุงจาก Jones (2004)

ภาพที่ 4 การลงทุนทางอ้อม

ที่มา: ปรับปรุงจาก Jones (2004)

ผลตอบแทนและความเสี่ยง

ผลตอบแทน (Returns)

Jones (2004) อธิบายว่า ผลตอบแทน คือสิ่งที่ผู้ลงทุนต้องการที่จะได้รับเพื่อตอบแทนเงินที่นำมาลงทุน ผลตอบแทนมี 2 ประเภทคือผลตอบแทนที่คาดหวังและผลตอบแทนที่ได้รับจริง โดยที่เมื่อผู้ลงทุนได้ทำการลงทุนไปแล้วก็ย่อมคาดหวังที่จะได้รับผลตอบแทนมากที่สุด ซึ่งก็คือผลตอบแทนที่คาดหวัง เมื่อการลงทุนนั้นผ่านระยะเวลาไประยะหนึ่งผู้ลงทุนก็ได้รับผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงสำหรับช่วงเวลาหนึ่งๆ ซึ่งเรียกว่าผลตอบแทนที่ได้รับจริง โดยผลตอบแทนจากการลงทุนในหุ้นสามัญ (Returns) ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ผลที่ได้รับจากเงินลงทุนเมื่อครบกำหนดหรือเงินปันผล (Dividend Yield)
2. กำไรหรือขาดทุนจากส่วนต่างราคา (Capital gain)

$$\text{ผลตอบแทน} = \text{เงินปันผล} + \text{กำไรหรือขาดทุนจากส่วนต่างราคา}$$

จากสมการผลตอบแทน ทำให้ทราบว่า Jones (2004) มองว่าการลงทุนโดยปกติเป็นการลงทุนที่ผู้ลงทุนเป็นกลุ่มผู้ลงทุนระยะสั้นที่มีความมุ่งหวังผลตอบแทนในรูปของกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสำคัญ แต่ก็ยังหวังที่จะได้รับเงินปันผลอยู่เมื่อถือหลักทรัพย์จนครบกำหนดการจ่ายเงินปันผลของกิจการเจ้าของหุ้น

ความเสี่ยง (Risks)

Jones (2004) อธิบายว่า ความเสี่ยง คือโอกาสที่ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงจากการลงทุนแตกต่างจากผลตอบแทนที่คาดหวังไว้ ความเสี่ยงแบ่งเป็นความเสี่ยงที่เป็นระบบ กับความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ โดยความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นซึ่งมีผลกระทบกับทุกธุรกิจ ประกอบด้วย

1. ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับอัตราดอกเบี้ย ซึ่งอาจมีผลกระทบกับหุ้นมากกว่าหุ้นสามัญ

2. ความเสี่ยงจากตลาด เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อตลาด เช่น ภาวะสงคราม โครงสร้างเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป หรือความชอบของลูกค้าเปลี่ยนแปลงไป

3. ความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งจะมีผลกระทบกับอำนาจซื้อ และเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย นั่นคือ ถ้าอัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น อัตราดอกเบี้ยจะสูงขึ้นด้วยเพราะนักลงทุนย่อมต้องการส่วนชดเชยความเสี่ยงที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ

ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับตัวธุรกิจนั้นๆ ไม่มีผลต่อธุรกิจอื่นๆ ประกอบด้วย

1. ความเสี่ยงจากธุรกิจ เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นตามแต่ละอุตสาหกรรมหรือตามแต่ละภาวะแวดล้อมของแต่ละธุรกิจ

2. ความเสี่ยงทางการเงิน เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้แหล่งเงินทุนของแต่ละกิจการว่ามาจากแหล่งใดบ้าง ถ้ามาจากการกู้ยืมมาก กิจการก็จะมีความเสี่ยงประเภทนี้มากเช่นกัน

3. ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการซื้อขายหลักทรัพย์ของกิจการในตลาดรองว่ามีความคล่องตัว ซื้อขายเร็วหรือช้าอย่างไรบ้าง

ความเสี่ยงรวม = ความเสี่ยงที่เป็นระบบ + ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ

ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวัง

สมการ CAPM (Capital Asset Pricing Model) เป็นสมการที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง โดยอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากหลักทรัพย์ของผู้ลงทุนจะเท่ากับอัตราผลตอบแทนที่ปราศจากความเสี่ยง บวกด้วยส่วนชดเชยความเสี่ยงของหลักทรัพย์ ผลตอบแทนที่ปราศจากความเสี่ยงหาได้จากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (Treasury bills) ซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยงหรือมีแต่น้อยมาก โดยภายใต้สมการ CAPM นี้จะมีข้อสมมติ คือ

1. ตลาดทุนเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ
2. การคาดหมายของนักลงทุน ณ ช่วงเวลาเดียวกันจะเหมือนกัน
3. ผลตอบแทนที่ปราศจากความเสี่ยงเป็นผลตอบแทนที่ได้รับแน่นอน
4. กลุ่มหลักทรัพย์มีความเสี่ยงที่เป็นความเสี่ยงที่เป็นระบบเท่านั้น

อัตราผลตอบแทนที่ต้องการสามารถคำนวณได้โดย

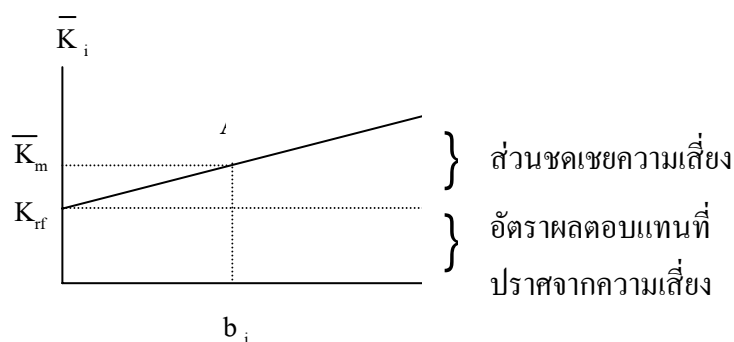
$$\bar{K}_i = K_{rf} + b_i(\bar{K}_m - K_{rf})$$

โดยที่ $\bar{K}_i$ คือ อัตราผลตอบแทนที่ต้องการของหุ้น i

K_{rf} คือ อัตราผลตอบแทนที่ปราศจากความเสี่ยง

b_i คือ ความเสี่ยงที่เป็นระบบของหุ้น i

$\bar{K}_m$ คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง

ภาพที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง

ที่มา: ปรับปรุงจาก Jones (2004)

ภาพที่ 5 แสดงอัตราผลตอบแทนที่ต้องการที่เกิดจากอัตราผลตอบแทนที่ปราศจากความเสี่ยง บวกด้วยส่วนชดเชยความเสี่ยง โดยหากผู้ลงทุนจะตัดสินใจลงทุนที่จุด A ผู้ลงทุนคาดว่าจะได้รับอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังเท่ากับ K_m ซึ่งเป็นอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังสำหรับการลงทุนภายใต้ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นหรือเป็นอัตราผลตอบแทนที่บวกส่วนชดเชยความเสี่ยงในการลงทุนให้กับผู้ลงทุนแล้ว โดยหากหลักทรัพย์ที่ต้องการลงทุนนั้นมีความเสี่ยงสูงมากขึ้นเท่าใด อัตรา

ผลตอบแทนที่คาดหวังย่อมสูงขึ้นตามไปด้วย โดยอัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นจากอัตราผลตอบแทนที่ปราศจากความเสี่ยนี้เรียกว่าเป็นส่วนชดเชยความเสี่ยง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุน

ปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการลงทุน ซึ่งมีความสำคัญต่อทิศทางตลาดหลักทรัพย์ หรือมีผลต่อราคาหุ้น ประกอบด้วย

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในหลักทรัพย์ ปัญหาทางเศรษฐกิจอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ ได้อีก และก่อให้เกิดผลกระทบทางจิตวิทยาต่อผู้ลงทุนได้มากที่สุด ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ที่ผู้ลงทุนควรคำนึงถึงได้แก่

1.1 สภาพคล่องทางการเงิน การเกิดปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน หมายความว่าธุรกิจหรือกิจการขาดเงินหมุนเวียนที่จะใช้ในการดำเนินงาน ย่อมก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

1.2 อัตราดอกเบี้ย หากอัตราดอกเบี้ยขยับตัวสูงขึ้น จะทำให้ต้นทุนการผลิตของ กิจการหรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ สูงขึ้นตามไปด้วย ในทางตรงกันข้าม หากอัตราดอกเบี้ยลดต่ำลง บุคคลมีกำลังซื้อมาก จะส่งผลให้อุตสาหกรรมขยายตัวทางธุรกิจ ซึ่งจะส่งผลถึงการลงทุนในหลักทรัพย์

1.3 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศหรือค่าเงิน ซึ่งจะมีผลกระทบการกิจการที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ กิจการที่ส่งออกสินค้าหรือบริการ และกิจการที่มีภาระหนี้สินเป็นเงินตราต่างประเทศ

1.4 การผลิต หากอุตสาหกรรมภาคการผลิต และบริการ สามารถผลิตและจำหน่ายสินค้า ที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า ทั้งยังมีราคาและคุณภาพเหมาะสมหรือดีกว่าสินค้าจากคู่แข่งมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ได้รับการสนับสนุนที่เข้มแข็งจากภาครัฐ ก็จะส่งผลให้สามารถจำหน่ายสินค้าหรือบริการได้ดี

1.5 ภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

2. ปัจจัยทางการเมือง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นได้อย่างรวดเร็วและรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยการเมืองในประเทศ เนื่องจากรัฐบาลเป็นผู้กำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

3. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ปัจจัยจากธรรมชาติอันได้แก่ ฝนแล้ง น้ำท่วม แผ่นดินไหว หรือภัยพิบัติต่าง ๆ รวมทั้งความไม่สงบ ภายในประเทศหรือบริเวณชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาวะทางเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ

4. ปัจจัยเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์หรือตัวหลักทรัพย์ เช่น การเกิดข่าวลือการเก็งกำไรที่มากเกินไป กฎระเบียบที่เข้มงวดหรือหย่อนยานจนเกินไป อัตราผลตอบแทน และอัตราดอกเบี้ย ผลกำไร ฐานะการเงินของบริษัท การประกาศเพิ่มทุน การประกาศจ่ายเงินปันผล ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ได้

เทคนิคการวิเคราะห์มูลค่าที่แท้จริง

ยูวดี ไชยศิริ และคณะ (2544) อธิบายว่า การที่นักลงทุนที่นำเงินออมของตนมาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์โดยการซื้อขายหุ้นแทนที่จะนำเงินไปฝากธนาคารเพื่อรอรับผลตอบแทนเมื่อครบกำหนดนั้นเป็นเพราะนักลงทุนมีวัตถุประสงค์หลักคือ นักลงทุนคาดว่า การนำเงินมาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้นจะได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าการนำเงินไปฝากธนาคาร นักลงทุนสามารถยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้เพราะคาดว่าผลตอบแทนที่จะได้รับคุ้มกับความเสี่ยงที่มี ดังนั้นในการที่นักลงทุนจะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ นักลงทุนจึงต้องทำการพยากรณ์เกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับความสามารถในการพยากรณ์ผลตอบแทนที่จะได้รับหรือราคาตลาดของหุ้นในอนาคตนั้นก็ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีอยู่ในมือและเทคนิควิธีการที่จะนำมาใช้ในการพยากรณ์โดยเทคนิควิธีการที่จะสามารถนำมาใช้พยากรณ์ราคาตลาดของหุ้นนั้นมี 3 วิธีการประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์แบบพื้นฐาน
2. การวิเคราะห์โดยวิธีเทคนิค
3. การวิเคราะห์ตามแนวทฤษฎีตลาดที่มีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์แบบพื้นฐาน

ในการวิเคราะห์แบบพื้นฐานจะมีความเชื่อว่ามูลค่าที่แท้จริงของหุ้นนั้นจะเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างๆ เช่น ภาวะเศรษฐกิจของโลก อัตราดอกเบี้ย การจ้างงาน สภาพคล่องทางการเงิน อัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น และเชื่อว่ามูลค่าที่แท้จริงของหุ้นเป็นราคาคุณภาพในตลาดของหุ้นสามัญที่อุปสงค์ของหุ้นสามัญรวมเท่ากับอุปทานรวม ดังนั้นในการพิจารณาการซื้อหรือขายหุ้นจะเป็นดังนี้

1. กฎการซื้อ นั่นคือ เมื่อใดที่ราคาตลาดของหุ้นสามัญมีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงจะทำการซื้อหุ้นสามัญนั้น
2. กฎการขาย นั่นคือ เมื่อใดที่ราคาตลาดของหุ้นสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริงจะทำการขายหุ้นสามัญนั้น
3. กฎการหยุดซื้อหยุดขาย นั่นคือเมื่อใดที่ราคาตลาดของหุ้นเท่ากับมูลค่าที่แท้จริงนักลงทุนจะได้รับผลตอบแทนที่สม่ำเสมอไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นนักลงทุนจะไม่ทำการซื้อหรือขายหุ้นนั้น

เทคนิคที่ใช้ในการคำนวณหามูลค่าที่แท้จริงของหุ้นตามวิธีการวิเคราะห์แบบพื้นฐานประกอบด้วย

1. การประเมินมูลค่าปัจจุบัน
 2. การใช้ Price to Earning Ratio (P/E Ratio)
 3. การใช้ Value to Earning Ratio (V/E Ratio)
1. การประเมินมูลค่าปัจจุบัน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ
- จำนวนกระแสเงินสดที่จะได้รับจากหุ้น
 - ระยะเวลาที่จะได้รับกระแสเงินสด
 - อัตราคิดลดที่ใช้คำนวณกระแสเงินสดเป็นมูลค่าปัจจุบัน

$$\text{มูลค่าปัจจุบัน} = \sum_{t=1}^{\alpha} \frac{\text{กระแสเงินสดในงวดที่ } t}{(1 + \text{อัตราส่วนลด})^t}$$

โดยแบ่งเป็น

1.1 ตัวแบบที่ใช้เงินปันผล หรือตัวแบบถือหุ้นตลอดไป

$$P_0 = \sum_{t=1}^{\infty} \frac{d_t}{(1+k)^t}$$

โดยที่ P_0 = มูลค่าปัจจุบันของหุ้นสามัญต่อหุ้น
 d_t = เงินปันผลต่อหุ้นที่ผู้ถือหุ้นได้รับงวดที่ t
 k = อัตราส่วนคิดลด
 t = ระยะเวลา

1.2 ตัวแบบถือหุ้นไว้ระยะหนึ่ง

$$P_0 = \sum_{t=1}^n \frac{d_t}{(1+k)^t} + \frac{P_n}{(1+k)^n}$$

โดยที่ P_n = ราคาขายหุ้นในปีที่ n

1.3 ตัวแบบเงินปันผลที่มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอทุกปี

$$P_0 = \frac{D_1}{k - g}$$

โดยที่ D_1 = เงินปันผลปีที่ 1
 k = อัตราผลตอบแทนที่ต้องการ
 g = อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินปันผล

ข้อสมมติที่มีสำหรับตัวแบบนี้คือ

1. นักลงทุนจะถือหุ้นตลอดไป
2. อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินปันผลคงที่
3. อัตราผลตอบแทนที่ต้องการ ต้องสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินปันผล

1.4 ตัวแบบเงินปันผลไม่มีการเพิ่มขึ้น

$$P_0 = \frac{d_t}{k}$$

โดยที่ P_0 = มูลค่าปัจจุบันของหุ้นสามัญต่อหุ้น
 d_t = เงินปันผลต่อหุ้นที่ผู้ถือหุ้นได้รับงวดที่ t
 k = อัตราส่วนคิดลด
 t = ระยะเวลา

1.5 ตัวแบบกอร์ดอน

เอ็ม.เจ.กอร์ดอน ได้เสนอความเห็นที่ว่าโดยทั่วไปแล้วเมื่อเวลา ยิ่งนานขึ้น ความเสี่ยงก็ต้องมากขึ้น ความไม่แน่นอนในการได้เงินปันผลต้องไม่แน่นอนไปด้วย ดังนั้นอัตราคิดลดที่แสดงถึงความเสี่ยงก็ควรจะเพิ่มขึ้นด้วย ตัวแบบจึงแสดงได้ดังนี้

$$P_0 = \sum_{t=1}^{\infty} \frac{d_t}{(1+k)^t}$$

โดยที่ P_0 = มูลค่าปัจจุบันของหุ้นสามัญต่อหุ้น
 d_t = เงินปันผลต่อหุ้นที่ผู้ถือหุ้นได้รับงวดที่ t
 k = อัตราส่วนคิดลด
 t = ระยะเวลา

2. การใช้ P/E Ratio

$$P_0 = \frac{P}{E} \times E'$$

โดยที่ P_0 = มูลค่าที่แท้จริงของหุ้น

P = ราคาตลาดของหุ้นในขณะนั้น

E = ผลกำไรในช่วงที่ผ่านมา

E' = ประมาณการกำไรในอนาคต

3. การใช้ V/E Ratio (เป็นวิธีต่อเนื่องจากวิธีที่ 1)

$$V/E \text{ Ratio} = \frac{\text{Intrinsic Value (ตามวิธีที่ 1)}}{E'}$$

โดยที่ ถ้า V/E Ratio มากกว่า P/E Ratio แสดงว่าราคาหุ้นต่ำ

ถ้า V/E Ratio น้อยกว่า P/E Ratio แสดงว่าราคาหุ้นสูง

ถ้า V/E Ratio เท่ากับ P/E Ratio แสดงว่าราคาหุ้นในตลาดเท่ากับมูลค่าที่แท้จริง

การวิเคราะห์โดยวิธีเทคนิค

การวิเคราะห์โดยใช้วิธีนี้จะคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าที่แท้จริงว่ามีหลายปัจจัยมาก ถ้าการคาดคะเนปัจจัยใดพลาดจะทำให้การประเมินมูลค่าที่แท้จริงผิดพลาดไปด้วย ดังนั้นเมื่อราคาตลาดของหุ้นเป็นผลสุดท้ายของปัจจัยทั้งหมดก็ควรศึกษาโดยตรงจากราคาสุดท้ายเลย ซึ่งน่าจะเป็นมูลค่าที่ถูกต้องที่สุด วิธีนี้นิยมเรียกกันว่า “การวิเคราะห์แนวโน้ม” หรือ “การวิเคราะห์ตลาด” ซึ่งสามารถแยกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. การวิเคราะห์โดยใช้แผนภูมิ คือ การจัดทำแผนภูมิแสดงแนวโน้มของราคาหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่งเพื่อดูแนวโน้มที่จะเป็นในอนาคต

2. การวิเคราะห์โดยใช้ดัชนี คือ การใช้ราคาตลาดของหลักทรัพย์ในอดีตเป็นฐานในการคำนวณค่าดัชนีเพื่อดูแนวโน้มสถานะตลาดในอนาคต

3. การใช้วิธีการคาดคะเนจากภาวะของตลาดแบบอื่นๆ เช่น ทฤษฎีการซื้อขายหน่วยย่อย ทฤษฎีการยืมหลักทรัพย์เพื่อขาย เป็นต้น

การวิเคราะห์ตามแนวทฤษฎีตลาดที่มีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ตามแนวทฤษฎีตลาดที่มีประสิทธิภาพนั้นมีแนวคิดที่ว่า ตลาดหลักทรัพย์ในปัจจุบันเป็นตลาดที่มีการแข่งขันเกือบสมบูรณ์ ดังนั้นราคาตลาดของหุ้นในขณะหนึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ กล่าวคือราคาตลาดของหุ้นจะเท่ากับมูลค่าที่แท้จริงของหุ้นเสมอ

ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

สำหรับผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถจัดได้เป็น 2 กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มที่ 1 จะเป็นผลการศึกษาเกี่ยวกับรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของแต่ละรายการ และกลุ่มที่ 2 เป็นผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับรายการรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของโดยรวม

กลุ่มที่ 1 จะเป็นผลการศึกษาเกี่ยวกับรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของแต่ละรายการ ประกอบด้วย

Ahmed and Takeda (1995) ได้ศึกษาถึงมูลค่าตลาดของหุ้นที่ได้รับผลกระทบจากรายการกำไรขาดทุนจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่เกิดขึ้นที่เป็นหลักทรัพย์ที่ถือโดยธนาคารพาณิชย์ ผลการศึกษพบว่า ก่อนมีการควบคุมอัตราดอกเบี้ยรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นมีผลในเชิงลบและรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นนั้นไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของหุ้น ธนาคารพาณิชย์ที่ถือเงินลงทุน แต่หลังจากที่มีการควบคุมอัตราดอกเบี้ยแล้ว พบว่าทั้งรายการกำไรขาดทุนจากหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นแล้วและรายการ กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์นั้นมี

ผลกระทบเชิงบวกต่อราคาตลาดของหุ้นของธนาคารสำหรับช่วงเวลาปกติและรายการกำไรขาดทุนจากหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นแล้วจะมีความสำคัญลดลงในช่วงเวลาที่ธนาคารมีผลกำไรต่ำลง

Pinto (2005) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าบการเงินของหน่วยงานต่างประเทศกับการวัดมูลค่าขององค์กร โดยผลการศึกษาพบว่ารายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าบการเงินของหน่วยงานต่างประเทศนั้นมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับสารสนเทศที่นักลงทุนต้องการ ซึ่งบ่งบอกว่ารายการนี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการวัดมูลค่าในส่วนของผู้ถือหุ้นและนอกจากนี้ นักลงทุนยังต้องการการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างประเทศและอัตราแลกเปลี่ยนอีกด้วย

กลุ่มที่ 2 เป็นผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับรายการรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นโดยรวม ประกอบด้วย

Cheng *et al.* (1993) ได้ทำการศึกษาถึงการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเกี่ยวกับกำไรขาดทุนในรูปแบบต่างๆ คือกำไรขาดทุนจากการปฏิบัติงาน (Operating Income) กำไรขาดทุนสุทธิ (Net Income) และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Comprehensive Income) ในการอธิบายถึงอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ โดยจะพิจารณาเปรียบเทียบถึงสารสนเทศที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการข้อมูลกำไรขาดทุนในแต่ละประเภท โดยผลการศึกษาพบว่ากำไรขาดทุนสุทธิจะให้สารสนเทศที่มีประโยชน์มากกว่ากำไรขาดทุนจากการปฏิบัติงาน และทั้งกำไรขาดทุนสุทธิและกำไรขาดทุนจากการปฏิบัติงานได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับนักลงทุนได้มากกว่ากำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ นอกจากนี้ยังพบว่าสารสนเทศหรือประโยชน์ที่ได้รับจากกำไรขาดทุนสุทธิมีความแตกต่างจากกำไรขาดทุนจากการปฏิบัติงานแต่สารสนเทศที่ได้รับจากกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนั้นไม่มีความแตกต่างจากสารสนเทศที่ได้รับจากกำไรขาดทุนสุทธิเลย

Hirst and Hopkins (1998) ได้ศึกษาถึงรูปแบบการเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบการเงินและการประเมินมูลค่าที่มีผลต่อการตัดสินใจ ผลการศึกษาพบว่า หากนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นต่อเนื่องจากงบกำไรขาดทุนแล้ว กลุ่มทดลองที่เป็นผู้ใช้งบแต่ละกลุ่มสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการไม่มีความแตกต่างกัน ถึงแม้จะแสดงรายการกำไรสุทธิต่างกันก็ตาม แต่เมื่อแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงการเปลี่ยนแปลง

ในส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วพบว่า ผู้ใช้งบการเงินทำการประมาณการราคาหุ้นได้แตกต่างกันทั้งที่กิจการมีผลการดำเนินงานที่เท่ากัน

Dhaliwal, Subramanyam and Trezevant (1999) ได้ศึกษา การแสดงกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนั้นสามารถวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรได้ดีกว่าการแสดงเพียงกำไรขาดทุนสุทธิหรือไม่ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา 2 ข้อ คือ 1) ศึกษาเพื่อทดสอบว่ากำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จกับกำไรขาดทุนสุทธิตายการใดสามารถอธิบายประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการซึ่งสะท้อนออกมาในรูปของผลตอบแทนต่อหุ้น และ 2) ศึกษาความสามารถของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ในการแสดงถึงผลการดำเนินงานขององค์กร โดยอ้างอิงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและส่วนประกอบตามมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 ซึ่งได้อธิบายถึงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จว่าเกิดจากการปรับปรุงรายการกำไรขาดทุนสุทธิด้วยกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ประกอบด้วย รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ และหนี้สินเงินบำนาญ ซึ่งก่อนหน้านี้รายการเหล่านี้ถูกรายงานไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น โดยในการศึกษาได้ทำคำนวณกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยการปรับรายการกำไรขาดทุนสุทธิด้วยรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นไปตามคำนิยามของมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 กำหนดไว้ และตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจะเป็นข้อมูลประจำปี ค.ศ. 1994 และปี ค.ศ. 1995 ซึ่งเป็นข้อมูลจาก COMPUSTAT และ CRSP ขนาดตัวอย่างทั้งหมด 11,425 งดบัญชีกิจการ โดยเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 11,348 งดบัญชีกิจการ โดยในการศึกษาจะใช้โมเดลดังนี้

$$R_t = \alpha_0 + \beta_1 * NI_t + \epsilon_t$$

$$R_t = \alpha_0 + \beta_1 * COMP_{broad} + \epsilon_t$$

$$R_t = \alpha_0 + \beta_1 * COMP_{130,t} + \epsilon_t$$

โดยที่ R_t คือ อัตราผลตอบแทนที่เปลี่ยนแปลง

NI คือ กำไรขาดทุนสุทธิหลังรายการพิเศษและผลการดำเนินงานที่ยกเลิก

$COMP_{broad}$ คือ การเปลี่ยนแปลงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสะสมบวกด้วยเงินปันผลของหุ้นสามัญ

COMP₁₃₀ คือ กำไรขาดทุนสุทธิปรับปรุงด้วยกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
ของเจ้าของ

ผลการศึกษาพบว่า Adjusted R² (Adjusted R² คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจซึ่งเป็นค่าที่
แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด) ของ
รายการเปลี่ยนแปลงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสะสมบวกด้วยเงินปันผลของหุ้นสามัญ มีค่าน้อยกว่า
Adjusted R² ของกำไรขาดทุนสุทธิ แต่ Adjusted R² ของกำไรขาดทุนสุทธิปรับปรุงด้วยกำไรขาดทุน
ที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนเจ้าของ มีค่ามากกว่า Adjusted R² ของกำไรขาดทุนสุทธิ ตามผล
การศึกษาที่มีความขัดแย้งกันนี้ทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่ากำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ หรือกำไรขาดทุน
สุทธิที่สามารถแสดงผลการดำเนินงานของกิจการได้ดีกว่ากัน

สำหรับการศึกษาความสามารถของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของ
เจ้าของ ในการแสดงถึงผลการดำเนินงานขององค์กรตามวัตถุประสงค์ที่ 2 จะศึกษาเพื่อดูว่ารายการ
กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนเจ้าของนั้นมีผลต่อความสามารถในการเพิ่มขึ้นของ
กำไรเพื่อจะแสดงผลการดำเนินงานของกิจการนั้น ผลการศึกษาพบว่า Adjusted R² ของรายการ
กำไรขาดทุนสุทธิปรับปรุงด้วยรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีมากกว่า
Adjusted R² ของกำไรขาดทุนสุทธิ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 นอกจากนี้แล้ว Adjusted R² ของ
รายการกำไรขาดทุนสุทธิปรับปรุงด้วยรายการการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ และรายการกำไร
ขาดทุนสุทธิปรับปรุงด้วยรายการหนี้สินเงินบำนาญนั้นไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจาก
Adjusted R² ของ กำไรขาดทุนสุทธิ ดังนั้นจึงอธิบายได้ว่า มีรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจาก
หลักทรัพย์เพื่อขายซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งของกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของ
เจ้าของเพียงรายการเดียวที่มีความสามารถในการเพิ่มผลกำไรของกิจการที่สะท้อนออกมาในรูปของ
ผลตอบแทนของหุ้น

นอกจากนี้ Dhaliwal *et al.* (1999) ยังได้ทำการศึกษาโดยแยกเป็นแต่ละอุตสาหกรรม โดย
กลุ่มตัวอย่างอุตสาหกรรมที่นำมาศึกษาประกอบด้วย

1. กลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวน 2,255 งบบัญชีกิจการ
2. กลุ่มการผลิต จำนวน 4,826 งบบัญชีกิจการ
3. กลุ่มพาณิชย์ จำนวน 1,226 งบบัญชี กิจการ

4. กลุ่มสาธารณูปโภค จำนวน 479 งดบัญชีกิจการ

5. กลุ่มอื่นๆ จำนวน 2,639 งดบัญชีกิจการ

ผลการศึกษาพบว่า Adjusted R^2 ของรายการกำไรขาดทุนสุทธิปรับปรุงด้วยกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ มีค่ามากกว่า Adjusted R^2 ของรายการกำไรขาดทุนสุทธิที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สำหรับกิจการธุรกิจการเงิน แต่สำหรับอีก 4 กลุ่มอุตสาหกรรมค่า Adjusted R^2 ของรายการกำไรขาดทุนสุทธิปรับปรุงด้วยกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ และรายการกำไรขาดทุนสุทธิไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากผลการศึกษาที่ได้แสดงให้เห็นว่า สำหรับธุรกิจการเงินการวัดผลกำไรของกิจการที่แสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสามารถแสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการได้ดีกว่าการวัดผลกำไรของกิจการที่แสดงด้วยรายการกำไรขาดทุนสุทธิ และมีเพียงรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย เพียงรายการเดียวที่มีผลกระทบต่อกำไรและผลตอบแทนของกิจการธุรกิจการเงิน และสำหรับธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ อีก 4 กลุ่มอุตสาหกรรมนั้นการแสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จไม่ได้แสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการได้ดีกว่าการที่แสดงด้วยรายการกำไรขาดทุนสุทธิ

จากการศึกษาของ Dhaliwal *et al.* (1999) จึงสามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่าไม่มีหลักฐานที่สามารถยืนยันได้ว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนขององค์กรมากกว่ารายการกำไรสุทธิ นอกจากนี้รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นรายการเดียวของกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ตามมาตรฐานการบัญชี รหัส 130 ที่มีความสัมพันธ์กับรายได้และผลตอบแทน จากผลการศึกษาที่เกิดขึ้นจึงไม่ได้สนับสนุนว่าการรายงานรายได้ตามหลักกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนั้นสามารถสะท้อนถึงผลการปฏิบัติงานของกิจการได้ดีกว่าการรายงานรายได้ตามวิธีการอื่นๆ ดังนั้นคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีอาจต้องพิจารณาถึงรายการที่ต้องรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และจากการแยกศึกษาเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นการวัดผลกำไรและนำเสนอรายงานตามหลักกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอาจไม่มีความสอดคล้องกับลักษณะธุรกิจของกิจการ

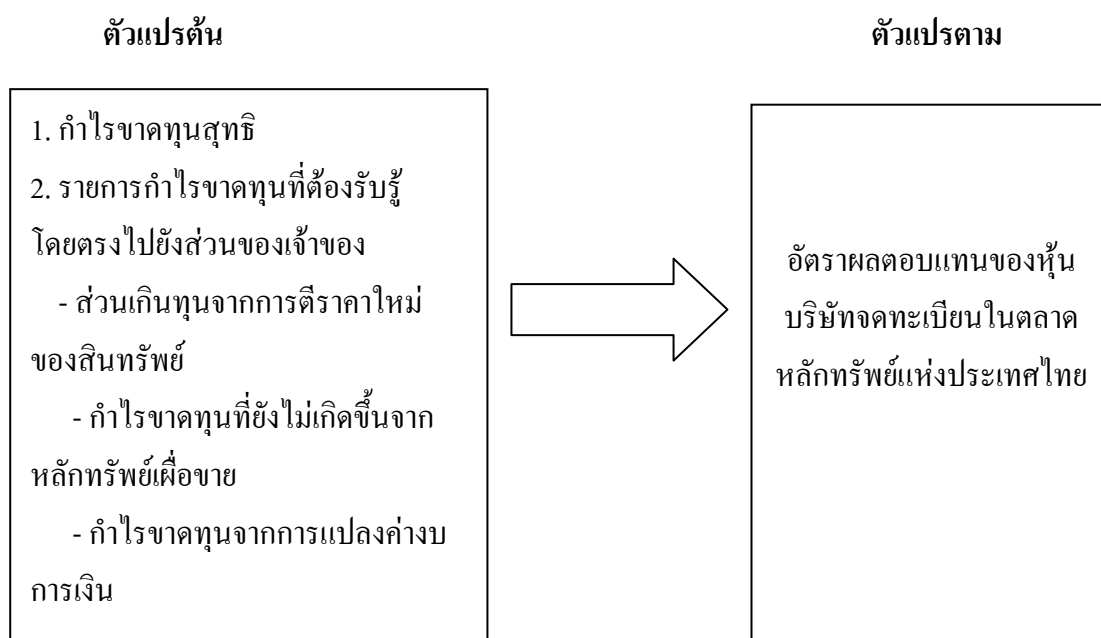
Dee (2000) ได้ศึกษาถึงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและความสัมพันธ์ต่อมูลค่าทางการตลาดขององค์กร โดยได้ทำการพยากรณ์ไว้ว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของนั้นส่วนใหญ่เป็นรายการที่เกิดขึ้นชั่วคราวและไม่สามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์มูลค่าทางการตลาดขององค์กรในอนาคตได้ ซึ่งมีเหตุผลสนับสนุนสองข้อคือ หนึ่ง จากการวิเคราะห์การ

ถดถอยของราคาหุ้นต่อรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ พบว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ไม่มีนัยสำคัญในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงราคาหุ้น และสอง รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของกับเวลามีความสัมพันธ์กันน้อยมาก เนื่องจากรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นรายการที่เกิดขึ้นเพียงชั่วคราว ดังนั้น Dee จึงสรุปว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าทางการตลาดขององค์กรและไม่สามารถนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารได้ (Dee.C.C, 2000 cited in Bruce Dehning and Paulette A. Ratliff, 2004)

Dehning and Ratliff (2004) ได้ศึกษา ผลตอบสนองที่เกิดขึ้นกับมูลค่าตลาดถึงการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่เปรียบเทียบระหว่างไม่มีการจัดทำกับมีการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยเก็บข้อมูลจาก PC Compustat สำหรับปี ค.ศ. 1998 และปี ค.ศ. 1999 ทั้งหมดจำนวน 659 กิจการ โดยมี 365 กิจการที่เป็นข้อมูลที่เก็บก่อนการปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 และมี 294 กิจการที่เก็บที่เป็นผลหลังจากปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 ในการศึกษาได้ ทำการวิเคราะห์การถดถอยของผลตอบแทนของรายการกำไรขาดทุนสุทธิจากการดำเนินงานปกติ กำไรขาดทุนจากส่วนงานที่ยกเลิก รายการพิเศษ ผลกระทบสะสมจากการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี และรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวม โดยวิเคราะห์จากผลทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า มีเพียงรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับปีเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน ส่วนรายการกำไรขาดทุนจากส่วนงานที่ยกเลิก รายการพิเศษ ผลกระทบสะสมจากการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชานั้น ไม่สามารถใช้คาดการณ์ถึงผลกระทบที่มีต่อผลตอบแทนได้เพราะเป็นรายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Non - Recurring Items) และสัมประสิทธิ์ของรายการปรับปรุงกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จไม่มีนัยสำคัญแตกต่างจากศูนย์ในแต่ละช่วงเวลาทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า หากตลาดเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพแล้ว การเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมจะไม่ทำให้มูลค่าทางการตลาดเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการเรียกร้องให้มีการแสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตามมาตรฐานบัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 นั้นจะเป็นประโยชน์เพียงการให้ข้อมูลเพิ่มเติมเท่านั้น

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากแนวคิด ทฤษฎีและผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องข้างต้นทำให้เกิดกรอบแนวคิดในการศึกษา คือ จะพิจารณาความสัมพันธ์ส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของทั้ง 3 รายการตามมาตรฐานการบัญชีของไทยว่ามีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางใดบ้าง โดยกำหนดให้รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นตัวแปรต้น โดยมีรายการกำไรขาดทุนสุทธิเป็นตัวแปรควบคุมและกำหนดให้อัตราผลตอบแทนของหุ้นเป็นตัวแปรตาม ซึ่งจะสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ดังนี้

ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดในการศึกษา

สมมติฐานในการศึกษา

จากกรอบแนวคิดในการศึกษาข้างต้น ได้มีการกำหนดสมมติฐานเกี่ยวกับทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ ดังนี้

1. อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญมีความสัมพันธ์กับรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากหากรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดมียอดสูงขึ้นจะทำให้งบการเงินของกิจการแสดงฐานะการเงินที่ดีขึ้นด้วย ให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นและมีความต้องการหุ้นสามัญของกิจการมากขึ้นส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญนั้นเพิ่มสูงขึ้น เมื่อราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้นจะทำให้หุ้นสามัญมีส่วนต่างราคาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

$$\text{ดังนั้น} \quad \frac{\partial R_i}{\partial NI_i} > 0$$

โดยที่ R_i คือ อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งเกิดจากการนำอัตราผลตอบแทนเงินปันผล (Dividend Yield) บวกกับอัตราผลตอบแทนที่เกิดจากส่วนต่างราคาหุ้น (Capital gain) ณ 31 ธันวาคม 2547 และ 31 ธันวาคม 2548 โดยได้ทำการถ่วงน้ำหนักกับจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระเต็มจำนวนแล้ว

NI_i คือ กำไรขาดทุนสุทธิของบริษัทจดทะเบียน i

2. อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญมีความสัมพันธ์กับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากหากรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของมียอดสูงขึ้นจะทำให้งบการเงินของกิจการแสดงฐานะการเงินที่ดีขึ้นด้วย ให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นและมีความต้องการหุ้นสามัญของกิจการมากขึ้นส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้น เมื่อราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้นจะทำให้หุ้นสามัญมีส่วนต่างราคาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

$$\text{ดังนั้น} \quad \frac{\partial R_i}{\partial OCI_i} > 0$$

OCI_i คือ รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมของบริษัทจดทะเบียน i

3. อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญมีความสัมพันธ์กับรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากหากรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมียอดสูงขึ้นจะทำให้งบการเงินของกิจการแสดงฐานะการเงินที่ดีขึ้นด้วย ให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นและมีความต้องการหุ้นสามัญของกิจการมากขึ้นส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้น เมื่อราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้นจะทำให้หุ้นสามัญมีส่วนต่างราคาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

$$\text{ดังนั้น} \quad \frac{\partial R_i}{\partial MKT_i} > 0$$

MKT_i คือ กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i

4. อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญมีความสัมพันธ์กับรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากหากรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์มียอดสูงขึ้นจะทำให้งบการเงินของกิจการแสดงฐานะการเงินที่ดีขึ้นด้วย ให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นและมีความต้องการหุ้นสามัญของกิจการมากขึ้นส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้น เมื่อราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้นจะทำให้หุ้นสามัญมีส่วนต่างราคาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

$$\text{ดังนั้น} \quad \frac{\partial R_i}{\partial REV_i} > 0$$

REV_i คือ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i

5. อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญมีความสัมพันธ์กับรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากหากรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินมียอดสูงขึ้นจะทำให้งบการเงินของกิจการแสดงฐานะการเงินที่ดีขึ้นด้วย ให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นและมีความต้องการหุ้นสามัญของกิจการมากขึ้นส่งผลให้ราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้น เมื่อราคาหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้น

สูงขึ้นจะทำให้หุ้นสามัญมีส่วนต่างราคาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

$$\text{ดังนั้น} \quad \frac{\partial R_i}{\partial FCT_i} > 0$$

FCT_i คือ กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษา เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วน
ของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”
ในครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์
ซึ่งในส่วนต่อไปนี้จะอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
ที่เก็บรวบรวมได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลเชิงพรรณนา จะเป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้
โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีของไทย มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ
และมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา โดยตามมาตรฐานการบัญชีของไทยจะศึกษาจาก
มาตรฐานการบัญชีที่มีการประกาศบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้วและที่ยังไม่บังคับใช้ ตามมาตรฐาน
การบัญชีระหว่างประเทศจะศึกษาร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 1 เรื่อง การ
นำเสนองบการเงิน (Exposure Draft of Proposed Amendments to IAS 1 Presentation of Financial
Statements: A Revised Presentation) และตามมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกานั้นจะศึกษา
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 130 (Statement of Financial Accounting Standards No.130: SFAS 130)
เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting Comprehensive Income)

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ จะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์
ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตรา
ผลตอบแทนของหุ้นสามัญโดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า มีจำนวนบริษัทที่สามารถเป็น
ประชากรในการศึกษาทั้งสิ้น 231 บริษัท (รายละเอียดในภาคผนวก) โดยข้อมูลที่เก็บรวบรวมจะ
แบ่งเป็น

2.1 ข้อมูลรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ รายการกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการกำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่างบการเงิน รายการกำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับงวด รายการสินทรัพย์รวมและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกและเรียกชำระเต็มจำนวนแล้ว โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน สำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2548 และสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2.2 ข้อมูลอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) และข้อมูลราคาหุ้นสามัญที่มีการซื้อขายในวันสิ้นงวดสำหรับปี 2548 และ 2547 โดยจะสามารถเก็บรวบรวมจากข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์ ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์ ข้อมูลที่ได้จะนำมาใช้ในการคำนวณหาอัตรากำไรหรือขาดทุนจากส่วนต่างราคา (Capital Gain) ที่เกิดขึ้น และนำข้อมูลมาคำนวณหาอัตราผลตอบแทนรวม โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตรากำไรขาดทุนจากส่วนต่างราคา} = \left[\frac{\sum_{i=1}^n (\text{ราคาปี}_{i,t} \times \text{จำนวนหุ้นที่ออกจำหน่าย}_{i,t})}{\sum_{i=1}^n (\text{ราคาปี}_{i,t-1} \times \text{จำนวนหุ้นที่ออกจำหน่าย}_{i,t-1}) \pm (\text{ราคาที่ปรับปรุง} \times \text{จำนวนหุ้นที่ปรับปรุง})} \right] - 1$$

โดยที่

อัตราผลตอบแทนรวม = อัตราเงินปันผลตอบแทน + อัตรากำไรขาดทุนจากส่วนต่างราคา

สำหรับข้อมูลประชากรที่ใช้ในการศึกษาจากการเก็บรวบรวมสามารถนำมาจำแนกรายละเอียดเบื้องต้นโดยแบ่งตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมโดยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการจัดประเภทอุตสาหกรรมเป็น 8 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 28 บริษัท
2. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 27 บริษัท
3. กลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวน 42 บริษัท
4. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 27 บริษัท
5. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 33 บริษัท

6. กลุ่มทรัพยากร จำนวน 10 บริษัท
7. กลุ่มบริการจำนวน 46 บริษัท
8. กลุ่มเทคโนโลยี จำนวน 18 บริษัท

โดยในตารางที่ 1 จะเป็นตารางแจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา แยกเป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรมและรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของแต่ละรายการ

ตารางที่ 1 จำนวนบริษัทที่แสดงรายการส่วนประกอบของรายการที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ แต่ละรายการซึ่งประกอบด้วยรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ (REV) กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย (MKT) และกำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่างบการเงิน (FCT) โดยแยกตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม

ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม	MKT	REV	FCT	รวม
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร				
1.1 ธุรกิจการเกษตร	4	7	4	15
1.2 อาหารและเครื่องดื่ม	9	8	8	25
รวม	13	15	12	40
2. สินค้าอุปโภคบริโภค				
2.1 แฟชั่น	14	3	3	20
2.2 ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	9	4	2	15
รวม	23	7	5	35
3. ธุรกิจการเงิน				
3.1 ธนาคาร	12	8	5	25
3.2 เงินทุนและหลักทรัพย์	11	1	2	14
3.3 ประกันภัยและประกันชีวิต	17	1	0	18
รวม	40	10	7	57

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม	MKT	REV	FCT	รวม
4. สินค้าอุตสาหกรรม				
4.1 ยานยนต์	3	3	1	7
4.2 บรรจุก๊าซ	1	6	1	8
4.3 กระดาษและวัสดุการพิมพ์	0	2	1	3
4.4 ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	2	3	2	7
4.5 วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	2	5	1	8
รวม	8	19	6	33
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง				
5.1 วัสดุก่อสร้าง	8	5	2	15
5.2 พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	14	6	8	28
รวม	22	11	10	43
6. ทรัพยากร				
6.1 พลังงานและสาธารณูปโภค	4	4	6	14
รวม	4	4	6	14
7. บริการ				
7.1 พาณิชย	5	3	3	11
7.2 การแพทย์	5	7	1	13
7.3 บริการเฉพาะกิจ	1	0	0	1
7.4 สื่อและสิ่งพิมพ์	12	3	3	18
7.5 ขนส่งและโลจิสติกส์	5	2	4	11
7.6 การท่องเที่ยวและสันทนาการ	6	5	4	15
รวม	34	20	15	69

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม	MKT	REV	FCT	รวม
8. เทคโนโลยี				
8.1 ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	2	1	5	8
8.2 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	7	2	6	15
รวม	9	3	11	23

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เกี่ยวกับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) โดยแยกเป็นส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของแต่ละรายการ โดยมีรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ รายการกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายและรายการกำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่าบการเงิน โดยการอ่านผลลัพธ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยสถิติเชิงพรรณนาจะอ่านค่าผลลัพธ์โดย

ค่าเฉลี่ย (Mean) คือ ค่าเฉลี่ยระดับของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์

ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) คือ ความสามารถในการอธิบายค่าของข้อมูล

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับข้อมูลเฉลี่ยที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์

ค่าสูงสุด(Maximum) คือ ค่าสูงสุดของข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษา

ค่าต่ำสุด (Minimum) คือ ค่าต่ำสุดของข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงอนุमान เป็นการนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ซึ่งจะใช้ทั้งการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบง่าย (Simple Regression Analysis) และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดให้ส่วนประกอบรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของแต่ละรายการเป็นตัวแปรอิสระ และอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเป็นตัวแปรตาม โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณนี้จะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการวิเคราะห์ซึ่งรายการกำไรขาดทุนสุทธิ รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ และรายการส่วนประกอบแต่ละรายการนั้นได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของกิจการ และส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ซึ่งรายการกำไรขาดทุนสุทธิ รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและรายการส่วนประกอบแต่ละรายการนั้นได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของกิจการ ซึ่งเป็นสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดและจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดนั้นเป็นตัวปรับค่า (Deflator) ที่สามารถนำมาใช้ปรับค่าข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ได้

ในการศึกษาครั้งนี้จึงมีการสร้างแบบจำลองเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลขึ้น โดยแบบจำลองนี้ได้ทำการปรับปรุงมาจากแบบจำลองที่ใช้ใน Dhaliwal *et al.* (1999) โดยการปรับปรุงทำโดยที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะข้อมูลที่ใช้ คือ Dhaliwal *et al.* จะใช้ตัวแปรรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของบวกรวมกับกำไรขาดทุนสุทธิเป็นก้อนเดียวกันและนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน โดย Dhaliwal *et al.* จะใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ซึ่งใช้สมการถดถอยแบบง่าย (Simple Regression Analysis) เพียงรูปแบบเดียว จึงอาจทำให้ไม่ทราบแน่ชัด ในกรณีที่รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนนั้นเป็นเพราะอิทธิพลของตัวแปรใดระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและกำไรขาดทุนสุทธิและในกรณีที่รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนนั้นเป็นเพราะอิทธิพลของตัวแปรใดเช่นกัน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงมีการแยกตัวแปรระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและกำไรขาดทุนสุทธิเพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากขึ้น

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่หนึ่งจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบจำลอง ดังนี้

แบบจำลองที่ 1 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_1 * MKT_i) + \varepsilon_i$

โดยตามแบบจำลองที่ 1 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายซึ่งเป็นรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ โดยที่

R_i คือ อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งเกิดจากการนำอัตราผลตอบแทนเงินปันผล (Dividend Yield) บวกกับอัตราผลตอบแทนที่เกิดจากส่วนต่างราคาหุ้น (Capital gain) ณ 31 ธันวาคม 2547 และ 31 ธันวาคม 2548 โดยได้ทำการถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักกับจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระเต็มจำนวนแล้ว

MKT_i คือ กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

α_0 คือ สัมประสิทธิ์ค่าคงที่

β_1 คือ สัมประสิทธิ์ตัวแปรอิสระ

ε_i คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

แบบจำลองที่ 2 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_2 * REV_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 2 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ซึ่งเป็นรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ โดยที่

REV_i คือ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

แบบจำลองที่ 3 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_3 * FCT_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 3 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินซึ่งเป็นรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ โดยที่

FCT_i คือ กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

แบบจำลองที่ 4 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_4 * OCI_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 4 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวม โดยที่

OCI_i คือ รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

แบบจำลองที่ 5 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_5 * NI_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 5 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด โดยที่

NI_i คือ กำไรขาดทุนสุทธิของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

แบบจำลองที่ 6 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_6 * NI_i) + (\beta_7 * OCI_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 6 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดและรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

แบบจำลองที่ 7 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_8 * MKT_i) + (\beta_9 * REV_i) + (\beta_{10} * FCT_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 7 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าทางการเงิน

แบบจำลองที่ 8 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_{11} * NI_i) + (\beta_{12} * MKT_i) + (\beta_{13} * REV_i) + (\beta_{14} * FCT_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 8 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าทางการเงิน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่สองจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบจำลอง ดังนี้

แบบจำลองที่ 1 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_1 * MKT_i) + \varepsilon_i$

โดยตามแบบจำลองที่ 1 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายซึ่งเป็นรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น โดยที่

R_i คือ อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งเกิดจากการนำอัตราผลตอบแทนเงินปันผล (Dividend Yield) บวกกับอัตราผลตอบแทนที่เกิดจากส่วนต่างราคาหุ้น (Capital gain) ณ 31 ธันวาคม 2547 และ 31 ธันวาคม 2548 โดยได้ทำการถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระเต็มจำนวนแล้ว

MKT_i คือ กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

α_0 คือ สัมประสิทธิ์ค่าคงที่

β_1 คือ สัมประสิทธิ์ตัวแปรอิสระ

ε_i คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

แบบจำลองที่ 2 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_2 * REV_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 2 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ซึ่งเป็นรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ โดยที่

REV_i คือ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

แบบจำลองที่ 3 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_3 * FCT_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 3 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินซึ่งเป็นรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ โดยที่

FCT_i คือ กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

แบบจำลองที่ 4 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_4 * OCI_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 4 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของโดยรวม โดยที่

OCI_i คือ รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

แบบจำลองที่ 5 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_5 * NI_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 5 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด โดยที่

NI_i คือ กำไรขาดทุนสุทธิของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

แบบจำลองที่ 6 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_6 * NI_i) + (\beta_7 * OCI_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 6 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดและรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ

แบบจำลองที่ 7 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_8 * MKT_i) + (\beta_9 * REV_i) + (\beta_{10} * FCT_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 7 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน

แบบจำลองที่ 8 คือ $R_i = \alpha_0 + (\beta_{11} * NI_i) + (\beta_{12} * MKT_i) + (\beta_{13} * REV_i) + (\beta_{14} * FCT_i) + \varepsilon_i$

ตามแบบจำลองที่ 8 จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าบการเงิน

การอ่านค่าผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบจำลองข้างต้นจะทำการอ่านค่าผลลัพธ์โดย

Adjusted R^2 คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด

P – Value คือ ค่าที่ใช้ในการสรุปการทดสอบสมมติฐาน หากค่า P – Value น้อยกว่าหรือเท่ากับระดับนัยสำคัญที่กำหนดจะยอมรับสมมติฐาน แต่ถ้าค่า P – Value มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ จะปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 4

ผลและวิจารณ์

ในบทนี้ จะแสดงผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศและมาตรฐานการบัญชีไทย นอกจากนี้จะแสดงถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ซึ่งการวิเคราะห์อยู่ในรูปแบบการถดถอยแบบง่ายและแบบเชิงซ้อน และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยในส่วนแรกจะเป็นผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีฉบับต่างๆ และในส่วนที่สองจะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับผลการศึกษา ดังนี้

ลักษณะและการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 (Statement of Financial Accounting Standards No.130: SFAS 130) เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting Comprehensive Income) มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศซึ่งเป็นร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน (Exposure Draft of Proposed Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements: A Revised Presentation) และมาตรฐานการบัญชีไทยทั้งที่มีการประกาศบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้วและที่ยังไม่บังคับใช้ โดยผลการศึกษาจะมีลักษณะและการนำเสนอรายการ ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา

ในปี ค.ศ. 1997 คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา (Financial Accounting Standards Board: FASB) ได้ออกมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 130 (Statement of Financial Accounting Standards no.130: SFAS 130) เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting

Comprehensive Income) โดยตามมาตรฐานฉบับนี้รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยัง ส่วนของเจ้าของ (Other Comprehensive Income) จะประกอบด้วย 3 รายการ ดังนี้

1. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currency Translation Adjustments)
2. หนี้สินเงินบำนาญ (Minimum Pension Liability Adjustments)
3. กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย (Unrealized Gains and Losses on available for Sale Investments)

วัตถุประสงค์ในการรายงานรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จก็เพื่อแสดงรายการที่เปลี่ยนแปลง ในส่วนของเจ้าของที่เกิดจากรายการหรือเหตุการณ์อื่นที่ไม่ได้เกิดจากการกระทำของผู้เป็นเจ้าของ โดยก่อนจะมีมาตรฐานฉบับนี้ บางรายการที่เป็นการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของถูกนำเสนอใน รายงานแสดงผลการดำเนินงาน แต่บางรายการถูกแสดงในส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญในรายงานแสดงฐานะการเงิน

สำหรับการปรับปรุงรายการ (Reclassification Adjustments) จะเกิดขึ้นเพื่อป้องกันการ บันทึกรายการซ้ำซ้อน เพราะรายการที่รับรู้เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุนสุทธิในงวดนี้จะเป็น รายการที่เคยบันทึกรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงวดที่ ผ่านมาแล้ว ซึ่งการปรับปรุงรายการจะไม่ต้องปฏิบัติสำหรับรายการหนี้สินเงินบำนาญ โดยตาม มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 130 นั้นได้ให้ทางเลือกในการนำเสนอรายการและการเปิดเผยข้อมูล เหล่านี้ไว้ซึ่งไม่ว่าจะแสดงในส่วนใดก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน ดังนี้

1. แสดงต่อจากรายการกำไรขาดทุนสุทธิในงบแสดงผลการดำเนินงาน (Reported below the Total for Net Income in a Statement that Reports Results of Operations) โดยรายการที่แสดงอยู่ ในงบแสดงผลการดำเนินงานจะยังคงเหมือนเดิมไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพียงแต่กิจการต้องแสดง รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ต่อจากรายการกำไรขาดทุนสุทธิ และ แสดงยอดรวมของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในบรรทัดล่างสุดของงบแสดงผลการดำเนินงาน

2. แสดงเป็นส่วนหนึ่งในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ (Reported in a Statement of Changes in Equity) โดยแยกแสดงแต่ละรายการส่วนประกอบของกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นจากการกำไรสะสมและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ หรือแสดงเป็นยอดรวมกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นและเปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

3. แสดงเป็นงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reported in a Separate Statement of Comprehensive Income) โดยการตั้งยอดแรกด้วยกำไรขาดทุนสุทธิ และกิจการสามารถแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นด้วยยอดสุทธิจากผลกระทบทางภาษี แล้วโดยเปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบ หรือแสดงด้วยยอดรวมก่อนปรับปรุงด้วยรายการภาษีแล้วแสดงรายการปรับปรุงรายการภาษีต่อและมีบรรทัดแสดงยอดสุทธิไว้

มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศมีการจัดทำร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน (Exposure Draft of Proposed Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements: A Revised Presentation) โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่เดือนกันยายน ค.ศ. 2001 เพื่อให้การนำเสนองบการเงินสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 130 (Statement of Financial Accounting Standards no.130: SFAS 130) เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting Comprehensive Income) ร่างมาตรฐานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานในการนำเสนองบการเงินที่มีวัตถุประสงค์ทั่วไป นอกจากนี้ตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 1 นี้ได้กำหนดว่ารายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้อื่นจะประกอบด้วย 5 รายการ ดังนี้

1. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ (Changes in Revaluation Surplus: IAS 16 Property, Plant and Equipment and IAS 38 Intangible Assets)

2. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน (Gains and Losses Arising from Translating the Financial Statements of a Foreign Operation: IAS 27 The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates)

3. กำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย (Gains and Losses on Remeasuring Available for Sale Financial Assets: IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement)

4. กำไรขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพ (The Effective Portion of Gains and Losses on Hedging Instruments in a Cash Flow Hedge: IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement)

5. กำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ผลประโยชน์พนักงาน (Actuarial Gains and Losses on Defined Benefit Plans Recognized in Accordance with paragraph 93A of IAS 19: Employee Benefits)

ตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 1 ได้กำหนดให้กิจการแสดงรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ โดยการแสดงรายการนั้นสามารถแสดงได้ทั้งเป็นยอดรวมก่อนภาษีหรือหลังภาษีก็ได้และต้องเปิดเผยเกี่ยวกับการจัดประเภทรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ใหม่ (Reclassification Adjustments) ด้วยซึ่งการจัดประเภทรายการใหม่นี้สามารถจะแสดงในหน้างบการเงินหรือแสดงในหมายเหตุประกอบก็ได้ สำหรับการ จัดประเภทรายการใหม่นี้จะมีผลต่อรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน รายการกำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขายและกำไรขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพเท่านั้น

มาตรฐานการบัญชีไทย

สำหรับมาตรฐานการบัญชีของไทยนั้นยังไม่มีมาตรฐานที่กล่าวถึงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้นรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของจะปรากฏในมาตรฐานการบัญชีฉบับต่างๆ โดยแยกกัน ซึ่งก็จะมีทั้งมาตรฐานที่มีการประกาศบังคับใช้แล้วและยังไม่ถึงวันบังคับใช้ โดยตามมาตรฐานการบัญชีของไทยที่มีการประกาศบังคับใช้แล้วนั้นจะพบรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของประกอบด้วย 3 รายการ ดังนี้

1. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าเงิน เกิดจากมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 30 เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ตามมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 30 กำหนดว่า สำหรับกิจการที่มีเงินลงทุนในหน่วยงานต่างประเทศและต้องทำการแปลงค่าเงินของหน่วยงานต่างประเทศเพื่อรวมกับงบการเงินของกิจการให้ใช้อัตราปิดในการแปลงค่าของสินทรัพย์และหนี้สิน และให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสำหรับแปลงค่ารายการรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่างประเทศและผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นให้แสดงในงบการเงินของกิจการ เป็นส่วนหนึ่งของผู้ถือหุ้นสามัญจนกว่าจะจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิ

2. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ เกิดจากมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์

ตามมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 32 ได้กำหนดให้กิจการต้องบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เข้าเกณฑ์การรับรู้เป็นสินทรัพย์โดยใช้ราคาทุน หลังจากนั้นกิจการต้องมีการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้มูลค่าเริ่มแรก โดยมาตรฐานมีการกำหนดแนวทางในการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เริ่มแรกไว้ 2 แนวทาง ประกอบด้วย

1. แนวทางที่กำหนดให้กิจการถือปฏิบัติ สำหรับแนวทางที่กำหนดให้กิจการถือปฏิบัตินั้น กิจการต้องแสดงรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์

2. แนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติได้ ตามแนวทางนี้กิจการสามารถแสดงรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยราคาที่ตีใหม่ซึ่งราคาที่ตีใหม่ หมายถึง มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมที่คำนวณจากมูลค่ายุติธรรมนั้นและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยการตีราคาใหม่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ราคาตามบัญชี ณ วันที่ในงบดุลแตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญ หากกิจการมีการตีราคาใหม่กิจการต้องบันทึกราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ภายใต้บัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” สำหรับการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์จะสามารถตีราคาให้เพิ่มขึ้นจากเดิมหรือตีราคาลดลงจากเดิมก็ได้ ดังนี้

2.1 กรณีที่กิจการมีการตีราคาใหม่เพิ่มขึ้น

2.1.1 หากกิจการเคยมีการตีราคาลดลงและกิจการมีการรับรู้ราคาที่ลดลงเป็นค่าใช้จ่ายไปแล้วในงวดก่อน ส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ในงวดปัจจุบันสามารถที่จะรับรู้เป็นรายได้ไม่เกินจำนวนที่เคยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดก่อนแล้ว และส่วนที่มีการตีราคาเพิ่มขึ้นที่คงเหลือจากการรับรู้เป็นรายได้แล้วกิจการต้องบันทึกโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ภายใต้บัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์”

2.1.2 กิจการเคยมีการตีราคาเพิ่มขึ้นที่คงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของ ส่วนที่ตีราคาใหม่เพิ่มขึ้นนี้ สามารถนำไปรวมกับส่วนเกินทุนที่แสดงอยู่ในส่วนของเจ้าของได้ตามปกติ

2.2 กรณีที่กิจการมีการตีราคาใหม่ลดลง

หากกิจการเคยมีการตีราคาใหม่เพิ่มขึ้นและยังมียอดคงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของ กิจการสามารถนำส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่ไปหักออกจากบัญชีส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไม่เกินจำนวนที่เคยตีราคาเพิ่มขึ้นที่ยังคงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของและส่วนที่เกินจากการนำไปหักจากส่วนเกินทุนที่มีอยู่นั้นกิจการสามารถรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายได้ทันที

สำหรับส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในส่วนของเจ้าของต้องโอนไปยังบัญชีกำไรสะสม หากส่วนเกินทุนนั้นถือเป็นรายการที่เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งอาจเกิดจากการจำหน่ายหรือเลิกใช้สินทรัพย์ โดยการโอนรายการไปยังกำไรสะสมต้องไม่ทำผ่านงบกำไรขาดทุน

นอกจากนี้เมื่อมีการตีราคาใหม่ กิจการสามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 25/2549 เรื่อง การบันทึกบัญชีเมื่อมีการตีราคาใหม่ โดยปฏิบัติตามเกณฑ์ราคาทุน เมื่อมีการตีราคาเพิ่มขึ้นให้กิจการปรับปรุงราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ให้มีราคาตามราคาที่ตีใหม่โดยบันทึกเฉพาะมูลค่าสุทธิของราคาตามบัญชีที่ตีเพิ่มขึ้นไปยังบัญชี “สินทรัพย์ - ราคาที่ตีเพิ่ม” คู่กับบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม” โดยที่บัญชีสินทรัพย์เดิมก็ยังแสดงอยู่ในราคาทุนตามเดิม และค่าเสื่อมราคาที่ตัดไปยังบัญชีกำไรขาดทุนให้คำนวณตามราคาต้นทุนเดิม และค่าเสื่อมราคาของส่วนที่ตีราคาเพิ่มขึ้นให้ตัดไปยังบัญชีส่วนเกินทุนจากการตีราคาเพิ่ม นอกจากนี้แล้วกิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีที่ใช้ปฏิบัติและผลกระทบต่อบ

กำไรขาดทุน และกำไรต่อหุ้นสามัญที่แตกต่างจากวิธีปฏิบัติตามวิธีการในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

3. กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย เกิดจากมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 40 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

สำหรับวัตถุประสงค์ในการถือเงินลงทุนของแต่ละกิจการจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงสามารถจัดประเภทเงินลงทุนตามวัตถุประสงค์ในการถือได้ ดังนี้

1. หลักทรัพย์เพื่อค้า หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่กิจการถือไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงของราคาในช่วงเวลาสั้นๆ ทำให้หลักทรัพย์ในกลุ่มนี้มีการหมุนเวียนสูง ดังนั้นสำหรับหลักทรัพย์เพื่อค่านั้น มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 กำหนดให้แสดงในงบดุลด้วยมูลค่ายุติธรรมและรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นกำไรขาดทุนในงบกำไรขาดทุนทันที

2. หลักทรัพย์เพื่อขาย หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่กิจการถือไว้เพื่อการอื่น โดยไม่มีวัตถุประสงค์แน่นอนว่าจะถือไว้เพื่อค้า ถือไว้จนครบกำหนดหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดที่ชัดเจน และสำหรับหลักทรัพย์เพื่อขายนั้น มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 กำหนดให้แสดงในงบดุลด้วยมูลค่ายุติธรรม และกิจการต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของผู้ขาย โดยส่วนต่างที่เกิดขึ้นจะเป็นส่วนเกินทุนหรือส่วนต่ำกว่าทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุน จนกระทั่งกิจการจำหน่ายหลักทรัพย์ จึงบันทึกรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นในงบกำไรขาดทุน

3. ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่กิจการมีความตั้งใจและมีความสามารถที่จะถือตราสารจนครบกำหนด โดยตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 กำหนดให้กิจการแสดงมูลค่าของตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย โดยกิจการจะบันทึกส่วนต่างราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนดเมื่อกิจการจำหน่ายเงินลงทุนนั้น

4. เงินลงทุนทั่วไป หมายถึง เงินลงทุนในตราสารทุนซึ่งไม่อยู่ในความต้องการของตลาด และตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 ได้กำหนดให้กิจการแสดงมูลค่าของเงินลงทุนทั่วไปด้วยแสดงด้วยราคาทุนและกิจการจะบันทึกส่วนต่างราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนทั่วไปเมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้น

นอกจากนี้แล้วยังมีรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งปรากฏอยู่ในมาตรฐานการบัญชีที่ยังไม่ประกาศบังคับใช้ ประกอบด้วย 4 รายการ ดังนี้

1. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เกิดจากมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 51 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 51 กำหนดว่าในการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อเริ่มแรกต้องรับรู้ด้วยราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เริ่มแรกนั้นมาตรฐานได้กำหนดแนวทางให้สามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

1. แนวทางที่กำหนดให้ถือปฏิบัติ โดยหลังจากที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกแล้วราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนต้องเท่ากับราคาทุนเดิมหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์

2. แนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติได้ โดยกิจการสามารถแสดงสินทรัพย์ไม่มีตัวตนด้วยราคาที่ดีใหม่ซึ่งจะเท่ากับมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่หักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสมนับจากวันที่มีการตีราคาใหม่และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์นับจากวันที่มีการตีราคาใหม่ โดยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นต้องอ้างอิงกับราคาที่ได้จากตลาดซื้อขายคล่อง และกิจการต้องตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ราคาตามบัญชีที่แสดงในงบดุลไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากราคาตามบัญชีที่ควรเป็นหากมีการตีราคาใหม่ ณ วันที่ในงบดุล และกิจการต้องบันทึกราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ภายใต้บัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตน” โดยหากกิจการเคยมีการตีราคาลดลงและกิจการมีการรับรู้ราคาที่ลดลงเป็นค่าใช้จ่ายไปแล้วในงวดก่อน ส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ในงวดปัจจุบันสามารถที่จะรับรู้เป็นรายได้ไม่เกินจำนวนที่เคยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดก่อนแล้ว

ในกรณีที่กิจการมีการตีราคาใหม่ลดลง กิจการสามารถรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันที แต่หากกิจการเคยมีการตีราคาใหม่เพิ่มขึ้นและยังมียอดคงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของ กิจการสามารถนำส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่ในงวดปัจจุบันไปหักออกจากบัญชีส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ไม่มีตัวตนไม่เกินจำนวนที่เคยตีราคาเพิ่มขึ้นที่ยังคงค้างอยู่ในส่วนของเจ้าของและส่วนที่เกินจากการนำไปหักจากส่วนเกินทุนที่มีอยู่นั้นกิจการสามารถรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายได้ทันที โดยส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่แสดงอยู่ในส่วนของเจ้าของต้องโอนไปยังกำไรสะสมโดยไม่ทำผ่านงบกำไรขาดทุนเมื่อส่วนเกินทุนนั้นกลายเป็นรายการที่เกิดขึ้นแล้ว

2. ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เกิดจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 56 กำหนดว่ากิจการต้องวัดมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีด้วยอัตราภาษีที่คาดว่าจะต้องใช้ในงวดที่กิจการจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจะต้องจ่ายชำระหนี้สิน และกิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์และหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี นอกจากนี้กิจการต้องบันทึกภาษีเงินได้ตามแบบแสดงรายการและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายเพื่อรวมคำนวณในกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดวันแต่จะเป็นภาษีที่เกิดขึ้นจากรายการที่กิจการต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ซึ่งหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงวดบัญชีเดียวกันหรือในงวดบัญชีที่ต่างกัน กิจการต้องรับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีนั้นไปยังส่วนของเจ้าของ ดังนั้นเมื่อกิจการมีการจัดประเภทรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของใหม่ (Reclassification Adjustments) กิจการจะสามารถรับรู้รายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่บันทึกในส่วนของเจ้าของนั้นไปรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเพื่อรวมคำนวณกำไรขาดทุนสุทธิได้ตามสัดส่วนของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของที่ถูกจัดประเภทใหม่นั้น

3. กำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย หรือส่วนเกินทุนจากตราสารอนุพันธ์ เกิดจากร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์

ร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่องการบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ กำหนดว่าในการวัดมูลค่าเริ่มแรกนั้นกิจการต้องวัดมูลค่าของตราสารอนุพันธ์ด้วยราคาทุนซึ่งเป็นมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ให้ไปหรือสิ่งตอบแทนที่ได้รับรวมถึงต้นทุนในการเข้าทำรายการ และในการวัดมูลค่า

ภายหลังจากนั้นกิจการต้องวัดมูลค่าของตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรม สำหรับรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าภายหลังจากนี้ ร่างแนวปฏิบัติได้กำหนดให้กิจการต้องรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขายจะต้องถูกรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของผ่านงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ จนกระทั่งสินทรัพย์ทางการเงินนั้นจะถูกตัดออกจากบัญชี

4. การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่มีประสิทธิผล เกิดจากร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์

การป้องกันความเสี่ยงของรายการที่ต้องการป้องกันความเสี่ยงตามร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์นี้จะสามารถแบ่งได้เป็น การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดและการป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในการดำเนินงานในต่างประเทศ โดยในระหว่างงวดรายการที่ป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดนั้นมีความผันผวนของกระแสเงินสดเกิดขึ้นซึ่งมีผลต่อกำไรหรือขาดทุน กิจการต้องรับรู้กำไรหรือขาดทุนส่วนที่มีประสิทธิผลของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญผ่านงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ และกำไรหรือขาดทุนส่วนที่ไม่มีประสิทธิผลของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงให้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุน

สำหรับการนำเสนอรายการส่วนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีของไทยจะมีมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง 2 ฉบับ คือ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 และร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 โดยการนำเสนอรายการส่วนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 ได้ให้ทางเลือกสำหรับกิจการในการเลือกนำเสนอรายการส่วนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไว้ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญหรือจะจัดทำเป็นงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จก็ได้ แต่การนำเสนอรายการส่วนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตาม ร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 นั้นได้ยกเลิกทางเลือกในการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยกำหนดให้กิจการสามารถนำเสนอรายการส่วนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของไว้ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญเท่านั้น

ตารางที่ 2 สรุปรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา (U.S.GAPPs) มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IFRSs) และ มาตรฐานการบัญชีไทย (TASs)

	U.S. GAPPs	IFRSs	TASs
มาตรฐานที่มี การประกาศ บังคับใช้แล้ว	1. กำไรขาดทุนจากการ แปลงค่าเงินตราต่างประเทศ 2. หนี้สินเงินบำนาญ 3. กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิด ขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	1. กำไรขาดทุนจาก การแปลงค่า การเงิน 2. ส่วนเกินทุนจาก การตีราคาใหม่ของ สินทรัพย์ 3. กำไรขาดทุนที่ยัง ไม่เกิดขึ้นจาก หลักทรัพย์เพื่อขาย
มาตรฐานที่ยัง ไม่มีการประกาศ บังคับใช้	-	1. ส่วนเกินทุนจาก การตีราคาใหม่ 2. กำไรขาดทุนจาก การแปลงค่า งบการเงิน 3. กำไรหรือขาดทุน จากสินทรัพย์ทาง การเงินเพื่อขาย 4. กำไรขาดทุนจาก การป้องกันความ เสี่ยงในกระแสเงินสด ที่มีประสิทธิภาพ 5. กำไรขาดทุนที่ เกิดขึ้นจากการรับรู้ ผลประโยชน์พนักงาน	1. ส่วนเกินทุนจาก การตีราคาใหม่ของ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน 2. ภาษีเงินได้รอการ ตัดบัญชี 3. กำไรหรือขาดทุน จากสินทรัพย์ทาง การเงินเพื่อขาย 4. การป้องกันความ เสี่ยงในกระแสเงิน สดที่มีประสิทธิผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ ส่วนที่ 1

ในส่วนต่อไปจะเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานสำหรับข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษา โดยจะมีการวิเคราะห์เป็นภาพรวมทุกบริษัทและแยกวิเคราะห์เป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรม การวิเคราะห์เปรียบเทียบการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเทียบกับยอดกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดของบริษัทและวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมกับยอดกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด นอกจากนี้ยังมีการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดประเภทรายการใหม่สำหรับรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายในงวดที่ศึกษา โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	4.3950	4.5279	41.8618	-0.7243
NI	0.0601	0.0875	0.5552	-0.4800
OCI	0.0658	0.1211	0.8356	-0.1070
MKT	0.0093	0.0482	0.3659	-0.1186
REV	0.0529	0.1147	0.8365	0.0000
FCT	0.0029	0.0189	0.1689	-0.0315

จากตารางที่ 3 เป็นตารางที่แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาของข้อมูลกลุ่มประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญอยู่ที่ 4.395% ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยโดยรวมของอัตราผลตอบแทนในปี 2548 ของกลุ่มประชากรที่ในการศึกษา เมื่อเทียบอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ซึ่งเท่ากับ 2.50% ต่อปี (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549) พบว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนซื้อหุ้นสามัญของกลุ่มประชากรมีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนสูงกว่าการฝากเงินกับธนาคาร

พาณิชย์ จากการที่อัตราผลตอบแทนของการลงทุนในหุ้นสามัญที่สูงกว่าการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์จึงเป็นแรงจูงใจให้กับผู้มีเงินออมในการนำเงินมาลงทุนในหุ้นสามัญมากขึ้น

จากอัตราผลตอบแทนที่เก็บรวบรวมเพื่อใช้ในการศึกษาพบว่ามีค่าสูงสุดของข้อมูลอัตราผลตอบแทนอยู่ที่ 41.8618% และค่าต่ำสุดของอัตราผลตอบแทนอยู่ที่ -0.7243% จากอัตราผลตอบแทนสูงสุดและอัตราผลตอบแทนต่ำสุดนี้จะพบว่ามีช่วงความกว้างหรือความแตกต่างระหว่างกันเป็นอย่างมากซึ่งความแตกต่างนี้อาจเกิดจากความแตกต่างของอัตราผลตอบแทนของเงินปันผลหรือส่วนต่างราคา ซึ่งทั้งสองรายการเป็นส่วนหนึ่งอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยหากความแตกต่างนี้เกิดจากอัตราผลตอบแทนของเงินปันผลจะแสดงว่ากิจการที่มีผลการดำเนินงานที่ดีมีผลกำไรสูงจะมีการจ่ายเงินปันผลในอัตราที่สูงและกิจการที่มีผลการดำเนินงานที่ไม่ดีหรือมีการดำเนินงานขาดทุนจะไม่มีมีการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นสามัญ แต่หากความแตกต่างเกิดจากส่วนต่างราคาจะแสดงถึงการเพิ่มขึ้นของราคาหุ้นสามัญที่มีการซื้อขายในราคาที่สูงอย่างมากเมื่อเทียบกับราคาหุ้นสามัญในงวดที่ผ่านมาและในอีกด้านคือ ราคาหุ้นสามัญที่มีการปรับราคาซื้อขายลดลงจากงวดที่แล้วอย่างมากเช่นกัน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของทั้งอัตราผลตอบแทนของเงินปันผลหรือส่วนต่างราคานั้นจะมีผลต่ออัตราผลตอบแทนโดยรวมของกิจการเจ้าของหุ้นสามัญนั้นๆ

สำหรับค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดอยู่ที่ 0.0601% โดยมีค่าสูงสุดของกำไรขาดทุนสุทธิอยู่ที่ 0.5552% และค่าต่ำสุดของกำไรขาดทุนสุทธิอยู่ที่ -0.48% และจากค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดและค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดนี้แสดงถึงกิจการส่วนมากที่ใช้ในการศึกษามีการแสดงผลการดำเนินงานเป็นผลขาดทุนสุทธิอยู่จำนวนมากเมื่อเทียบกับผลกำไร เพราะจากค่าสูงที่มีถึง 0.5552% แต่ค่าเฉลี่ยของกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดมีเพียง 0.0601 % เท่านั้น ในส่วนของค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมอยู่ที่ 0.0658% โดยจะสังเกตพบค่าเฉลี่ยของรายการที่เป็นส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดจะเป็นรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.0529% รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.0093% และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าบการเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.0029% ตามลำดับ

หากพิจารณารายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์นั้นจะพบว่ารายการนี้เป็นรายการที่เกิดจากการใช้วิจารณ์ฐานของผู้รับผิดชอบมากที่สุด เนื่องจากรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายนั้นจะใช้ราคาซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกันในตลาดซื้อขายคล่องเป็นเกณฑ์ในการวัด ซึ่งอาจก่อให้เกิดได้ทั้งที่เป็นกำไรหรือขาดทุน ส่วนรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินจะใช้อัตราแลกเปลี่ยนในวันที่มีการแปลงค่างบการเงินนั้นเป็นเกณฑ์ในการวัด แต่รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์จะเป็นการใช้ราคาประเมินหรือใช้การประมาณการจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นการใช้วิจารณ์ฐานของแต่ละบุคคล ดังนั้นจึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้มีรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์แสดงอยู่ในงบการเงินมากที่สุดเมื่อเทียบกับอีกสองรายการที่เหลือ

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วัดโดย Pearson correlation

	MKT	REV	FCT	OCI	NI	R
MKT	1					
REV	-0.101	1				
FCT	0.018	-0.067	1			
OCI	0.305**	0.901**	0.099	1		
NI	0.072	-0.039	0.152*	0.015	1	
R	0.144*	-0.116	0.054	-0.044	0.147*	1

** นัยสำคัญที่ระดับ 0.01, * นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 จะแสดงผลการวัดระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จากตารางพบว่า รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย (MKT) และรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ (REV) มีความสัมพันธ์กับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (OCI) ในทิศทางบวก ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ส่วนรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน (FCT) มีความสัมพันธ์กับรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด (NI) ในทิศทางบวก ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 และรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด (NI) มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน (R) ในทิศทางบวก ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 5 สัดส่วนการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ
เทียบกับกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด

สัดส่วน	บริษัท	คิดเป็น
มากกว่า 100 % ขึ้นไป	59	25.54%
มากกว่า 10% ถึง 100%	59	25.54%
มากกว่า 5% ถึง 10%	8	3.46%
มากกว่า -5% ถึง 5%	63	27.28%
มากกว่า -10% ถึง -5%	8	3.46%
มากกว่า -100% ถึง -10%	20	8.66%
มากกว่า -100% ขึ้นไป	14	6.06%
รวม	231	100%

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาที่มีรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ แสดงอยู่ในงบการเงิน มีจำนวนทั้งหมด 231 บริษัท เมื่อคิดสัดส่วนเทียบกับผลกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดโดยสัดส่วนกำหนดอ้างอิงจาก Jordan and Clark (n.d.) แล้ว พบว่ามีจำนวน 59 บริษัทหรือคิดเป็น 25.54% ของจำนวนประชากรทั้งหมดทั้งหมด ที่มีการแสดงยอดรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของมากกว่า 100% ของยอดกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด และมีจำนวน 59 บริษัท คิดเป็น 25.54% ที่แสดงยอดอยู่ระหว่าง 11% ถึง 100% ของกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด มี 8 บริษัท คิดเป็น 3.46% ที่แสดงยอดอยู่ระหว่าง 6% ถึง 10% ของกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด มี 63 บริษัท คิดเป็น 27.28% ที่แสดงยอดอยู่ระหว่าง -4% ถึง 5% ของกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด มี 8 บริษัท คิดเป็น 3.46% ที่แสดงยอดอยู่ระหว่าง -9% ถึง -5% ของกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด มีจำนวน 20 บริษัท คิดเป็น 8.66% ที่แสดงยอดอยู่ระหว่าง -99% ถึง -10% ของกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด และมีจำนวน 14 บริษัท คิดเป็น 6.06% ที่แสดงยอดเป็นลบมากกว่า - 100% ของกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นจะสังเกตพบว่าโดยส่วนมากกิจการจะแสดงยอดรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นยอดด้านบวกมากกว่ายอดด้านลบ ซึ่งจะแบ่งเป็น 3 ช่วงดังนี้ ช่วงที่ 1 เป็นช่วงที่แสดงยอดตั้งแต่ 6% ขึ้นไปจะมีทั้งหมด 126 บริษัท คิดเป็น 54.54% ของจำนวนบริษัททั้งหมดซึ่งเกินกว่ากึ่งหนึ่งของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งการ

แสดงยอดเป็นบวกนี้จะส่งผลต่อการเงินของกิจการในส่วนของบริษัทและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญที่มียอดรวมที่สูงตามไปด้วย

ช่วงที่ 2 ช่วงที่แสดงยอดระหว่าง -5% ถึง 5% มีทั้งหมด 63 บริษัทคิดเป็น 27.28% ของจำนวนบริษัททั้งหมดและช่วงที่ 3 แสดงยอดตั้งแต่ -6% ขึ้นไป มีทั้งหมด 42 บริษัทคิดเป็น 18.18% ของจำนวนบริษัททั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 ช่วงแล้วช่วงที่ 3 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการแสดงรายการเป็นยอดลบจะเป็นช่วงที่มีจำนวนน้อยที่สุด ซึ่งตามปกติแล้วบริษัทต่างๆก็ไม่ต้องการแสดงรายการที่จะทำให้การเงินของบริษัทแสดงฐานะการเงินที่ไม่ดี ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจถึงการแสดงยอดของรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของทั้ง 3 รายการที่เป็นรายการที่มีผลกระทบกับงบดุลและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญที่มีสัดส่วนการแสดงผลการที่เป็นบวกมากกว่าเป็นลบมากเป็นเท่าตัว ซึ่งหากในอนาคตมีการเปลี่ยนแปลงการแสดงผลการจากที่เคยกำหนดให้แสดงในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญเปลี่ยนมาแสดงในงบกำไรขาดทุนสุทธิแล้วจะเป็นแรงจูงใจที่ทำให้กิจการพยายามแสดงรายการเป็นบวกมากขึ้น เพราะจะทำให้ยอดกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดของกิจการมียอดที่เป็นบวกมากขึ้น

ตารางที่ 6 สัดส่วนระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ
และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม

สัดส่วน	บริษัท	คิดเป็น
มากกว่า 100 % ขึ้นไป	14	6.06%
มากกว่า 10% ถึง 100%	117	50.65%
มากกว่า 5% ถึง 10%	9	3.90%
มากกว่า -5% ถึง 5%	62	26.84%
มากกว่า -10% ถึง -5%	7	3.03%
มากกว่า -100% ถึง -10%	17	7.36%
มากกว่า -100% ขึ้นไป	5	2.16%
รวม	231	100%

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยัง ส่วนของเจ้าของและรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ นั่นคือ หากบริษัทมีการเปลี่ยนแปลงการ แสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของจากเดิมที่แสดงเป็นส่วนหนึ่งในงบ แสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญเปลี่ยนมาแสดงต่อจากรายการกำไรขาดทุนสุทธิ ในงบกำไรขาดทุนของบริษัทตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นแนวทางที่กำหนดให้ ปฏิบัติในร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน จากผลการ เปรียบเทียบพบว่า มีจำนวน 140 บริษัทหรือคิดเป็น 60.60% ที่เมื่อแสดงกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จแล้วมี การแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตั้งแต่ 6% ขึ้นไปเมื่อเทียบ กับกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของกิจการ และมี 62 บริษัท ที่แสดงรายการอยู่ระหว่าง -5% ถึง 5% และ บริษัทที่แสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเมื่อเปรียบเทียบกับกำไร ขาดทุนเบ็ดเสร็จแสดงยอดตั้งแต่ -6% ขึ้นไปมีทั้งหมด 29 บริษัทหรือคิดเป็น 12.55% ของบริษัท ทั้งหมด

จากผลที่ได้จะพบว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเมื่อ เปรียบเทียบกับกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จแล้วจะมีสัดส่วนที่เป็นบวกมากกว่าลบ ซึ่งการนำเสนอรายการ กำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบกำไรขาดทุนนี้ทำให้ยอดกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จสุดท้าย (Bottom Line) มีการเปลี่ยนแปลงไป ทั้งในทิศทางที่ทำให้ดีขึ้นและแย่ลง นั่นคือ สามารถทำให้บริษัทที่แสดงยอดสุดท้ายเป็นกำไรสุทธิอยู่แล้วก็ยังแสดงเป็นกำไรสุทธิมากขึ้น หรือ บริษัทที่แสดงยอดสุดท้ายเป็นขาดทุนสุทธิก็อาจมียอดขาดทุนสุทธิเพิ่มมากขึ้น แต่ที่สำคัญมากคือ การเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับสิ่งเดิมที่แสดงอยู่ โดยบริษัทที่เคยแสดงยอด สุดท้ายเป็นกำไรสุทธิกลายเป็นขาดทุนสุทธิได้และในทางตรงกันข้ามก็สามารถทำให้บริษัทที่แสดง ยอดเป็นขาดทุนสุทธิกลายมาแสดงยอดเป็นกำไรสุทธิได้

จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พบว่ามีจำนวน 174 บริษัทที่เมื่อนำเสนอรายการกำไร ขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบกำไรขาดทุนของบริษัทแล้วส่งผลในทางที่ดี กับบริษัท นั่นคือหากในงบกำไรขาดทุนของบริษัทแสดงยอดเป็นกำไรสุทธิอยู่แล้วเมื่อนำเสนอ รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบกำไรขาดทุนของบริษัทแล้วจะ ทำให้งบกำไรขาดทุนของบริษัทแสดงยอดเป็นกำไรสุทธิมากขึ้นกว่าเดิมหรือกรณีที่งบกำไรขาดทุน ขอบบริษัทแสดงผลเป็นขาดทุนเมื่อนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของ เจ้าของในงบกำไรขาดทุนของบริษัทแล้วจะทำให้งบกำไรขาดทุนของบริษัทแสดงยอดขาดทุน

ลดลงจากเดิม ดังนั้นจึงเป็นผลดีกับบริษัท นอกจากนี้ยังมี 57 บริษัทที่เมื่อแสดงรายการแล้วส่งผลในทางที่แย่ลงกว่าเดิม นั่นคือหากในงบกำไรขาดทุนของบริษัทแสดงยอดเป็นกำไรสุทธิอยู่แต่เมื่อนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบกำไรขาดทุนของบริษัทแล้วจะทำให้งบกำไรขาดทุนของบริษัทแสดงยอดเป็นกำไรสุทธิลดลงจากเดิมหรือกรณีที่ยกกำไรขาดทุนของบริษัทแสดงผลเป็นขาดทุนเมื่อนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบกำไรขาดทุนของบริษัทแล้วจะทำให้งบกำไรขาดทุนของบริษัทแสดงยอดขาดทุนเพิ่มขึ้นจากเดิม

นอกจากนี้ยังพบว่า การแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบกำไรขาดทุนนั้นสามารถทำให้ยอดกำไรขาดทุนสุทธิสุดท้ายของกิจการมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามได้ โดยมี 8 บริษัทที่แสดงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบกำไรขาดทุนแล้วทำให้จากที่เคยแสดงยอดสุดท้ายเป็นขาดทุนสุทธิกลับมาเป็นแสดงยอดเป็นกำไรสุทธิ และมี 6 บริษัทที่เปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามเช่นกัน นั่นคือจากที่บริษัทเคยแสดงยอดเป็นกำไรสุทธิเมื่อนำรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของมาแสดงในงบกำไรขาดทุนแล้วทำให้บริษัทแสดงยอดสุดท้ายเป็นขาดทุนสุทธิแทน ดังนั้นการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในงบกำไรขาดทุนของบริษัทนั้นจึงมีผลต่อทิศทางของยอดกำไรขาดทุนสุทธิของบริษัท ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นนี้จะส่งผลในการคำนวณกำไรต่อหุ้นสามัญของบริษัทต่อไป

ในส่วนต่อไปจะเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์สมการถดถอยตามแบบจำลองดังต่อไปนี้

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_1 * MKT_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (1)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_2 * REV_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (2)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_3 * FCT_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (3)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_4 * OCI_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (4)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_5 * NI_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (5)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_6 * NI_i) + (\beta_7 * OCI_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (6)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_8 * MKT_i) + (\beta_9 * REV_i) + (\beta_{10} * FCT_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (7)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_{11} * NI_i) + (\beta_{12} * MKT_i) + (\beta_{13} * REV_i) + (\beta_{14} * FCT_i) + \varepsilon_i, \dots (8)$$

โดยที่ R_i คือ อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญสำหรับบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งเกิดจากการนำอัตราผลตอบแทนเงินปันผล (Dividend Yield) บวกกับอัตราผลตอบแทนที่เกิดจากส่วนต่างราคาหุ้นสามัญ (Capital gain) ณ 31 ธันวาคม 2547 และ 31 ธันวาคม 2548 โดยได้ทำการถ่วงน้ำหนักกับจำนวนหุ้นสามัญที่ออกและเรียกชำระเต็มจำนวนแล้ว

NI_i คือ กำไรขาดทุนสุทธิของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

OCI_i คือ รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

MKT_i คือ กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์ซื้อขายที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

REV_i คือ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของหลักทรัพย์ที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

FCT_i คือ กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท

α_0 คือ สัมประสิทธิ์ค่าคงที่

β_i คือ สัมประสิทธิ์ตัวแปรอิสระ

ε_i คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

โดยผลการวิเคราะห์ในส่วนที่ 1 สามารถแสดงได้ ดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามแบบจำลอง

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			13.524			0.017	153
P -Value			(0.028)*				
2				-4.592		0.009	79
P -Value				(0.077)			
3					12.990	-0.001	72
P -Value					(0.411)		
4		-1.641				-0.002	231
P -Value		(0.507)					
5	7.581					0.017	231
P -Value	(0.026)*						
6	7.618	-1.725				0.015	231
P -Value	(0.025)*	(0.485)					
7	ไม่สามารถทำการวิเคราะห์ได้เนื่องจากขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์มีขนาดเล็กเกินไป						5
8	ไม่สามารถทำการวิเคราะห์ได้เนื่องจากขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์มีขนาดเล็กเกินไป						5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบจำลอง มีดังนี้

แบบจำลองสมการที่ 1 $R_i = 4.268 + 13.524MKT_i$

ผลการวิเคราะห์ค่า Adjusted R² แสดงว่าตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมดในสมการมีความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญได้ ร้อยละ 1.70 และจากการตรวจสอบค่า P- value ของรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์

เพื่อขาย เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด นั่นคือ 0.05 โดยที่ค่า P- value ที่ได้ของรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย เท่ากับ 0.028 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนหุ้นสามัญ และจากผลการวิเคราะห์ค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการศึกษา โดยที่ถ้ารายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันเท่ากับ 13.524 หน่วย เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

แบบจำลองสมการที่ 2 $R_i = 4.638 - 4.592REV_i$

ผลการวิเคราะห์ค่า R^2 แสดงว่าปัจจัยอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมดในสมการมีความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญได้ ร้อยละ 0.9 และจากการตรวจสอบค่า P- value ของรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด นั่นคือ 0.05 โดยที่ค่า P- value ที่ได้ของ รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ เท่ากับ 0.077 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ

แบบจำลองสมการที่ 3 $R_i = 4.357 + 12.99FCT_i$

ผลการวิเคราะห์ค่า Adjusted R^2 แสดงว่าปัจจัยอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมดในสมการมีความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงในทิศทางลบของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญได้ ร้อยละ 0.1 และจากการตรวจสอบค่า P- value ของรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด นั่นคือ 0.05 โดยที่ค่า P- value ที่ได้ของรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน เท่ากับ 0.411 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า รายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ

แบบจำลองสมการที่ 4 $R_i = 4.503 - 1.641OCI_i$

ผลการวิเคราะห์ค่า Adjusted R^2 แสดงว่าปัจจัยอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมดในสมการมีความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงในทิศทางลบของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญได้ ร้อยละ 0.2 และจากการตรวจสอบค่า P- value ของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวม เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด นั่นคือ 0.05 โดยที่ค่า P- value ที่ได้ของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมเท่ากับ 0.507 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ

แบบจำลองสมการที่ 5 $R_i = 3.939 + 7.581NI_i$

ผลการวิเคราะห์ค่า Adjusted R^2 แสดงว่าปัจจัยอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมดในสมการมีความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญได้ ร้อยละ 1.7 และจากการตรวจสอบค่า P- value ของกำไรขาดทุนสุทธิ เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด นั่นคือ 0.05 โดยที่ค่า P- value ที่ได้ของกำไรขาดทุนสุทธิ เท่ากับ 0.026 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า รายการกำไรขาดทุนสุทธิ มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ และจากผลการวิเคราะห์ค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของกำไรขาดทุนสุทธิ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาตลาดของหุ้นสามัญ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการศึกษา โดยที่ถ้ากำไรขาดทุนสุทธิ เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันเท่ากับ 7.581 หน่วย เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆคงที่

แบบจำลองสมการที่ 6 $R_i = 4.051 + 7.618NI_i - 1.725OCI_i$

ผลการวิเคราะห์ค่า Adjusted R^2 แสดงว่าปัจจัยอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมดในสมการมีความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญได้ ร้อยละ 1.5 และจากการตรวจสอบค่า P- value ของตัวแปร เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด นั่นคือ 0.05 โดยที่ค่า P- value ที่ได้ของกำไรขาดทุนสุทธิ เท่ากับ 0.025 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า รายการกำไรขาดทุนสุทธิ มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ โดยมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และค่า P- value ของ

รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมมีค่าเท่ากับ 0.481 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบจำลอง พบว่ารายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียน นอกจากนี้แล้วผลการศึกษาในครั้งนี้ยังไม่สามารถสรุปได้ว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมนั้นมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเพราะจากผลการวิเคราะห์ พบว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญโดยมีเพียงรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายซึ่งเป็นส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมเพียงรายการเดียวที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ซึ่งอาจเกิดจากการที่รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นรายการที่เกิดขึ้นเพียงชั่วคราว เพราะตามลักษณะของหลักทรัพย์เพื่อขายซึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องนั้น หากราคาของหลักทรัพย์เพื่อขายมีราคาสูงขึ้นจากเดิม ผู้ถือหลักทรัพย์จะทำการขายหลักทรัพย์นั้น และรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่แสดงในส่วนของเจ้าของก็จะถูกจัดประเภทรายการใหม่เป็นรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายและรับรู้ในงบกำไรขาดทุนของบริษัทแทน ทำให้เมื่อผู้ใช้งบการเงินพบว่ามีการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงในงบการเงินจึงเป็นเสมือนสัญญาณเกี่ยวกับรายได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ของกิจการ

การวิเคราะห์ภายในกลุ่มอุตสาหกรรม ส่วนที่ 1

ในการศึกษานี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมโดยแบ่งวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งมีทั้งหมด 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มบริการและกลุ่มเทคโนโลยีตามลำดับ แต่เนื่องด้วยมีข้อจำกัดในเรื่องขนาดตัวอย่างในบางกลุ่มอุตสาหกรรมมีขนาดตัวอย่างที่เล็กเกินไป ดังนั้นจึงแบ่งกลุ่มในการวิเคราะห์ออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มธุรกิจการเงิน

จำนวน 42 บริษัท

กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	จำนวน 33 บริษัท
กลุ่มบริการ	จำนวน 46 บริษัท
กลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ	จำนวน 110 บริษัท

กลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ เป็นการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม 5 กลุ่มคือ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มทรัพยากรและกลุ่มเทคโนโลยี โดยแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาจะใช้แบบจำลองเดิมและผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 8 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มธุรกิจการเงิน

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	4.2306	3.2469	11.6195	-0.3050
NI	0.0288	0.0281	0.1090	-0.0534
OCI	0.0217	0.0722	0.3659	-0.0669
MKT	0.0168	0.0652	0.3659	-0.0585
REV	0.0042	0.0163	0.1044	0.0000
FCT	0.0006	0.0036	0.0238	-0.0005

จากตารางที่ 8 เป็นตารางที่แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาของประชากรที่ใช้ในการศึกษาสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน โดยจะพบว่าค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้อยู่ที่ 4.2306% อัตราผลตอบแทนสูงสุดสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินเท่ากับ 11.6195% และค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.305% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดอยู่ที่ 0.0288% กำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดสูงสุดเท่ากับ 0.1090% ค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.0534% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมอยู่ที่ 0.0217% โดยค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยเท่ากับ 0.0168% ค่าเฉลี่ยของรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์เท่ากับ 0.0042% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินเท่ากับ 0.0006% ตามลำดับ นั่นคือในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินนั้นมีการแสดงรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายในงบการเงินเป็นจำนวนมากที่สุด ซึ่ง Ahmed and Takeda (1995) อธิบายว่าลักษณะการประกอบกิจการของกลุ่มธุรกิจการเงินนั้นนอกจากจะให้บริการด้านการเงิน

แล้วมักมีการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงอาจส่งผลให้มีรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงอยู่ในงบการเงินมากกว่ารายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์กลุ่มธุรกิจการเงิน

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			0.605			-0.01	40
P -Value			(0.443)				
2				-17.854		-0.017	10
P -Value				(0.572)			
3					0.410	-0.025	7
P -Value					(0.998)		
4		4.017				-0.017	42
P -Value		(0.573)					
5	54.828					0.207	42
P -Value	(0.001)*						
6	54.778	0.128				0.187	42
P -Value	(0.002)*	(0.984)					

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นจะพบว่ามีเพียงรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดเพียงรายการเดียวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ส่วนรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นรวม รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ดังนั้นจะสังเกตพบว่าเป็นกลุ่มธุรกิจการเงินที่มีลักษณะการประกอบกิจการที่เมื่อมีเงินทุนเหลือมักจะทำการลงทุนในหลักทรัพย์ จึงทำให้มีรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงอยู่ในงบการเงินมากแต่รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายกลับไม่มีความสัมพันธ์กับอัตรา

ผลตอบแทนของหุ้นสามัญในกลุ่มธุรกิจการเงิน ดังนั้นในการพิจารณาอัตราผลตอบแทนของบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงินจึงควรพิจารณาข้อมูลอื่นๆ นอกเหนือจากลักษณะการประกอบกิจการด้วย

ตารางที่ 10 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา – กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	2.6936	3.1810	9.2258	-0.6262
NI	0.0677	0.0657	0.2025	-0.0480
OCI	0.0578	0.1560	0.6781	-0.0835
MKT	-0.0030	0.0198	0.0242	-0.1041
REV	0.0589	0.1547	0.6781	0.0000
FCT	0.0019	0.0069	0.0297	-0.0030

จากตารางที่ 10 เป็นตารางที่แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาของประชากรที่ใช้ในการศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง พบว่าค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญอยู่ที่ 2.6936% อัตราผลตอบแทนสูงสุดสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างเท่ากับ 9.2258% และค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.6262% ค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดอยู่ที่ 0.0677% ค่าสูงสุดของกำไรขาดทุนสุทธิเท่ากับ 0.2025% และค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.0480% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมอยู่ที่ 0.0578% โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์เท่ากับ 0.0589% รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเท่ากับ -0.003% และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าบการเงินเท่ากับ 0.0019% ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น พบว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างนั้นมีรายการรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์แสดงอยู่ในงบการเงินเป็นจำนวนมากที่สุด โดยจากลักษณะการประกอบกิจการของกลุ่มอุตสาหกรรมนี้จะพบว่าการดำเนินงานเกี่ยวกับสินทรัพย์เป็นจำนวนมาก ดังนั้นเมื่อมีการประเมินหรือตีราคาใหม่ของสินทรัพย์จึงอาจทำให้มีการแสดงรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์อยู่ในงบการเงินมากกว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรายการอื่นๆ

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			31.388			0.007	22
P -Value			(0.276)				
2				-4.215		0.011	11
P -Value				(0.215)			
3					-21.626	-0.03	10
P -Value					(0.793)		
4		-3.680				0.001	33
P -Value		(0.315)					
5	25.632					0.257	33
P -Value	(0.002)*						
6	25.026	-2.676				0.251	33
P -Value	(0.002)*	(0.400)					

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น จะพบว่ามีเพียงรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดเพียงรายการเดียวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ส่วนรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวม รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ สำหรับกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่มีรายการรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์แสดงอยู่ในงบการเงินเป็นจำนวนมากแต่กลับไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทในกลุ่ม ดังนั้นในการพิจารณาอัตราผลตอบแทนของบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างจึงควรพิจารณาข้อมูลอื่นๆ นอกเหนือจากลักษณะการประกอบกิจการประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 12 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มบริการ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	4.0470	3.0787	10.6507	-0.3200
NI	0.0758	0.1374	0.5552	-0.4800
OCI	0.0972	0.1719	0.8355	-0.1070
MKT	0.0090	0.0549	0.2835	-0.1152
REV	0.0826	0.1662	0.8364	0.0000
FCT	0.0055	0.0302	0.1689	-0.0315

จากตารางที่ 12 เป็นตารางที่แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาของประชากรที่ใช้ในการศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โดยพบว่าค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญอยู่ที่ 4.047% อัตราผลตอบแทนสูงสุดสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมบริการเท่ากับ 10.6507% และค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.32% ค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดอยู่ที่ 0.0758% ค่าสูงสุดของกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดเท่ากับ 0.5552% และค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.48% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ 0.0972% โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์เท่ากับ 0.0826% รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเท่ากับ 0.009% และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าบการเงินเท่ากับ 0.0055% ตามลำดับ ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการนั้นมีการแสดงรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ในงบการเงินเป็นจำนวนสูงที่สุด สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมบริการนั้นภาพลักษณ์ของบริษัทเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากต่อการดำเนินงาน ดังนั้นการมีสินทรัพย์ เช่น สถานประกอบการที่ใหญ่และคู่มือจะทำให้บริษัทประสบความสำเร็จในการดำเนินงานมากขึ้น ดังนั้นจึงอาจส่งผลต่อการทำให้มีรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์แสดงอยู่ในงบการเงินเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์กลุ่มบริการ

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			-6.289			-0.01	34
P - Value			(0.458)				

ตารางที่ 13 (ต่อ)

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
2				-3.412		0.012	20
P -Value				(0.220)			
3					17.466	0.007	15
P -Value					(0.254)		
4		-3.290				0.012	46
P -Value		(0.221)					
5	3.262					-0.001	46
P -Value	(0.334)						
6	3.270	-3.295				0.011	46
P -Value	(0.330)	(0.221)					

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น พบว่าในกลุ่มบริการ ไม่มีรายการใดเลยที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ดังนั้นในการพิจารณาอัตราผลตอบแทนของบริษัทในกลุ่มบริการ จึงควรพิจารณาข้อมูลอื่นๆ นอกเหนือจากภาพลักษณ์และผลการดำเนินงานประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 14 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	5.1138	5.5708	41.8618	-0.7243
NI	0.0632	0.0793	0.4141	-0.1996
OCI	0.0720	0.0918	0.3663	-0.0304
MKT	0.0104	0.0434	0.2656	-0.1186
REV	0.0573	0.0891	0.3544	0.0000
FCT	0.0029	0.0188	0.1599	-0.0304

จากตารางที่ 14 เป็นตารางที่แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาของประชากรที่ใช้ในการศึกษาสำหรับกลุ่มธุรกิจอื่นๆ ซึ่งในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นจะประกอบด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มทรัพยากร และกลุ่มเทคโนโลยี โดยพบว่าค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญในกลุ่มอยู่ที่ 5.0706% โดยค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดอยู่ที่ 0.0632% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ 0.072% โดยค่าเฉลี่ยของรายการที่เป็นส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายและรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินตามลำดับ โดยในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอื่นๆ นี้มีการแสดงรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์เป็นจำนวนสูงที่สุด

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์กลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			28.765			0.042	57
P -Value			(0.018)*				
2				-7.064		0.004	48
P -Value				(0.239)			
3					9.167	-0.008	40
P -Value					(0.747)		
4		0.118				-0.009	110
P -Value		(0.984)					
5	7.982					0.004	110
P -Value	(0.236)						
6	7.998	0.374				-0.005	110
P -Value	(0.238)	(0.949)					

จากตารางข้างต้น เป็นการวิเคราะห์ผลในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ ผลที่ได้พบว่าจะมีรายการรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่มีรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์แสดงอยู่ในงบการเงินเป็นจำนวนมากแต่กลับไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญแต่รายการที่มีความสัมพันธ์กลับเป็นรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายแทน ซึ่งในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ นี้เป็นการรวมกันของกลุ่มอุตสาหกรรม 5 กลุ่มที่มีขนาดตัวอย่างเล็กมากจนไม่สามารถแยกวิเคราะห์เป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรมได้ ทำให้ไม่สามารถพิจารณาได้ว่าการที่ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์แสดงอยู่ในงบการเงินเป็นจำนวนมากนั้นเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มอุตสาหกรรมใดและรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนนั้นเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มอุตสาหกรรมใดเช่นกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นจะพบว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญและในการพิจารณาอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญและรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นก็ไม่ควรพิจารณาเพียงลักษณะการดำเนินงานหรือกิจกรรมหลักของกิจการและผลการดำเนินงานของกิจการเท่านั้น ควรมีการพิจารณาข้อมูลอื่นๆ ประกอบการด้วย ซึ่งจากการที่รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญนั้นอาจเป็นเพราะรายการเหล่านี้ถูกแสดงอยู่ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นงบการเงินที่ปกติแล้วไม่ได้รับความสนใจจากผู้ใช้งบการเงินมากนัก ดังนั้นนักลงทุนจึงไม่นิยมนำรายการนี้มาวิเคราะห์เพื่อประกอบการพิจารณาถึงอัตราผลตอบแทนซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนก็ได้ ในส่วนของรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดที่ในบางกลุ่มอุตสาหกรรมอาจพบว่ารายการกำไรขาดทุนสุทธินั้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน ดังนั้นในการพิจารณาหรือวิเคราะห์ข้อมูลของกิจการใดๆ ควรมีการใช้ข้อมูลอื่นๆ นอกเหนือจากรายการกำไรขาดทุนสุทธิมาร่วมเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ด้วยจึงจะทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้องหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตารางที่ 16 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการศึกษาและอัตราผลตอบแทน

ตัวแปร	MKT	REV	FCT	OCI	NI	NI & OCI
อัตราผลตอบแทน						
ทุกบริษัท	/	-	-	-	/	-
กลุ่มธุรกิจการเงิน	-	-	-	-	/	-
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์						
และก่อสร้าง	-	-	-	-	/	-
กลุ่มบริการ	-	-	-	-	-	-
กลุ่มอื่นๆ	/	-	-	-	-	-

/ หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ คือ รายการกำไรขาดทุนสุทธิ (NI) รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ (OCI) รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย (MKT) รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ (REV) รายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าทางการเงิน (FCT) กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะพบว่าในการวิเคราะห์โดยรวมทุกบริษัท นั้น มีรายการกำไรขาดทุนสุทธิและรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเพียงสองรายการเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน และเมื่อแยกวิเคราะห์เป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่ารายการกำไรขาดทุนสุทธิมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนเฉพาะในกลุ่มธุรกิจการเงินและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง นอกจากนี้จะพบว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ มีรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายรายการเดียวที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน

จากผลการศึกษาที่ได้ซึ่งพบว่ามีเพียงรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายรายการเดียวที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน ทำให้วิเคราะห์ได้ว่ารายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นรายการที่เกิดขึ้นเพียงชั่วคราว หากราคาของหลักทรัพย์เพื่อขายมีราคาสูงขึ้นจากเดิม ผู้ถือหลักทรัพย์จะทำการขายหลักทรัพย์นั้น และรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย ที่แสดงในส่วนของผู้ถือหุ้นก็จะถูกจัดประเภทรายการใหม่เป็นรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายและรับรู้ในงบกำไรขาดทุนของบริษัทแทน

ทำให้เมื่อผู้ใช้งบการเงินพบว่ามียกรการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงในงบการเงินจึงเป็นเสมือนสัญญาณเกี่ยวกับรายได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ของกิจการ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่ถูกจัดประเภทรายการใหม่เป็นรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายและรับรู้ในงบกำไรขาดทุนของบริษัทในช่วงเวลาที่ศึกษา เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการรับรู้และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดประเภทรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายใหม่ต่อการแสดงกำไรขาดทุนสุทธิในงบกำไรขาดทุนของบริษัท โดยผลการรวบรวมข้อมูลแสดงได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 การรับรู้รายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายในงบกำไรขาดทุน

บริษัท	การรับรู้	จำนวน ที่รับรู้	กำไรขาดทุนสุทธิ สำหรับงวด	คิดเป็น %
บมจ. ทู คอร์ปอเรชั่น	กำไร	25,037,900	(4,268,937,626)	-0.5865
บมจ. ยูนิ เวนเจอร์	ขาดทุน	(5,073,331)	117,976,727	-4.3003
บมจ. อินเทอร์เน็ตฟาร์อีสท์ วิศวกรรม	กำไร	1,082,748	6,590,337	2.9591
บมจ. ยูไนเต็ดฟลาวมิลล์	ขาดทุน	(213,540,980)	178,238,789	-119.8061

ตารางที่ 17 เป็นตารางที่แสดงการจัดประเภทรายการใหม่สำหรับรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย โดยจากการเก็บข้อมูลพบว่า ในช่วงปี 2548 นั้นมีเพียง 4 บริษัทเท่านั้นที่มีการรับรู้รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมารับรู้เป็นรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายในงบกำไรขาดทุนของบริษัท โดยสำหรับ บมจ. ทูคอร์ปอเรชั่น จะรับรู้ผลกำไรที่เกิดขึ้นและทำให้บริษัทมีผลขาดทุนสุทธิลดลง และบมจ. อินเทอร์เน็ตฟาร์อีสท์ วิศวกรรม นั้นจะรับรู้ผลกำไรที่เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้บริษัทมีผลกำไรสุทธิสูงขึ้น ส่วน บมจ. ยูนิ เวนเจอร์ และบมจ. ยูไนเต็ดฟลาวมิลล์นั้นจะรับรู้ผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงแล้วและมีผลให้ผลกำไรสุทธิของทั้งสองบริษัทมียอดลดลงตามจำนวนที่รับรู้กัน

จากตารางที่ 17 นั้นจะพบว่าการจัดประเภทรายการใหม่สำหรับรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย โดยจัดประเภทเป็นรายการกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์

เพื่อขายและนำมาคำนวณกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดของกิจการที่มีการจัดประเภทรายการใหม่นั้น จะมีผลต่อทิศทางของกำไรขาดทุนสุทธิของกิจการตามจำนวนที่มีการจัดประเภทรายการใหม่นั้นๆ ซึ่งหากมีการจัดประเภทรายการใหม่สำหรับรายการกำไรที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขาย จะส่งต่อการแสดงกำไรสุทธิของกิจการที่จะมียอดกำไรสุทธิที่เพิ่มสูงขึ้นหรือทำให้ยอดขาดทุนสุทธิของกิจการมียอดลดลง แต่ในกรณีที่มีการจัดประเภทรายการใหม่เป็นรายการขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากหลักทรัพย์เพื่อขายจะทำให้ยอดกำไรสุทธิของกิจการมียอดกำไรสุทธิลดลงหรือทำให้ยอดขาดทุนสุทธิของกิจการเพิ่มสูงขึ้น

ผลการวิเคราะห์ ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในส่วนที่ 1 นั้น ตัวแปรอิสระที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล คือ รายการกำไรขาดทุนสุทธิ รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินได้หารกับสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท ดังนั้นในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายการดังกล่าวในส่วนที่ 2 นี้จะเป็นการเปลี่ยนแปลงตัวปรับค่าจากที่ใช้สินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัทเป็นจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัทแทน และจะวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ตามแบบจำลอง ดังนี้

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_1 * MKT_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (1)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_2 * REV_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (2)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_3 * FCT_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (3)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_4 * OCI_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (4)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_5 * NI_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (5)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_6 * NI_i) + (\beta_7 * OCI_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (6)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_8 * MKT_i) + (\beta_9 * REV_i) + (\beta_{10} * FCT_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (7)$$

$$R_i = \alpha_0 + (\beta_{11} * NI_i) + (\beta_{12} * MKT_i) + (\beta_{13} * REV_i) + (\beta_{14} * FCT_i) + \epsilon_i \dots \dots \dots (8)$$

โดยที่ R_i = อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญสำหรับบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งเกิดจากการนำอัตราผลตอบแทนเงินปันผล (Dividend Yield) บวกกับอัตราผลตอบแทนที่เกิดจากส่วนต่างราคาหุ้นสามัญ (Capital gain) ณ 31 ธันวาคม 2547 และ 31 ธันวาคม 2548 โดยได้ทำการถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักกับจำนวนหุ้นสามัญที่ออกและเรียกชำระเต็มจำนวนแล้ว

NI_i คือ กำไรขาดทุนสุทธิของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

OCI_i คือ รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

MKT_i คือ กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์ซื้อขายที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

REV_i คือ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

FCT_i คือ กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินที่แสดงในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน i ซึ่งได้หารกับจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดของบริษัท

α_0 คือ สัมประสิทธิ์ค่าคงที่

β_i คือ สัมประสิทธิ์ตัวแปรอิสระ

ε_i คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

โดยผลการวิเคราะห์ในส่วนที่ 2 สามารถแสดงได้ ดังนี้

ตารางที่ 18 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	4.3950	4.5279	41.8618	-0.7243
NI	2.9159	5.8374	39.9383	-4.3982
OCI	3.6657	13.0073	150.2876	-5.8510
MKT	1.1391	10.2283	150.2876	-8.7222
REV	2.3210	8.0168	98.9072	0.0000
FCT	0.1876	1.9763	28.4125	-1.6718

จากตารางพบว่า อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเฉลี่ยเท่ากับ 4.395% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิเท่ากับ 2.9159 % ค่าเฉลี่ยรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเท่ากับ 3.6657% และรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์เป็นรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เผื่อขายและรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินตามลำดับ สำหรับข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาตามตารางที่ 17 และตารางที่ 2 เป็นข้อมูลเชิงพรรณนาของข้อมูลชุดเดียวกันแต่ผลการวิเคราะห์ที่ได้มีความแตกต่างกันเนื่องจากข้อมูลถูกวัดด้วยหน่วยที่แตกต่างกันเท่านั้น

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วัดโดย Pearson correlation

	MKT	REV	FCT	OCI	NI	R
MKT	1					
REV	-0.015	1				
FCT	-0.015	-0.019	1			
OCI	0.775**	0.602**	0.128	1		
NI	0.188**	0.083	0.335**	0.249**	1	
R	0.099	-0.044	0.023	0.054	0.163*	1

** นัยสำคัญที่ระดับ 0.01, * นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 19 จะแสดงผลการวัดระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จากตารางพบว่า รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย (MKT) และรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ (REV) มีความสัมพันธ์กับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวม (OCI) ในทิศทางบวก ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 และรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย (MKT) รายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน (FCT) และรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวม (OCI) มีความสัมพันธ์กับรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด (NI) ในทิศทางบวก ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 และรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด (NI) มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน (R) ในทิศทางบวก ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามแบบจำลอง

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			0.044			0.005	153
P -Value			(0.134)				
2				-0.025		-0.002	79
P -Value				(0.505)			
3					0.053	-0.004	72
P -Value					(0.727)		
4		0.019				-0.001	231
P -Value		(0.412)					
5	0.127					0.022	231
P -Value	(0.013)*						
6	0.124	0.005				0.018	231
P -Value	(0.019)*	(0.831)					

จากผลการวิเคราะห์พบว่ามีเพียงรายการกำไรขาดทุนสุทธิรายการเดียวที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญกับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าทางการเงิน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 20 นี้ มีความแตกต่างกับผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 7 เนื่องจากในตารางที่ 7 นั้นพบว่ามีรายการกำไรขาดทุนสุทธิและรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ จากผลการวิเคราะห์ที่มีความแตกต่างกันนี้ทำให้ทราบว่าในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ตัวปรับค่าที่แตกต่างกันจะทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้มีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้ที่ใช้งบการเงินเพื่อการวิเคราะห์ควรมีการพิจารณาว่าจะตัวปรับค่าใดเพื่อจะทำให้ได้รับผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้องและตรงตามความต้องการของผู้วิเคราะห์มากที่สุด

การวิเคราะห์ภายในกลุ่มอุตสาหกรรม ส่วนที่ 2

ในการวิเคราะห์เพิ่มเติมด้วยการเปลี่ยนตัวปรับค่านั้นนอกจากจะวิเคราะห์ทุกบริษัทโดยรวมแล้วยังได้ทำการวิเคราะห์เป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรม โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์จะแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มเช่นเดิม และผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 21 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มธุรกิจการเงิน

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	4.2306	0.5010	11.6194	-0.3050
NI	3.2910	0.6344	15.2537	-0.7575
OCI	5.6078	3.6698	150.2876	-5.8510
MKT	4.6229	3.6110	150.2876	-5.8510
REV	0.9573	0.4425	14.2302	0.0000
FCT	0.0275	0.0173	0.6327	-0.0454

จากตารางการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาสำหรับประชากรที่ใช้ในการศึกษาในกลุ่มธุรกิจการเงิน พบว่าอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญในกลุ่มธุรกิจการเงินมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.2206% และ

ค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิเท่ากับ 3.291% ค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเท่ากับ 5.6078% โดยมีรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นส่วนประกอบที่มากที่สุด

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์กลุ่มธุรกิจการเงิน

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			0.005			-0.024	40
P -Value			(0.828)				
2				-0.158		-0.005	10
P -Value				(0.377)			
3					-1.844	-0.020	7
P -Value					(0.688)		
4		0.002				-0.024	42
P -Value		(0.916)					
5	0.149					0.011	42
P -Value	(0.231)						
6	0.194	-0.015				-0.004	42
P -Value	(0.186)	(0.548)					

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นพบว่าในกลุ่มธุรกิจการเงินนั้นไม่มีรายการใดเลยที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ซึ่งแตกต่างจากตารางที่ 9 เนื่องจากในตารางที่ 9 พบว่าในกลุ่มธุรกิจการเงินนั้นมีรายการกำไรขาดทุนสุทธิที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ดังนั้นตัวแปรค่าที่แตกต่างกันจะมีผลต่อผลการวิเคราะห์ที่ได้รับ

ตารางที่ 23 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา – กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	2.6936	0.5537	9.2259	-0.6262
NI	1.2526	0.5190	16.2901	-0.6382
OCI	1.5519	1.0879	34.3728	-2.5377
MKT	-0.0969	0.0970	0.3324	-3.1629
REV	1.6256	1.0853	34.4962	0.0000
FCT	0.0232	0.0169	0.5401	-0.0042

จากตารางพบว่าค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญเท่ากับ 2.6936% ค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิเท่ากับ 1.2526% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเท่ากับ 1.5519% โดยในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของที่มีการแสดงอยู่ในงบการเงินสูงที่สุดคือรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ รายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินและรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายตามลำดับ

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			1.033			0.001	22
P -Value			(0.313)				
2				-0.054		-0.021	11
P -Value				(0.560)			
3					-1.710	-0.029	10
P -Value					(0.772)		
4		-0.045				-0.024	33
P -Value		(0.619)					

ตารางที่ 24 (ต่อ)

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
5	0.139					-0.015	33
P – Value	(0.470)						
6	0.145	-0.050				-0.038	33
P – Value	(0.456)	(0.590)					

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น พบว่าในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างไม่มีรายการใดที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้มีความแตกต่างกับผลการวิเคราะห์ที่ได้ตามตารางที่ 11 เนื่องจากในตารางที่ 11 นั้นพบว่าในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างนั้นมีรายการกำไรขาดทุนสุทธิที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ จากความแตกต่างที่พบทำให้เมื่อมีการวิเคราะห์ข้อมูลใดๆ ควรคำนึงถึงตัวปรับค่าข้อมูลเนื่องจากตัวปรับค่ามีความสำคัญต่อผลการวิเคราะห์ที่ได้อย่างมาก

ตารางที่ 25 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มบริการ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	4.0470	0.4539	10.6507	-0.3200
NI	2.7247	0.7361	25.3575	-2.0450
OCI	5.3655	2.2870	98.8017	-0.8072
MKT	0.5816	0.2649	7.5719	-0.8078
REV	4.5563	2.2684	98.9072	0.0000
FCT	0.2276	0.1724	6.9487	-1.2431

จากตารางพบว่าค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการเท่ากับ 4.047% ค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิเท่ากับ 2.4247% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเท่ากับ 5.3655% โดยในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไป

ยังส่วนของเจ้าของที่มีการแสดงอยู่ในงบการเงินสูงที่สุดคือรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายและรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินตามลำดับ

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์กลุ่มบริการ

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			-0.006			-0.022	34
P -Value			(0.982)				
2				0.001		-0.023	20
P -Value				(0.966)			
3					0.345	-0.005	15
P -Value					(0.385)		
4		0.003				-0.022	46
P -Value		(0.917)					
5	0.064					-0.012	46
P -Value	(0.495)						
6	0.064	0.001				-0.035	46
P -Value	(0.504)	(0.975)					

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในกลุ่มบริการพบว่า ไม่มีรายการใดที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่ได้ตามตารางที่ 13 ดังนั้นในกลุ่มบริการนั้นไม่ว่าจะใช้ตัวปรับค่าใดระหว่างสินทรัพย์รวม ณ ต้นงวด และจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวด ผลการวิเคราะห์ก็ไม่มีแตกต่างกัน

ตารางที่ 27 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา - กลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
R	5.1138	0.5305	41.8618	-0.7243
NI	3.3516	0.6845	39.9383	-4.3982
OCI	2.8474	0.5111	28.4125	-1.5807
MKT	0.4129	0.2617	25.4430	-8.7222
REV	2.1155	0.4303	19.8059	0.0000
FCT	0.2814	0.2636	28.4125	-1.6718

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นจะประกอบด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มทรัพยากร และกลุ่มเทคโนโลยี โดยพบว่าค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญในกลุ่มอยู่ที่ 5.1138% โดยค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดอยู่ที่ 3.3516% และค่าเฉลี่ยของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของรวมอยู่ที่ 2.8474% โดยค่าเฉลี่ยของรายการที่เป็นส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายและรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินตามลำดับ

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์กลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
1			1.145			0.313	57
P -Value			(0.012)*				
2				-0.116		-0.0002	48
P -Value				(0.326)			
3					0.013	-0.009	40
P -Value					(0.947)		

ตารางที่ 28 (ต่อ)

แบบจำลอง	NI	OCI	MKT	REV	FCT	Adj.R ²	n
4		0.221				0.036	110
P -Value		(0.026)*					
5	0.116					0.013	110
P -Value	(0.119)						
6	0.066	0.190				0.034	110
P -Value	(0.393)	(0.071)					

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น พบว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ พบว่ารายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ โดยตัวแปรต้นสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนได้ 31.3% และรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ และรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญได้เพียง 3.6% เท่านั้น ส่วนรายการกำไรขาดทุนสุทธิ รายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์และรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 18 ถึงตารางที่ 28 เป็นการใช้ตัวปรับค่าเป็นจำนวนหุ้นสามัญ ณ วันต้นงวดนั้นพบว่า ในการวิเคราะห์ โดยรวมพบว่ามีเพียงรายการกำไรขาดทุนสุทธิ รายการเดียวที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญและไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ซึ่งในผลการวิเคราะห์ที่ใช้ตัวปรับค่าเป็นสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดนั้นพบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ซึ่งความแตกต่างที่เกิดขึ้นเกิดจากตัวปรับค่าที่มีความแตกต่างกัน แต่จากผลการวิเคราะห์ที่ได้นี้ก็ยังไม่สามารถสรุปได้ว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของนั้นมีความสัมพันธ์หรือไม่กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ

จากผลการวิเคราะห์รายอุตสาหกรรมซึ่งใช้ตัวปรับค่าเป็นจำนวนหุ้นนั้นพบว่ามีเพียงกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ เท่านั้นที่พบว่ามีรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายและรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญซึ่งในการวิเคราะห์ก่อนหน้านี้ไม่มีกลุ่มอุตสาหกรรมใดที่ปรากฏว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ อย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์โดยใช้ตัวปรับค่าเป็นจำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดนั้นสามารถสรุปได้ว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญแต่จากสมการที่พบความสัมพันธ์นั้นรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญได้น้อยมาก ดังนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนเป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรมควรพิจารณาข้อมูลอื่นๆ ประกอบด้วย

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ นั้นไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนสุทธิกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ซึ่งจากการวิเคราะห์โดยใช้ตัวปรับค่าเป็นสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดนั้นพบว่าในกลุ่มธุรกิจการเงินและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างพบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนสุทธิกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ความแตกต่างที่พบเป็นผลมาจากตัวปรับค่าที่ใช้ ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับผู้วิเคราะห์ว่าจะใช้ตัวปรับค่าใดในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการ ซึ่งผู้วิเคราะห์ควรคำนึงถึงตัวปรับค่าที่ใช้เพราะจะมีความสำคัญต่อผลการวิเคราะห์ที่จะได้รับอย่างมาก

ข้อวิจารณ์

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพบว่าผลการศึกษาที่ได้รับสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Dhaliwal *et al.* (1999) นั่นคือพบว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ และมีเพียงรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายรายการเดียวที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ซึ่งรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่

เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นรายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ

ในการวิเคราะห์รายกลุ่มอุตสาหกรรมผลการศึกษาที่ได้มีความแตกต่างจากผลการศึกษาของ Dhaliwal *et al.* (1999) นั่นคือในกลุ่มธุรกิจการเงินเป็นกลุ่มที่มีพบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับการแสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ แต่ในผลการศึกษาครั้งนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนกับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ นอกจากนั้นในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ ยังพบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ซึ่งในผลการศึกษาของ Dhaliwal *et al.* นั้นไม่พบความสัมพันธ์

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนี้เป็นการศึกษาที่ใช้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาและแบบจำลองที่มีความแตกต่างกับการศึกษาของ Dhaliwal *et al.* (1999) นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและปัจจัยต่างๆ ระหว่างประเทศไทยและสหรัฐอเมริกานั้นก็มีความแตกต่างกันด้วย ดังนั้นผลการศึกษาอาจมีความแตกต่างกันตามแต่ปัจจัยที่มีผลกระทบ ดังนั้นควรคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ประกอบด้วย

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

หลังจากคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกาได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชี รหัส 130 เรื่องการรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ในปี ค.ศ. 1997 แล้ว หลังจากนั้นก็ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศซึ่งในขณะนี้ก็มีโครงการในการจัดทำมาตรฐานการบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกานับนี้ โดยปัจจุบันโครงการจัดทำมาตรฐานการบัญชีนี้อยู่ระหว่างการศึกษาและทบทวนโครงการ หากมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จมีการประกาศบังคับใช้ก็จะส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการบัญชีของไทยด้วยเช่นกัน เพราะหลังจากในปี พ.ศ. 2540 ที่ประเทศไทยประสบวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศไทยต้องมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องต่างๆ รวมทั้งเรื่องมาตรฐานการบัญชี ซึ่งในปัจจุบันก็มีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีในหลายๆ ฉบับด้วยกัน ดังนั้นในอนาคตมาตรฐานการบัญชีของไทยอาจต้องมีการจัดทำมาตรฐานที่เกี่ยวกับเรื่องรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของด้วย ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาถึงข้อมูลเกี่ยวกับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานทั้งมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศและมาตรฐานการบัญชีของไทย รวมถึงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่างๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สำหรับผลการศึกษาในครั้งนี้จะประกอบด้วย 2 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนที่หนึ่ง รายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีของไทย มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศและมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา และส่วนที่สองคือ ผลการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแต่ละส่วนสามารถสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะและการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศและมาตรฐานการบัญชีไทย ซึ่งมีข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา

สำหรับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของตามมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกานั้นมีมาตรฐานการบัญชีรหัส 130 (Statement of Financial Accounting Standards no.130: SFAS 130) เรื่อง การรายงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Reporting Comprehensive Income) ที่อธิบายถึงรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและการกำหนดเกี่ยวกับการแสดงรายการในงบการเงินไว้ โดยมี 3 รายการดังนี้

1. การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ (Foreign currency translation adjustments)
2. หนี้สินเงินบำนาญ (Minimum pension liability adjustments)
3. กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขาย (Unrealized gains and losses on available for sale investments)

สำหรับการแสดงรายการเหล่านี้ตามมาตรฐานของสหรัฐอเมริกานั้น ได้ให้ทางเลือกในการเปิดเผยข้อมูลไว้ ดังนี้

1. เปิดเผยต่อจากรายการกำไรขาดทุนสุทธิในงบกำไรขาดทุน(Reported Below the Total for Net Income in a Statement that Reports Results of Operations)
2. แสดงเป็นส่วนหนึ่งในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น(Reported in a Statement of Changes in Equity)
3. แสดงเป็นงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ(Reported in a Separate Statement of Comprehensive Income)

มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

สำหรับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหรือรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้อื่นตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศนั้น ประกอบด้วย

1. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ (Changes in Revaluation Surplus : IAS 16 Property, Plant and Equipment and IAS 38 Intangible Assets)
2. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน (Gains and Losses Arising from Translating the Financial Statements of a Foreign Operation: IAS 27 The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates)
3. กำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย (Gains and Losses on Remeasuring Available for Sale Financial Assets: IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement)
4. กำไรขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพ (The Effective Portion of Gains and Losses on Hedging Instruments in a Cash Flow Hedge: IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement)
5. กำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ผลประโยชน์พนักงาน (Actuarial Gains and Losses on Defined Benefit Plans Recognized in Accordance with paragraph 93A of IAS 19: Employee Benefits)

ตามร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ได้กำหนดให้แสดงรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้อื่นในงบแสดงการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายประจำงวด โดยการแสดงรายการนั้นสามารถแสดงได้ทั้งเป็นยอดรวมก่อนภาษีหรือหลังภาษีก็ได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้แสดงการจัดสรรรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้อื่นให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

มาตรฐานการบัญชีไทย

สำหรับรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีของไทยจะมีทั้งส่วนที่เกิดจากการที่มาตรฐานการบัญชีมีการประกาศบังคับใช้แล้วและที่ยังไม่มีการประกาศบังคับใช้ ส่วนที่เกิดจากมาตรฐานการบัญชีที่ประกาศบังคับใช้แล้วประกอบด้วย 3 รายการด้วยกัน คือ

1. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงิน เกิดจาก มาตรฐานฉบับที่ 30 เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
2. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ เกิดจาก มาตรฐานฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และมาตรฐานฉบับที่ 51 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ยังไม่ถึงวันบังคับใช้)
3. กำไรขาดทุนจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่ยังไม่เกิดขึ้น เกิดจาก มาตรฐานฉบับที่ 40 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

นอกจากนี้แล้วยังมีรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งจะเกิดจากมาตรฐานการบัญชีที่ยังไม่มีการบังคับใช้ ประกอบด้วย

1. ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เกิดจากมาตรฐานฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้
2. กำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย (ส่วนเกินทุนจากตราสารอนุพันธ์) เกิดจากร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์
3. การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด เกิดจากร่างแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์

ในการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามมาตรฐานการบัญชีของไทยนั้นตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงิน ได้ให้ทางเลือกในการนำเสนอไว้ว่ากิจการสามารถนำเสนอรายการไว้ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้

เจ้าของหรือแสดงไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จก็ได้ และตามร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ได้กำหนดให้แสดงรายการไว้ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากผลการศึกษาเมื่อใช้ตัวปรับค่าเป็นสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดของบริษัท สามารถสรุปได้ว่ารายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสามัญ และในการศึกษาครั้งนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นอกจากนี้เมื่อนำรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดและรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นโดยรวมมาวิเคราะห์ร่วมกัน พบว่ารายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดยังคงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นและรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นยังคงไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเช่นเดิม

ในการแยกวิเคราะห์รายการส่วนประกอบของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นแต่ละรายการ พบว่ารายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยหากรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีการเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วยจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสามัญเปลี่ยนแปลงไป 13.524 หน่วยโดยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันเมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆ คงที่และรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสามัญได้เพียงร้อยละ 1.7 และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับรายการกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าทางการเงินและรายการส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่าในกลุ่มธุรกิจการเงินและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีเพียงรายการกำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์

กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญในกลุ่มธุรกิจการเงินและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง นอกจากนี้พบว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ จะพบรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์ เพื่อขายเพียงรายการเดียวที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีการเปลี่ยนแปลงตัวปรับค่าจากการใช้สินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวดเป็นการใช้จำนวนหุ้น ณ วันต้นงวดเป็นตัวปรับค่ากับตัวแปรอิสระ พบว่าในการวิเคราะห์โดยรวมทุกบริษัทนั้นมีเพียงรายการกำไรขาดทุนสุทธิที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและรายการส่วนประกอบทั้งสามรายการกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ นอกจากนี้ในการวิเคราะห์เป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่าไม่มีกลุ่มอุตสาหกรรมใดเลยที่พบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนสุทธิต่อหุ้นกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญและในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ นั้นพบว่ามีรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ และพบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของโดยรวมกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญในทิศทางบวก โดยรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญได้เพียงร้อยละ 3.6 เท่านั้น

จากศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่ามีเพียงรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายรายการเดียวที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ในขณะที่การศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของอื่นอีกสองรายการที่เหลือกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียน ซึ่งผลการศึกษาที่ได้ี้้นี้มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Dhaliwal *et al.* (1999) ที่พบว่าไม่มีเพียงรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายรายการเดียวที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของบริษัท และจากผลการศึกษาที่พบความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองรายการที่เกิดขึ้นในบางแบบจำลองเท่านั้นทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่ารายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของนั้นมีความสัมพันธ์อย่างไรกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

จากผลการศึกษาข้างต้นสามารถเสนอแนะกลุ่มผู้ใช้งบการเงินต่างๆ เพื่อการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับรายการที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

1. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการนำเสนอรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าทุกบริษัทมีการนำเสนอรายการดังกล่าวไว้เป็นส่วนหนึ่งของงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นหากผู้ใช้งบการเงินต้องการที่จะทราบถึงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมของบริษัท ผู้ใช้งบการเงินต้องทำการคำนวณโดยการรวมรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของกับกำไรขาดทุนสุทธิของบริษัท ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงผลกำไรตามแนวคิดการวัดผลกำไรโดยคำนึงถึงการรักษาระดับทุนซึ่งเป็นแนวคิดที่สะท้อนอยู่ในแม่บทการบัญชีของไทย
2. จากผลการศึกษาพบว่ารายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นหากผู้ใช้งบการเงินสำหรับการวิเคราะห์เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียน ควรมีการคำนึงถึงหรือนำรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ด้วย
3. จากผลการศึกษาเป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่าในบางกลุ่มอุตสาหกรรมรายการกำไรขาดทุนสุทธิมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนแต่ในบางกลุ่มอุตสาหกรรมกลับไม่พบความสัมพันธ์ นอกจากนี้ในบางกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่ามีรายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน ซึ่งความสัมพันธ์ที่พบนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบการหรือกิจกรรมการดำเนินงานหลักของกิจการ ดังนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลของบริษัทต่างๆ จึงควรคำนึงถึงข้อมูลอื่นๆ นอกเหนือจากลักษณะการประกอบการตามกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทนั้นๆ และผลการดำเนินงานของกิจการ เพราะในสภาพแวดล้อมธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงเร็วขึ้นจะมีปัจจัยที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานหรืออัตราผลตอบแทนที่แตกต่างกันด้วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไปมีดังนี้

1. ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเพื่อดูความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีการวิเคราะห์การถดถอยของตัวแปรเพื่อดูความสัมพันธ์ของแต่ละรายการ โดยไม่มีการแยกวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของและอัตราผลตอบแทนของหุ้นตามประเภทของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ ดังนั้นจึงเสนอให้แยกวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของที่เป็นลบและเป็นบวกกับอัตราผลตอบแทน
2. ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาเพียงงวดบัญชีเดียว คือ สำหรับงวดบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2548 ดังนั้นเพื่อให้เห็นถึงแนวโน้มของความสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากขึ้น อาจทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเพิ่มจำนวนงวดบัญชีให้มากขึ้นเพื่อศึกษาถึงแนวโน้มของความสัมพันธ์
3. ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญซึ่งข้อมูลเป็นการเปลี่ยนแปลงในระหว่างงวด แต่ข้อมูลรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของเป็นข้อมูลสะสม ณ วันสิ้นงวด ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงเสนอให้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอัตราผลตอบแทนของหุ้นและการเปลี่ยนแปลงระหว่างงวดของรายการกำไรขาดทุนที่ต้องรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ
4. ในการศึกษาครั้งนี้พบว่ารายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ดังนั้นจึงควรศึกษาเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่ทำให้พบความสัมพันธ์ดังกล่าว

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2549. ข้อมูลนักลงทุน. Online. <http://www.set.or.th>, 27 กรกฎาคม 2549.

ชัยลักษณ์ วิจิตรสารวงศ์. ธันวาคม 2545. “Fair Value Accounting : มุมมองที่น่าสนใจ.” วารสาร จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ ปีที่ 24 ฉบับที่ 94.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. มีนาคม 2549. รายงานเศรษฐกิจและการเงิน ปี 2548. Online. <http://www.bot.or.th>, 8 ธันวาคม 2549.

บริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด. 2549. ราคาหุ้นย้อนหลัง. Online. <http://www.settrade.com>, 23-25 กุมภาพันธ์ 2549.

ฝ่ายสื่อสารสัมพันธ์: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มีนาคม 2547. ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์. พิมพ์ครั้งที่ 10. พิมพ์ที่ บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด

เมธากุล เกียรติกระจาย และ ศิลปพร ศรีจันทเพชร. ตุลาคม 2544. ทฤษฎีการบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 9. พิมพ์ที่ Text and Journal Publication Co., Ltd

ยุวดี ไชยศิริ และคณะ. 2544. เอกสารการสอนชุดวิชาการลงทุน หน่วยที่ 7 -15. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 9. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศุภชัย ศรีสุชาติ. ตุลาคม 2547. ตลาดหุ้นในประเทศไทย: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. พิมพ์ที่ บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด

ศรายุทธ เรืองสุวรรณ. พฤษภาคม 2549. “การสร้างราคาหุ้น: กลไกแห่งตัวเลขและกลเกมแห่งการคาดเดา.” บทความวิชาการ. วารสารวิชาชีพบัญชี ปีที่ 2 ฉบับที่ 1. ภาควิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2548. การเงินธุรกิจ.
กรุงเทพฯ. พิมพ์ที่ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน)

สันสกฤต วิจิตรเลขการ. กันยายน 2549. “ทิศทางของงบแสดงผลการดำเนินงานและงบแสดงการ
เปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น.” บทความวิชาการ. วารสารวิชาชีพบัญชี ปีที่ 2 เล่มที่ 2 ฉบับ
ที่ 4. ภาควิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. 2549. งบการเงิน. Online.
<http://www.sec.or.th>, 23 – 25 กุมภาพันธ์ 2549.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2549. ร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนอ
งบการเงิน. Online. <http://www.fab.or.th>, 9 มิถุนายน 2549.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีแห่งประเทศไทย. 2540. มาตรฐานการบัญชีฉบับรวมเล่ม ปี 2540.

สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆและวรณัฐ พัทธระกุล. ธันวาคม 2544. “มารู้จัก Balance Sheet Approach
กันดีกว่า.” วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ ปีที่ 23 ฉบับที่ 90.

_____. กันยายน 2545. “ถ้าไรที่ท่านเห็นเป็นกำไรจริงหรือ?.” วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์
ปีที่ 24 ฉบับที่ 93.

เสาวรส ใหญ่สว่างและปรีชา อัสวเดชากร. ม.ป.ป. การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จ.
ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์โดย บริษัท
วิทย์พัฒน์ จำกัด

Ahmed, A.S. and Takeda C., 1995. “Stock market valuation of gains and losses on commercial
banks’ investment securities An empirical analysis.” **Journal of accounting and
Economics** 20.

Cheng, A.C.S., Cheng, J.K. and Gopalakrishnan, 1993. "On The Usefulness of Operating Income, Net Income and Comprehensive Income in Explaining Security Return." **Accounting and Business Research**. Vol. 23 No.91.

Dehning, B., and Ratliff P.A., 2004. "Comprehensive Income: Evidence on the Effectiveness of FAS 130." **The Journal of American Academy of Business, Cambridge**. 228 – 232.

Dhaliwal, D., Subramanyam K.R., and Trezevant R. 1998. "Is comprehensive income superior to net income as a measure of firm performance?." **Journal of accounting and Economics** **26**, 43 - 67.

Financial Accounting Standards Board. June 1997. **Statement of Financial Accounting Standards No.130: Reporting Comprehensive Income**. Online. [http:// www.fasb.org](http://www.fasb.org), 9 มิถุนายน 2549.

Hirst, D. E., and Hopkins P.E. 1998. "Comprehensive income reporting and analysis' valuation judgments." **Journal of Accounting Research** **36 (Supplement)**. 47 – 75.

International Accounting Standard Board. IASB Agenda Project. **Report Comprehensive Income (Performance Reporting)**. Online. [http:// www.iasplus.com](http://www.iasplus.com) (Deloitte.), 9 มิถุนายน 2549.

_____. **Exposure Draft of Proposed Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements: A Revised Presentation**. Online. [http:// www.iasb.org](http://www.iasb.org), 9 มิถุนายน 2549.

Jones, C.P., 2004. **Investments Analysis and Management**. Ninth Edition. North Carolina State University.

Jordan, C. E. and Clark S.J., "Comprehensive Income: How Is It Being Reported And What Are Its Effects?." **The Journal of Applied Business Research** Volume18.

Pinto, J. A., 2005. "How Comprehensive is Comprehensive Income? The Value Relevance of Foreign Currency Translation Adjustments." **Journal of International Financial Management and Accounting.**

The 15th Asian Pacific Conference on International Accounting Issues (The Shangri-La Hotel, November 22-25). 2003. **Global Convergence of Financial Reporting Standards: An IASB Perspective**

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 รายชื่อบริษัทที่ใช้ในการศึกษาแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ลำดับที่	อักษรย่อ	บริษัท	กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
1	ASIAN	บมจ. ห้างหุ้นเอเซีย ซีฟู๊ด	ธุรกิจการเกษตร
2	CHOTI	บมจ. ห้างหุ้นโซติวัฒน์หาญใหญ่	ธุรกิจการเกษตร
3	CPF	บมจ. เจริญโภคภัณฑ์อาหาร	ธุรกิจการเกษตร
4	CPI	บมจ. ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม	ธุรกิจการเกษตร
5	LEE	บมจ. ลิพัฒนาผลิตภัณฑ์	ธุรกิจการเกษตร
6	GFPT	บมจ. จีเอฟพีที	ธุรกิจการเกษตร
7	RANCH	บมจ. บางกอกเรนซ์	ธุรกิจการเกษตร
8	PPC	บมจ. แพ็คฟู๊ดส์	ธุรกิจการเกษตร
9	SSF	บมจ. สุรพลฟู๊ดส์	ธุรกิจการเกษตร
10	STA	บมจ. ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี	ธุรกิจการเกษตร
11	TLUXE	บมจ. ไทยลักซ์ เอ็นเตอร์ไพรส์	ธุรกิจการเกษตร
12	UPOIC	บมจ. สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม	ธุรกิจการเกษตร
13	LST	บมจ. ลำสูง (ประเทศไทย)	อาหารและเครื่องดื่ม
14	MALEE	บมจ. มาลีสามพราน	อาหารและเครื่องดื่ม
15	HTC	บมจ. หาดทิพย์	อาหารและเครื่องดื่ม
16	F&D	บมจ. ฟู๊ดส์เอนด์ดริงส์	อาหารและเครื่องดื่ม
17	MINT	บมจ. ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล	อาหารและเครื่องดื่ม
18	S&P	บมจ. เอส แอนด์ พี ซินดิเคท	อาหารและเครื่องดื่ม
19	SORKON	บมจ. อุตสาหกรรมอาหาร ส.ขอนแก่น	อาหารและเครื่องดื่ม
20	SSC	บมจ. เสริมสุข	อาหารและเครื่องดื่ม
21	SFP	บมจ. อาหารสยาม	อาหารและเครื่องดื่ม
22	APURE	บมจ. อกริเพียว โฮลดิ้งส์	อาหารและเครื่องดื่ม
23	TF	บมจ. ไทยเฟรสซิเดนท์ฟู๊ดส์	อาหารและเครื่องดื่ม
24	TIPCO	บมจ. ทิปโก้ฟู๊ดส์ (ประเทศไทย)	อาหารและเครื่องดื่ม
25	TVO	บมจ. น้ำมันพืชไทย	อาหารและเครื่องดื่ม
26	TWFP	บมจ. ไทยวาฟู๊ดโปรดักส์	อาหารและเครื่องดื่ม
27	UFM	บมจ. ยูไนเต็ดฟลาวมิลล์	อาหารและเครื่องดื่ม
28	TUF	บมจ. ไทยยูเนี่ยน โฟรเซ่น โปรดักส์	อาหารและเครื่องดื่ม
29	BTNC	บมจ. บุตินิกาซีตี้	แฟชั่น

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	บริษัท	กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค
30	CPH	บมจ. คาสเซอรัฟีด โฮลดิ้งส์	แพะชั้น
31	CPL	บมจ. ซี.พี.แอล.กรุ๊ป	แพะชั้น
32	HT	บมจ. วาไทยอุตสาหกรรม	แพะชั้น
33	ICC	บมจ. ไอ.ซี.ซี. อินเตอร์เนชั่นแนล	แพะชั้น
34	NC	บมจ. นิวซีดี (กรุงเทพฯ)	แพะชั้น
35	PAF	บมจ. แพนเอเชียฟูดแวร์	แพะชั้น
36	PG	บมจ. ประชาอากรณ	แพะชั้น
37	PRANDA	บมจ. แพรนด้า จิวเวลรี่	แพะชั้น
38	SUC	บมจ. สหยูเนี่ยน	แพะชั้น
39	UT	บมจ. ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ	แพะชั้น
40	WACOAL	บมจ. ไทยวาโก้	แพะชั้น
41	UPF	บมจ. ยูเนี่ยนไฟโอเนียร์	แพะชั้น
42	TTTM	บมจ. ไทยโทรเท็กซ์ไทล์มิลล์	แพะชั้น
43	TPCROP	บมจ. เท็กซ์ไทล์เพรสทิจ	แพะชั้น
44	TNL	บมจ. ธนูลักษณ์	แพะชั้น
45	DISTAR	บมจ. ไดสตาร์ อิเลคทริก คอร์ปอเรชั่น	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
46	DTCI	บมจ. ดี.ที.ซี.อินเตอร์สตีส์	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
47	JCT	บมจ. แจ็กเจียอุตสาหกรรม (ไทย)	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
48	IFEC	บมจ. อินเตอร์ฟาร์อีสท์ วิศวกร	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
49	MODERN	บมจ. โมเดิร์นฟอรั่มกรุ๊ป	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
50	OCC	บมจ. โอ ซี ซี	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
51	OGC	บมจ. โอเชียนกลาส	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
52	S & J	บมจ. เอส แอนด์ เจ อินเตอร์เนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
53	ROCK	บมจ. ร็อกวิธ	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
54	SITHAI	บมจ. ศรีไทยซูเปอร์แวร์	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
55	SUN	บมจ. ซันวู้ดอินเตอร์สตีส์	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
56	BAY	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	ธนาคาร
57	BBL	ธนาคารกรุงเทพ	ธนาคาร

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	บริษัท	กลุ่มธุรกิจการเงิน
58	ACL	ธนาคารสินเอเชีย	ธนาคาร
59	BT	ธนาคารไทยธนาคาร	ธนาคาร
60	KBANK	ธนาคารกสิกรไทย	ธนาคาร
61	KK	ธนาคารเกียรตินาคิน	ธนาคาร
62	KTB	ธนาคารกรุงไทย	ธนาคาร
63	UOBT	ธนาคารยูโอบี	ธนาคาร
64	SCB	ธนาคารไทยพาณิชย์	ธนาคาร
65	SCIB	ธนาคารนครหลวงไทย	ธนาคาร
66	TBANK	ธนาคารธนชาติ	ธนาคาร
67	TMB	ธนาคารทหารไทย	ธนาคาร
68	TISCO	ธนาคารทีสโก้	ธนาคาร
69	KGI	บมจ. หลักทรัพย์เคจีไอ (ประเทศไทย)	เงินทุนและหลักทรัพย์
70	FNS	บมจ. ฟินันซ่า	เงินทุนและหลักทรัพย์
71	AITCO	บมจ. เงินทุนกรุงศรีอยุธยา	เงินทุนและหลักทรัพย์
72	ASL	บมจ. หลักทรัพย์แอ๊ดคินซัน	เงินทุนและหลักทรัพย์
73	ASP	บมจ. หลักทรัพย์ เอเชีย พลัส	เงินทุนและหลักทรัพย์
74	BFIT	บมจ. เงินทุนกรุงเทพธนสาร	เงินทุนและหลักทรัพย์
75	SYRUS	บมจ. หลักทรัพย์ ไชรัส	เงินทุนและหลักทรัพย์
76	TCAP	บมจ. ทุนธนชาติ	เงินทุนและหลักทรัพย์
77	US	บมจ. หลักทรัพย์ยูเอสเอด	เงินทุนและหลักทรัพย์
78	ZMICO	บมจ. หลักทรัพย์ซิมโก้	เงินทุนและหลักทรัพย์
79	TNITY	บมจ. ตรีเนิตี้ วัฒนา	เงินทุนและหลักทรัพย์
80	SICCO	บมจ. เงินทุนสินอุตสาหกรรม	เงินทุนและหลักทรัพย์
81	AYUD	บมจ. ศรีอยุธยาประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
82	BKI	บมจ. กรุงเทพประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
83	BUI	บมจ. บางกอกสหประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
84	CHARAN	บมจ. จรัญประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
85	DVS	บมจ. เทเวศประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
86	INSURE	บมจ. อินทรประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	บริษัท	กลุ่มธุรกิจการเงิน
87	NKI	บมจ. นวกิจประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
88	NSI	บมจ. นำสินประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
89	PHA	บมจ. ภัทรประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
90	SAFE	บมจ. ประกันคุ้มภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
91	SMK	บมจ. สิ้นมั่นคงประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
92	SMG	บมจ. สามัคคีประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
93	THRE	บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ	ประกันภัยและประกันชีวิต
94	TIC	บมจ. ไทยประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
95	TIP	บมจ. ทิพยประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
96	TVI	บมจ. ประกันภัยไทยวิวัฒน์	ประกันภัยและประกันชีวิต
97	TSI	บมจ. ไทยเศรษฐกิจประกันภัย	ประกันภัยและประกันชีวิต
กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม			
98	SMC	บมจ. เอสเอ็มซี มอเตอร์ส	ยานยนต์
99	CWT	บมจ. ชัยวัฒนา แทนเนอรี่ กรุ๊ป	ยานยนต์
100	AH	บมจ. อาปีโก ไฮเทค	ยานยนต์
101	TRU	บมจ. ไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์	ยานยนต์
102	SPG	บมจ. สยามกันท์กรุ๊ป	ยานยนต์
103	TNPC	บมจ. ไทยนามพลาสติกส์	ยานยนต์
104	AJ	บมจ. เอ.เจ. พลาสติก	บรรจุภัณฑ์
105	CSC	บมจ. ฝาจีบ	บรรจุภัณฑ์
106	NIPPON	บมจ. นิปปอนแพ็ค (ประเทศไทย)	บรรจุภัณฑ์
107	TPP	บมจ. ไทยบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์	บรรจุภัณฑ์
108	TOPP	บมจ. ไทย โอ.พี.พี.	บรรจุภัณฑ์
109	TMD	บมจ. อุตสาหกรรมถังโลหะไทย	บรรจุภัณฑ์
110	TFI	บมจ. ไทยฟิล์มอินค์สตรี้	บรรจุภัณฑ์
111	AA	บมจ. แอ็ควานซ์ อะโกร	กระดาษและวัสดุการพิมพ์
112	UTP	บมจ. ยูไนเต็ด เปเปอร์	กระดาษและวัสดุการพิมพ์
113	UV	บมจ. ยูนิ เวนเจอร์	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์
114	YCI	บมจ. ยงไทย	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	บริษัท	กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม
115	ATC	บมจ. อะโรเมติกส์ (ประเทศไทย)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์
116	TCB	บมจ. ไทยคาร์บอนแบล็ค	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์
117	TPC	บมจ. ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์
118	AMC	บมจ. เอเชีย เมทัล	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร
119	SSI	บมจ. สหวิริยาสตีลอินดัสตรี	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร
120	CTW	บมจ. จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิล	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร
121	NSM	บมจ. นครไทยสตีปมิล	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร
122	PATKL	บมจ. พัฒน์กล	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร
123	SSSC	บมจ. ศูนย์บริการเหล็กสยาม	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร
124	THECO	ผู้บริหารแผนบมจ. ไทยอีทเอ็กซ์เชนจ์	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร
			กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
125	GEN	บมจ. เจเนอรัล เอนจิเนียริง	วัสดุก่อสร้าง
126	RCI	บมจ. โรแยล ซีรามิก อุตสาหกรรม	วัสดุก่อสร้าง
127	STPI	บมจ. เอสทีพี แอนด์ ไอ	วัสดุก่อสร้าง
128	MS	บมจ. มิลเลนเนียม สตีล	วัสดุก่อสร้าง
129	SAM	บมจ. สามชัย สตีล อินดัสทรี	วัสดุก่อสร้าง
130	SCCC	บมจ. ปูนซีเมนต์นครหลวง	วัสดุก่อสร้าง
131	SCP	บมจ. ทักษิณคอนกรีต	วัสดุก่อสร้าง
132	TASCO	บมจ. ทิปโก้แอสฟัลท์	วัสดุก่อสร้าง
133	TCMC	บมจ. อุตสาหกรรมพรมไทย	วัสดุก่อสร้าง
134	TPIPL	บมจ. ทีพีไอ โพลีน	วัสดุก่อสร้าง
135	TWP	บมจ. ไทยไวร์โปรดักต์	วัสดุก่อสร้าง
136	UMI	บมจ. สหโมเสคอุตสาหกรรม	วัสดุก่อสร้าง
137	WIN	บมจ. วิน โคอส์ อินดัสเทรียล พาร์ค	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
138	TICON	บมจ. ไทคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
139	N-PARK	บมจ. แนนเชอร์ล พาร์ค	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
140	HEMRAJ	บมจ. เหมราชพัฒนาที่ดิน	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
141	AP	บมจ. เอเชียนพร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเม้นท์	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
142	AMATA	บมจ. อมตะ คอร์ปอเรชั่น	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	บริษัท	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
143	CI	บมจ. ชาญอัสสระ ดีเวลลอปเม้นท์	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
144	CK	บมจ. ช.การช่าง	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
145	CNT	บมจ. คริสเตียนีและนิตเสน (ไทย)	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
146	CPN	บมจ. เซ็นทรัลพัฒนา	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
147	NWR	บมจ. เนวรัตน์พัฒนาการ	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
148	QH	บมจ. ควอลิตี้เฮาส์	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
149	STEC	บมจ. ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
150	MK	บมจ. มั่นคงเคหะการ	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
151	SPALI	บมจ. สุภาลัย	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
152	SIRI	บมจ. แสตนลิริ	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
153	KTP	บมจ. เคปเปล ไทย พร็อพเพอร์ตี้	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
154	LALIN	บมจ. ลลิต พร็อพเพอร์ตี้	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
155	LH	บมจ. แลนด์แอนด์เฮาส์	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
156	LPN	บมจ. แอล.พี.เอ็น. ดีเวลลอปเม้นท์	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
157	ITD	บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวลลอปเม้นท์	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
กลุ่มทรัพยากร			
158	SUSCO	บมจ. สยามสหบริการ	พลังงานและสาธารณูปโภค
159	TPI	บมจ. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย	พลังงานและสาธารณูปโภค
160	TOP	บมจ. ไทยออยล์	พลังงานและสาธารณูปโภค
161	EGCOMP	บมจ. ผลิตไฟฟ้า	พลังงานและสาธารณูปโภค
162	BANPU	บมจ. บ้านปู	พลังงานและสาธารณูปโภค
163	BCP	บมจ. บางจากปิโตรเลียม	พลังงานและสาธารณูปโภค
164	LANNA	บมจ. ลานนา รีซอร์สเซส	พลังงานและสาธารณูปโภค
165	RPC	บมจ. ระยองเพิควิฟายเออร์	พลังงานและสาธารณูปโภค
166	PTT	บมจ. ปตท.	พลังงานและสาธารณูปโภค
167	PTTEP	บมจ. ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	พลังงานและสาธารณูปโภค
กลุ่มบริการ			
168	BIGC	บมจ. บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์	พาณิชย์

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	บริษัท	กลุ่มบริการ
169	CP7-11	บมจ. ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น	พาณิชย์
170	SINGER	บมจ. ซิงเกอร์ ประเทศไทย	พาณิชย์
171	SPC	บมจ. สหพัฒนพิบูล	พาณิชย์
172	SPI	บมจ. สหพัฒนาอินเตอร์โฮลดิ้ง	พาณิชย์
173	ROBINS	บมจ. ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน	พาณิชย์
174	MINOR	บมจ. ไมเนอร์ คอร์ปอเรชั่น	พาณิชย์
175	LOXLEY	บมจ. ล็อกซ์เลย์	พาณิชย์
176	SVH	บมจ. สมิตีเวช	การแพทย์
177	RAM	บมจ. โรงพยาบาลรามคำแหง	การแพทย์
178	SKR	บมจ. สิริรินทร์	การแพทย์
179	AHC	บมจ. โรงพยาบาลเอกชล	การแพทย์
180	BGH	บมจ. กรุงเทพดุสิตเวชการ	การแพทย์
181	BH	บมจ. โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	การแพทย์
182	KDH	บมจ. โรงพยาบาลกรุงธน	การแพทย์
183	KH	บมจ. บางกอก เซน ฮอสปิเทล	การแพทย์
184	NTV	บมจ. โรงพยาบาลนนทเวช	การแพทย์
185	NEW	บมจ. วัฒนาการแพทย์	การแพทย์
186	GENCO	บมจ. บริหารและพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	บริการเฉพาะกิจ
187	BNT	บมจ. บีเอ็นที เอ็นเตอร์เทนเมนต์	สื่อและสิ่งพิมพ์
188	GMMM	บมจ. จีเอ็มเอ็ม มีเดีย	สื่อและสิ่งพิมพ์
189	GRAMMY	บมจ. จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่	สื่อและสิ่งพิมพ์
190	FE	บมจ. ฟาร์อีสท์ ดีดีบี	สื่อและสิ่งพิมพ์
191	P-FCB	บมจ. ประกิจ โฮลดิ้ง	สื่อและสิ่งพิมพ์
192	NMG	บมจ. เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป	สื่อและสิ่งพิมพ์
193	MAJOR	บมจ. เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป	สื่อและสิ่งพิมพ์
194	MATI	บมจ. มติชน	สื่อและสิ่งพิมพ์
195	MCOT	บมจ. อสมท	สื่อและสิ่งพิมพ์
196	MEDIAS	บมจ. มีเดีย ออฟ มีเดียส์	สื่อและสิ่งพิมพ์

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	บริษัท	กลุ่มบริการ
197	SE-ED	บมจ. ซีเอ็ดยูเคชั่น	สื่อและสิ่งพิมพ์
198	TONHUA	บมจ. ดงฮัว คอมมูนิเคชั่นส์	สื่อและสิ่งพิมพ์
199	SPORT	บมจ. สยามสปอร์ต ซินดิเคท	สื่อและสิ่งพิมพ์
200	SST	บมจ. ทริปโก้ไทยคลั่งสินค้า	ขนส่งและโลจิสติกส์
201	UST	บมจ. ยูไนเต็ด แสตนด์การ์ด เทอร์มินัล	ขนส่งและโลจิสติกส์
202	TSTE	บมจ. ไทยซูการ์ เทอร์มินัล	ขนส่งและโลจิสติกส์
203	PSL	บมจ. พรีเมียม ชิปปิ้ง	ขนส่งและโลจิสติกส์
204	RCL	บมจ. อาร์ ซี แอล	ขนส่งและโลจิสติกส์
205	JUTHA	บมจ. จุฑานาวี	ขนส่งและโลจิสติกส์
206	KWC	บมจ. กรุงเทพโสภณ	ขนส่งและโลจิสติกส์
207	CENTEL	บมจ. โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา	การท่องเที่ยวและสันทนาการ
208	GRAND	บมจ. แกรนด์ แอสเสท ดีเวลลอปเม้นท์	การท่องเที่ยวและสันทนาการ
209	CSR	บมจ. เทพธานีกรีฑา	การท่องเที่ยวและสันทนาการ
210	DTC	บมจ. ดุสิตธานี	การท่องเที่ยวและสันทนาการ
211	ERAWAN	บมจ. ดิ เอราวัณ กรุ๊ป	การท่องเที่ยวและสันทนาการ
212	LRH	บมจ. ลาгуน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล	การท่องเที่ยวและสันทนาการ
213	SHANG	บมจ. เซี่ยงกรี-ลา โฮเต็ล	การท่องเที่ยวและสันทนาการ
			กลุ่มเทคโนโลยี
214	CCET	บมจ. แคล-คอมพ์ อิเล็กทรอนิกส์	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
215	DELTA	บมจ. เดลต้า อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย)	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
216	DRACO	บมจ. ดร่าโก้ พีซีบี	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
217	EIC	บมจ. อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
218	HANA	บมจ. ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
219	KCE	บมจ. เคซีอี อิเล็กทรอนิกส์	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
220	SVI	บมจ. เอสวีไอ	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
221	ADVANC	บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
222	IEC	บมจ. อินเตอร์เนชั่นเนลเอนจิเนียริง	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
223	JAS	บมจ. จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
224	MLINK	บมจ. เอ็ม ลิงก์ เอเชีย คอร์ปอเรชั่น	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	บริษัท	กลุ่มเทคโนโลยี
225	TKS	บมจ. ที.เค.เอส. เทคโนโลยี	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
226	TRUE	บมจ. ทูร คอร์ปอเรชั่น	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
227	SAMART	บมจ. สามารถคอร์ปอเรชั่น	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
228	SAMTEL	บมจ. สามารถเทลคอม	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
229	SHIN	บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่นส์	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
230	SATTEL	บมจ. ชินแซทเทลไลท์	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
231	SIM	บมจ. สามารถ ไอ-โมบาย	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(Online: www.set.or.th)

ตารางผนวกที่ 2 ข้อมูลส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ของสินทรัพย์ (REV) กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลัก
ทรัพย์เพื่อขาย (MKT) และ กำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่างบการเงิน (FCT) กำไรขาดทุนที่ต้อง
รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น (OCI) กำไรขาดทุนสุทธิ (NI) ณ 31 ธันวาคม 2548

หน่วย: บาท

ลำดับที่	อักษรย่อ	MKT	REV	FCT	OCI	NI
1	ASIAN	-	48,142,303	-	48,142,303	165,751,678
2	CHOTI	-		(792,983)	(792,983)	55,495,888
3	CPF	165,577,000	2,135,301,000	896,495,000	3,197,373,000	6,710,438
4	CPI	-	432,186,790	-	432,186,790	(65,012,372)
5	LEE	-	190,599,480	-	190,599,480	225,459,167
6	GFPT	-	729,111,191	-	729,111,191	369,054,766
7	RANCH	528,377	32,846,544	-	33,374,921	369,081,228
8	PPC	(2,783,600)	-	-	(2,783,600)	159,564,402
9	SSF	-	269,943,772	-	269,943,772	68,612,004
10	STA	(9,528,018)	-	11,520,633	1,992,615	(173,049,914)
11	TLUXE	-	-	(7,544,139)	(7,544,139)	120,603,071
12	UPOIC	(3,203,853)	-	-	(3,203,853)	37,902,948
13	LST	(2,922,391)	-	-	(2,922,391)	53,879,244
14	MALEE	-	171,009,035	441,111	171,450,146	4,567,784
15	HTC	2,862,655	428,085,362	-	430,948,017	12,491,373

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

หน่วย: บาท

ลำดับที่	อักษรย่อ	MKT	REV	FCT	OCI	NI
16	F&D	-	158,901,375	-	158,901,375	(9,803,679)
17	MINT	155,746,107	-	24,534,751	180,280,858	1,061,110,298
18	S&P	(100,000)	-	14,474,896	14,374,896	203,600,679
19	SORKON	-	125,038,165	-	125,038,165	18,356,869
20	SSC	(19,885,550)	-	-	(19,885,550)	510,782,904
21	SFP	-	-	191,890	191,890	93,481,831
22	APURE	-	43,171,068	-	43,171,068	10,487,734
23	TF	13,069,209	-	-	13,069,209	718,889,475
24	TIPCO	-	52,905,001	23,023,387	75,928,388	325,668,978
25	TVO	7,791,544	-	74,821,049	82,612,593	506,891,597
26	TWFP	-	117,783,359	(2,910,511)	114,872,848	83,504,526
27	UFM	(348,889,333)	780,614,189	-	431,724,856	178,238,789
28	TUF	2,048,881	-	85,667,387	87,716,268	2,082,436,539
29	BTNC	(4,330,660)	-	-	(4,330,660)	14,136,629
30	CPH	-	177,635,459	-	343,212,459	71,888,723
31	CPL	4,840,214	-	-	4,840,214	11,086,893
32	HT	-	-	284,125,317	284,125,317	369,888,616
33	ICC	1,594,557,446	-	-	1,594,557,446	686,289,528
34	NC	26,696,874	10,123,316	-	36,820,190	(34,914,998)
35	PAF	78,897,988	-	-	78,897,988	(220,597,336)
36	PG	67,628,415	-	-	67,628,415	170,518,178
37	PRANDA	-	202,996,742	30,976,369	233,973,111	356,590,847
38	SUC	190,988,572	-	1,555,405,110	1,746,393,682	856,622,508
39	UT	4,438,039	-	-	4,438,039	(144,441,291)
40	WACOAL	725,261,350	-	-	725,261,350	371,531,059
41	UPF	(439,397)	-	-	(439,397)	24,903,875
42	TTTM	185,000	-	-	185,000	43,389,031
43	TPCROP	78,017,423	-	-	78,017,423	331,226,105

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

หน่วย: บาท						
ลำดับที่	อักษรย่อ	MKT	REV	FCT	OCI	NI
44	TNL	626,851,972	-	-	626,851,972	268,262,233
45	DISTAR	(1,875)	-	-	(1,875)	(66,492,334)
46	DTCI	(516,680)	-	-	(516,680)	(2,078,076)
47	JCT	(32,277)	111,643,710	-	111,611,433	40,221,685
48	IFEC	233,012	-	-	233,012	36,590,337
49	MODERN	(4,585,306)	-	-	(4,585,306)	322,426,353
50	OCC	52,461,410	-	-	52,461,410	77,281,542
51	OGC	-	254,080,043	-	254,080,043	180,186,798
52	S & J	346,915,624	-	-	346,915,624	116,600,461
53	ROCK	(176,600)	118,966,475	-	118,789,875	35,981,244
54	SITHAI	(5,900,000)	1,143,406,148	(18,657,335)	1,118,848,813	263,904,048
55	SUN	-	-	5,584,633	5,584,633	(44,570,004)
56	BAY	(1,194,215,201)	5,955,007,342	-	4,760,792,141	6,016,915,684
57	BBL	9,417,047,734	18,458,769,209	1,207,805,754	29,083,622,697	20,306,045,748
58	ACL	(5,217,169)	-	-	(5,217,169)	1,161,132,743
59	BT	(431,832,477)	-	-	(431,832,477)	611,250,135
60	KBANK	(529,067,201)	10,024,386,669	-	9,495,319,468	13,929,851,488
61	KK	(29,524,203)	-	-	(29,524,203)	2,436,001,308
62	KTB	(1,427,122,147)	3,940,225,607	-	2,513,103,460	13,024,072,695
63	UOBT	132,139,592	740,810,478	-	872,950,070	953,520,793
64	SCB	2,187,490,130	11,452,196,117	(34,830,754)	13,604,855,493	18,882,630,748
65	SCIB	-	2,976,419,925	649,624,232	3,626,044,157	6,264,987,488
66	TBANK	(552,015,475)	-	-	(552,015,475)	361,676,925
67	TMB	(787,158,103)	3,381,072,017	(52,314,090)	2,541,599,824	7,800,490,503
68	TISCO	1,011,780,646	-	112,560,156	1,124,340,802	1,790,849,244
69	KGI	-	-	151,503,514	151,503,514	158,551,825
70	FNS	(76,925,000)	-	(5,687,000)	(82,612,000)	102,426,000
71	AITCO	(55,195,390)	-	-	(55,195,390)	216,365,913
72	ASL	(140,449,717)	-	-	(140,449,717)	(244,169,946)

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

หน่วย: บาท

ลำดับที่	อักษรย่อ	MKT	REV	FCT	OCI	NI
73	ASP	236,802,425	-	-	236,802,425	500,570,546
74	BFIT	(25,988,105)	-	-	(25,988,105)	265,717,516
75	SYRUS	4,359,301	-	-	4,359,301	41,733,281
76	TCAP	(830,178,038)	540,420,162	-	(289,757,876)	3,104,099,295
77	US	(994,053)	-	-	(994,053)	(16,282,490)
78	ZMICO	4,430,157	-	-	4,430,157	186,312,932
79	TNITY	2,510,269	-	-	2,510,269	70,954,341
80	SICCO	(84,654,007)	-	-	(84,654,007)	408,629,563
81	AYUD	324,769,816	-	-	324,769,816	214,129,349
82	BKI	5,861,214,676	-	-	5,861,214,676	594,894,964
83	BUI	183,593,784	113,842,000	-	297,435,784	26,963,908
84	CHARAN	53,253,242	-	-	53,253,242	28,878,211
85	DVS	(40,806,405)	-	-	(40,806,405)	157,186,870
86	INSURE	(19,974,263)	-	-	(19,974,263)	747,517
87	NKI	150,591,257	-	-	150,591,257	173,680,804
88	NSI	(4,093,687)	-	-	(4,093,687)	50,008,358
89	PHA	95,681,363	-	-	95,681,363	285,415,948
90	SAFE	54,433,605	-	-	54,433,605	139,546,210
91	SMK	72,304,745	-	-	72,304,745	102,712,476
92	SMG	4,990,983	-	-	4,990,983	249,997,704
93	THRE	106,818,254	-	-	106,818,254	481,780,520
94	TIC	(56,170,018)	-	-	(56,170,018)	14,914,581
95	TIP	241,045,889	-	-	241,045,889	518,735,056
96	TVI	13,732,055	-	-	13,732,055	26,268,641
97	TSI	(4,511,000)	-	-	(4,511,000)	25,804,000
98	SMC	-	27,342,355	-	27,342,355	(89,793,256)
99	CWT	-	174,867,011	-	174,867,011	(97,942,684)
100	AH	-	-	2,419,997	2,419,997	710,819,992
101	TRU	1,250,335	-	-	1,250,335	119,782,985

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

หน่วย: บาท

ลำดับที่	อักษรย่อ	MKT	REV	FCT	OCI	NI
102	SPG	(484,120)	-	-	(484,120)	138,454,163
103	TNPC	(2,047,154)	344,633,056	-	342,585,903	82,334,305
104	AJ	-	553,614,290	-	553,614,290	172,835,901
105	CSC	-	466,229,184	-	466,229,184	51,506,472
106	NIPPON	-	38,925,125	-	38,925,125	(36,607,228)
107	TPP	7,821,201	232,021,403	-	239,842,604	8,429,950
108	TOPP	-	-	(2,477,026)	(2,477,026)	44,495,414
109	TMD	-	297,088,097	-	297,088,097	112,416,574
110	TFI	-	628,951,626	-	628,951,626	(419,534,414)
111	AA	-	2,752,866,759	(11,465,222)	2,741,401,537	1,909,527,823
112	UTP	-	206,307,122	-	206,307,122	24,058,860
113	UV	(60,699,784)	138,033,416	-	77,333,632	117,976,727
114	YCI	-	4,505,183	-	4,505,183	10,551,437
115	ATC	-	13,587,509,492	-	13,587,509,492	5,242,815,374
116	TCB	-	-	(167,532,295)	(167,532,295)	887,262,312
117	TPC	872,072,463	-	247,846,158	1,119,918,621	2,820,401,138
118	AMC	-	67,693,059	-	67,693,059	80,559,044
119	SSI	-	5,212,119,000	-	5,212,119,000	(1,536,303,000)
120	CTW	39,011,763	-	83,093,507	122,105,270	327,775,794
121	NSM	3,654,686	-	-	3,654,686	(720,943,620)
122	PATKL	-	260,240,615	-	260,240,615	67,326,849
123	SSSC	-	338,905,051	-	338,905,051	392,976,085
124	THECO	-	101,794,500	-	101,794,500	17,284,429
125	GEN	8,705,895	-	-	8,705,895	(41,777,572)
126	RCI	-	263,112,255	-	263,112,255	126,750,009
127	STPI	-	-	574,686	574,686	146,854,419
128	MS	5,980,000	-	-	5,980,000	349,795,000
129	SAM	56,068	-	-	56,068	6,951,133
130	SCCC	-	-	(149,697)	(149,697)	4,072,540,124

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

หน่วย: บาท

ลำดับที่	อักษรย่อ	MKT	REV	FCT	OCI	NI
131	SCP	(94,888,319)	18,757,005	-	(76,131,314)	38,599,414
132	TASCO	(37,762,988)	-	-	(37,762,988)	9,068,678
133	TCMC	-	463,881,000	-	463,881,000	31,871,000
134	TPIPL	(99,688,000)	27,855,739,000	-	27,756,051,000	1,521,512,000
135	TWP	764,635		-	764,635	167,984,667
136	UMI	(620,479)	111,655,492	-	111,035,013	18,975,885
137	WIN	-	209,895,151	-	209,895,151	18,910,837
138	TICON	-	-	(6,078)	(6,078)	680,295,551
139	N-PARK	(577,874,267)	-	(6,659,443)	(584,533,710)	(669,831,529)
140	HEMRAJ	(18,588,060)	-	(24,922,882)	(43,510,942)	636,833,773
141	AP	28,822,000	-	-	28,822,000	764,862,000
142	AMATA	-	-	164,394,248	164,394,248	1,078,973,575
143	CI	39,893,400	-	-	39,893,400	65,458,636
144	CK	85,823,198	-	-	85,823,198	684,156,350
145	CNT	-	342,205	30,044,722	30,386,927	136,171,771
146	CPN	1,074,644	-	-	1,074,644	3,294,544,580
147	NWR	-	-	98,327,336	98,327,336	(116,185,105)
148	QH	329,469	-	-	329,469	823,318,944
149	STEC	(3,269,987)	606,650,580	-	603,380,593	472,763,121
150	MK	-	668,168,358	65,550	668,233,908	713,729,609
151	SPALI	(1,089,457)	59,881,633	-	58,792,176	829,976,755
152	SIRI	(1,674,645)	-	-	(1,674,645)	903,577,788
153	KTP	(4,572,150)	-	-	(4,572,150)	5,067,695
154	LALIN	202,892	-	-	202,892	692,626,107
155	LH	373,741,000	-	-	373,741,000	5,180,695,000
156	LPN	-	1,554,220	-	1,554,220	588,379,160
157	ITD	738,000	-	732,300	1,470,300	1,261,989,000
158	SUSCO	-	1,100,000	-	1,100,000	71,102,367
159	TPI	778,018,900	24,323,370,210	-	25,101,389,110	60,769,921,020

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

หน่วย: บาท

ลำดับที่	อักษรย่อ	MKT	REV	FCT	OCI	NI
160	TOP	-	15,049,071,881	-	15,049,071,881	18,753,110,747
161	EGCOMP	587,384,126	-	(97,104,448)	490,279,678	4,092,514,009
162	BANPU	6,914,095,000	-	(454,307,000)	6,459,788,000	5,564,851,000
163	BCP	-	4,502,376,960	-	4,502,376,960	2,926,718,992
164	LANNA	-	-	13,668,858	13,668,858	339,356,001
165	RPC	-	-	(516,286)	(516,286)	367,082,397
166	PTT	830,990,386	-	(800,719,785)	30,270,601	85,521,292,702
167	PTTEP	-	-	(1,032,734,534)	(1,032,734,534)	23,734,687,621
168	BIGC	(489,750)	-	-	(489,750)	1,882,774,065
169	CP7-11	-	-	229,928,287	229,928,287	1,507,731,540
170	SINGER	-	91,141,318	-	91,141,318	87,965,584
171	SPC	1,993,088,682	-	-	1,993,088,682	413,478,469
172	SPI	1,737,691,515	-	-	1,737,691,515	841,019,342
173	ROBINS	-	785,206,636	-	785,206,636	851,222,683
174	MINOR	1,475	-	28,000	29,475	250,262,279
175	LOXLEY	(1,379,838,265)	188,553,500	(91,063,699)	(1,282,348,464)	(653,601,837)
176	SVH	-	1,441,315,187	-	1,441,315,187	109,839,612
177	RAM	64,301,412	299,844,544	-	364,145,956	230,090,232
178	SKR	-	42,203,508	-	42,203,508	119,960,879
179	AHC	13,599,988	-	-	13,599,988	103,012,534
180	BGH	254,659,742	963,796,488	-	1,218,456,230	832,109,039
181	BH	-	-	30,828,437	30,828,437	1,052,739,279
182	KDH	-	258,467,846	-	258,467,846	29,252,141
183	KH	653,299	452,925,038	-	453,578,337	248,981,550
184	NTV	370,257	-	-	370,257	96,248,490
185	NEW	-	89,404,449	-	89,404,449	202,860,640
186	GENCO	(39,443,600)	-	-	(39,443,600)	12,525,608
187	BNT	4,203,680	10,521,521	-	14,725,201	(333,855,082)
188	GMMM	(161,570,788)	-	125,775	(161,445,013)	229,362,827

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

หน่วย: บาท

ลำดับที่	อักษรย่อ	MKT	REV	FCT	OCI	NI
189	GRAMMY	17,686,039	-	2,055,146	19,741,185	203,512,697
190	FE	56,789,267	-	-	56,789,267	57,740,172
191	P-FCB	(13,359,636)	-	(54,987)	(13,414,623)	45,599,367
192	NMG	(42,169,372)	-	-	(42,169,372)	(332,070,583)
193	MAJOR	(0.94)	-	-	(0.94)	534,990,143
194	MATI	-	177,936,765	-	177,936,765	107,525,235
195	MCOT	(6,250,000)	-	-	(6,250,000)	1,103,828,374
196	MEDIAS	(35,000)	-	-	(35,000)	63,440,209
197	SE-ED	(5,756,671)	17,344,226	-	11,587,555	187,913,948
198	TONHUA	(190,000)	-	-	(190,000)	3,918,804
199	SPORT	680	-	-	680	34,771,515
200	SST	(222,406)	-	-	(222,406)	48,691,651
201	UST	4,399,000	181,758,273	1,163,252	187,320,525	25,343,007
202	TSTE	(1,645,772)	621,917,762	-	620,271,989	43,815,157
203	PSL	-	-	161,698,471	161,698,471	6,176,606,718
204	RCL	-	-	2,319,686,060	2,319,686,060	4,800,169,503
205	JUTHA	(588,000)	-	(35,426,369)	(36,014,369)	79,017,926
206	KWC	4,720,559	-	-	4,720,559	14,227,041
207	CENTEL	107,112	417,419,283	1,244,776	418,771,171	535,954,035
208	GRAND	-	1,887,307,421	-	1,887,307,421	47,344,188
209	CSR	(2,162,871)	2,027,598,559	-	2,025,435,688	60,012,484
210	DTC	72,831,051	-	(105,664,389)	(32,833,338)	245,111,940
211	ERAWAN	1,038,152	1,428,255,549	-	1,429,293,701	257,789,203
212	LRH	(28,856,095)	1,888,359,140	104,869,520	1,964,372,565	(19,779,741)
213	SHANG	326,295,407	-	903,332,379	1,229,627,786	484,548,260
214	CCET	-	-	13,196,153	13,196,153	1,762,231,743
215	DELTA	(13,122,460)	-	97,195,102	84,072,642	2,284,680,097
216	DRACO	261,000	-	-	261,000	8,122,347
217	EIC	-	58,484,730	-	58,484,730	28,226,781

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

หน่วย: บาท

ลำดับที่	อักษรย่อ	MKT	REV	FCT	OCI	NI
218	HANA	-	-	746,325,281	746,325,281	2,061,507,258
219	KCE	-	-	(393,352)	(393,352)	1,331,861
220	SVI	-	-	(226,912)	(226,912)	256,658,735
221	ADVANC	25,242,500	-	-	25,242,500	18,908,506,753
222	IEC	10,955	-	-	10,955	(243,647,262)
223	JAS	62,045,303	-	(2,612,913)	59,432,390	864,589,662
224	MLINK	26,217	-	-	26,217	179,859,609
225	TKS	29,322,655	-	-	29,322,655	71,561,080
226	TRUE	(415,425)	-	104,344,130	103,928,705	(4,268,937,626)
227	SAMART	-	304,267,024	(43,937,207)	260,329,817	583,702,387
228	SAMTEL	-	1,967,676	-	1,967,676	248,124,201
229	SHIN	(29,521,231)	-	(65,855,665)	(95,376,896)	8,573,259,382
230	SATTEL	-	-	(126,354,524)	(126,354,524)	1,207,708,603
231	SIM	-	-	846,800	846,800	375,865,912

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Online: www.set.or.th)

ตารางผนวกที่ 3 ข้อมูลราคาหุ้น จำนวนหุ้น อัตราผลตอบแทนเงินปันผล

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น	จำนวนหุ้น	ราคาหุ้น	จำนวนหุ้น	อัตราผลตอบแทน
		ณ 31/12/47	ณ 31/12/47	ณ 31/12/48	ณ 31/12/48	เงินปัน
		(บาท)	(หุ้น)	(บาท)	(หุ้น)	ผล (%)
1	ASIAN	5.35	224,559,073	5.05	228,176,157	9.85
2	CHOTI	92	7,500,000	92	7,500,000	8.48
3	CPF	3.78	5,727,562,476	6.10	7,519,937,826	1.37
4	CPI	6.05	262,498,580	3.86	262,498,580	11.66
5	LEE	3.02	734,999,995	2.94	734,999,995	4.76
6	GFPT	10.6	125,382,100	15.70	125,382,100	0
7	RANCH	0.6	83,400,000	15	85,265,973	0
8	PPC	11.5	30,000,000	18.10	30,000,000	0

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น ณ 31/12/47 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/47 (หุ้น)	ราคาหุ้น ณ 31/12/48 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/48 (หุ้น)	อัตราผลตอบแทน เงินปัน ผล (%)
9	SSF	2.9	269,999,000	2.80	269,999,000	6.79
10	STA	26	154,000,000	11	200,000,000	10.5
11	TLUXE	12.2	25,000,000	2.16	250,000,000	2.78
12	UPOIC	44.25	32,405,000	32	32,405,000	9.38
13	LST	2.34	820,000,000	1.50	820,000,000	4.94
14	MALEE	3.94	50,000,000	3.88	50,000,000	0
15	HTC	3.72	166,015,000	3.78	166,015,000	7.14
16	F&D	34.5	12,500,000	18	12,500,000	1.94
17	MINT	2.9	2,413,257,641	6.45	2,670,136,269	1.58
18	S&P	24.2	74,854,300	22.30	86,953,800	8.64
19	SORKON	18.1	7,000,000	17.20	7,000,000	7.27
20	SSC	21.8	264,220,216	20.80	264,809,396	4.32
21	SFP	78	21,000,000	45	21,000,000	1.67
22	APURE	1.03	269,320,021	2.84	269,324,572	0
23	TF	270	18,000,000	350	18,000,000	3.41
24	TIPCO	5.15	431,094,658	4.60	477,395,770	7.86
25	TVO	10.3	496,581,173	11.30	497,762,486	5.69
26	TWFP	105	9,506,055	103	9,506,055	9.71
27	UFM	25	40,000,000	25.75	40,000,000	0
28	TUF	24.8	864,303,950	30.50	869,280,950	5.09
29	BTNC	17	12,000,000	14.40	12,000,000	6.94
30	CPH	11.2	40,000,000	10.40	40,000,000	4.81
31	CPL	25	24,000,000	15.10	26,399,995	6.02
32	HT	51	10,000,000	100	10,000,000	6
33	ICC	42	290,633,730	41.75	290,633,730	2.38
34	NC	6.9	12,000,000	6.50	14,951,000	0
35	PAF	4.6	540,000,000	3.86	540,000,000	12.69

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น ณ 31/12/47 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/47 (หุ้น)	ราคาหุ้น ณ 31/12/48 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/48 (หุ้น)	อัตราผลตอบแทน เงินปัน ผล (%)
36	PG	13.4	72,000,000	23.20	72,000,000	3.02
37	PRANDA	6.75	274,911,150	6.30	319,920,030	10.29
38	SUC	18.2	300,000,000	16.50	300,000,000	7.85
39	UT	6.1	45,000,000	5.25	45,000,000	0
40	WACOAL	32.5	120,000,000	33.75	120,000,000	3.26
41	UPF	32.5	7,500,000	31.50	7,500,000	7.94
42	TTTM	80	6,000,000	73	6,000,000	4.11
43	TPCROP	20.4	108,000,000	20.40	108,000,000	3.92
44	TNL	19.4	120,000,000	20.20	120,000,000	4.46
45	DISTAR	2.06	230,000,000	0.86	403,255,708	12.6
46	DTCI	5	10,000,000	4.86	10,000,000	0
47	JCT	24	13,500,000	27	13,500,000	7.41
48	IFEC	2.7	40,779,281	2.70	40,779,281	0
49	MODERN	34.5	80,000,000	34	80,198,620	8.15
50	OCC	13	60,000,000	11	60,000,000	4.09
51	OGC	61.5	21,330,715	67	21,330,715	6.31
52	S & J	11	100,000,000	12.20	100,000,000	4.92
53	ROCK	15.5	10,000,000	15	10,000,000	0
54	SITHAI	7.6	285,714,286	8	285,714,286	6.59
55	SUN	12.8	10,133,550	9	10,133,550	0
56	BAY	12	2,851,076,996	14.90	2,870,851,586	0
57	BBL	104	1,908,711,239	105	1,908,842,894	1.67
58	ACL	7.05	512,716,072	5.70	746,120,187	0
59	BT	5.4	1,493,450,000	6.65	1,493,450,000	0
60	KBANK	52.5	2,363,624,537	70	2,373,293,667	1.43
61	KK	33.75	471,101,192	29	495,973,285	7.52
62	KTB	9	11,179,749,000	11	11,179,749,000	4.27

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น ณ 31/12/47 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/47 (หุ้น)	ราคาหุ้น ณ 31/12/48 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/48 (หุ้น)	อัตราผลตอบแทน เงินปัน ผล (%)
63	UOBT	5.35	5,095,446,713	5.35	8,217,062,166	0
64	SCB	49	1,545,072,361	52.50	1,778,241,861	3.65
65	SCIB	25.25	2,112,810,676	24.30	2,112,810,676	5.76
66	TBANK	10.6	810,199,062	9.00	1,458,356,092	1.54
67	TMB	3.76	13,314,300,579	4.30	13,314,301,979	0
68	TISCO	24.3	533,907,520	27.75	541,020,120	4.63
69	KGI	3.22	1,991,763,130	2.24	1,991,763,130	4.46
70	FNS	27.25	125,010,100	16.10	125,010,100	3.14
71	AITCO	5.9	235,000,000	5.85	235,000,000	0
72	ASL	7.45	322,310,749	11.50	322,310,749	0
73	ASP	71.5	197,089,542	4.70	1,995,877,747	7.98
74	BFIT	28.5	100,000,000	12.90	200,000,000	1.16
75	SYRUS	8.15	235,000,000	5.25	235,000,000	11.43
76	TCAP	13.6	1,333,134,427	13.40	1,333,134,457	5.22
77	US	8.2	123,705,376	7.35	168,816,704	4.01
78	ZMICO	8	822,328,201	4.48	829,506,109	7.08
79	TNITY	19.8	139,300,000	10.70	174,125,000	2.34
80	SICCO	6.25	596,975,514	5.30	597,407,984	11.31
81	AYUD	16.4	250,000,000	16	250,000,000	6.88
82	BKI	224	39,000,000	262	39,000,000	4.58
83	BUI	24.7	8,000,000	23	10,000,000	3.48
84	CHARAN	45	6,000,000	41.75	6,000,000	7.19
85	DVS	150	12,000,000	110	12,000,000	8.18
86	INSURE	24.9	10,000,000	25	10,000,000	1
87	NKI	45.75	25,402,663	55	27,942,929	3.31
88	NSI	20	13,900,000	13.90	13,900,000	0
89	PHA	150	20,000,000	133	20,000,000	6.95

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น ณ 31/12/47 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/47 (หุ้น)	ราคาหุ้น ณ 31/12/48 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/48 (หุ้น)	อัตราผลตอบแทน เงินปัน ผล (%)
90	SAFE	25.5	35,527,960	35	35,527,960	6.1
91	SMK	34	20,000,000	35	20,000,000	6.86
92	SMG	45	59,719,008	34	67,143,972	11.77
93	THRE	4.14	1,166,925,710	4.98	1,180,249,660	7.15
94	TIC	33.5	9,599,966	28	9,599,966	5.36
95	TIP	16.1	240,000,000	13.40	300,000,000	5.67
96	TVI	3.16	126,250,000	2.84	151,500,000	0.73
97	TSI	12.4	25,832,665	10	31,039,408	2.5
98	SMC	1.52	235,556,388	1.71	235,556,388	0
99	CWT	21	45,000,000	5.15	45,450,000	15.69
100	AH	33	240,000,000	25	240,000,000	3.06
101	TRU	10.5	500,529,497	6	501,589,497	10.71
102	SPG	70	34,500,000	36	34,500,000	6.39
103	TNPC	10.7	21,175,004	10	21,175,004	0
104	AJ	6.1	300,000,000	3.14	359,500,450	6.64
105	CSC	16.6	52,000,000	11.20	52,000,000	0
106	NIPPON	20	12,200,000	12.50	12,200,000	0
107	TPP	7.75	37,500,000	9	37,500,000	0
108	TOPP	50	6,000,000	42	6,000,000	6.31
109	TMD	56	15,000,000	51	15,000,000	8.04
110	TFI	0.64	6,781,542,590	0.31	6,781,542,590	0
111	AA	24.5	532,383,108	26	532,383,108	0
112	UTP	11.1	130,000,000	4.60	130,000,000	10.87
113	UV	1.72	522,061,899	1.72	527,671,999	5.8
114	YCI	7.5	7,000,000	8.20	7,000,000	0
115	ATC	62.5	962,370,600	29.50	966,204,100	10.16
116	TCB	15.9	300,000,000	22.20	300,000,000	2.7

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น ณ 31/12/47 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/47 (หุ้น)	ราคาหุ้น ณ 31/12/48 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/48 (หุ้น)	อัตราผลตอบแทน เงินปัน ผล (%)
117	TPC	19	875,000,000	15.90	875,000,000	12.58
118	AMC	7.9	200,000,000	5	399,973,800	0
119	SSI	2.88	13,101,500,000	1.11	13,101,500,000	13.51
120	CTW	8.3	379,647,572	7.20	382,493,170	8.33
121	NSM	1.93	8,986,398,641	0.60	9,216,649,877	0
122	PATKL	2.18	238,486,000	2.28	238,486,000	0
123	SSSC	46.5	32,000,000	43.50	32,000,000	0
124	THECO	1.82	51,298,800	0.72	124,680,500	0
125	GEN	1.1	476,812,500	0.64	476,812,500	0
126	RCI	29.75	31,428,571	21	31,428,571	9.52
127	STPI	1.7	250,000,000	2.06	250,000,000	0
128	MS	2.02	5,645,607,000	1.08	5,645,607,000	0
129	SAM	20.3	110,000,000	14.50	110,000,000	0
130	SCCC	244	250,000,000	336	250,000,000	3.87
131	SCP	19.3	30,000,000	11.20	30,000,000	0
132	TASCO	24.1	114,315,138	19.50	142,287,155	0
133	TCMC	5.4	55,555,556	4.48	55,555,556	0
134	TPIPL	28.25	807,500,000	23.50	807,500,000	0
135	TWP	2.7	27,000,000	2.70	27,000,000	0
136	UMI	5.1	478,002,740	1.90	478,002,740	6.32
137	WIN	2.06	1,400,937,360	3.08	350,234,340	0
138	TICON	8.15	463,135,409	12.50	487,269,397	3.8
139	N-PARK	1.18	8,057,160,000	0.57	8,057,160,000	0
140	HEMRAJ	1.07	5,831,793,766	0.81	6,090,749,424	6.62
141	AP	3.66	2,265,114,120	3.42	2,271,902,620	5.83
142	AMATA	9.45	1,067,000,000	14.40	1,067,000,000	3.82
143	CI	5.4	120,000,000	3.32	120,000,000	0

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น ณ 31/12/47 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/47 (หุ้น)	ราคาหุ้น ณ 31/12/48 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/48 (หุ้น)	อัตราผลตอบแทน เงินปัน ผล (%)
144	CK	12.9	1,058,681,500	12.10	1,081,159,320	0.82
145	CNT	6.65	401,161,682	3.16	401,161,682	0.84
146	CPN	8.4	2,178,816,000	14.40	2,178,816,000	1.59
147	NWR	5.45	182,053,499	1.05	2,484,641,988	0
148	QH	1.17	6,113,238,564	1.16	6,270,732,910	6.02
149	STEC	8.45	1,015,744,950	12.30	1,024,482,589	0.48
150	MK	2.26	866,684,157	2.46	866,684,157	7.32
151	SPALI	2.6	1,216,111,861	2.42	1,246,150,355	8.18
152	SIRI	3.2	1,473,628,692	2.74	1,473,628,692	5.84
153	KTP	3.4	220,000,000	2.08	220,000,000	0
154	LALIN	6.3	825,000,000	4.94	825,000,000	6.07
155	LH	10.1	8,155,734,577	8.35	8,311,327,906	7.02
156	LPN	2.9	1,205,601,879	3.40	1,475,698,768	5.2
157	ITD	9.6	3,738,678,180	8.25	4,193,678,180	0.85
158	SUSCO	1.01	1,190,000,000	0.59	1,190,000,000	4.37
159	TPI	7.3	78,489,112,110	8.10	19,500,000,000	0
160	TOP	51	2,040,027,873	63.50	2,040,027,873	2.83
161	EGCOMP	74	526,465,000	81	526,465,000	3.7
162	BANPU	152	271,747,900	131	271,747,900	42
163	BCP	13.3	660,559,535	13.40	687,481,908	0
164	LANNA	9.3	350,000,000	10.20	350,000,000	10.88
165	RPC	7.05	415,550,000	7.65	418,372,686	8.44
166	PTT	173	2,797,245,725	226	2,797,245,725	2.99
167	PTTEP	290	653,332,400	472	654,932,100	1.9
168	BIGC	18.9	800,939,574	31	801,386,574	3.68
169	CP7-11	57	2,200,000,000	5.90	4,423,538,610	3.8
170	SINGER	6.3	270,000,000	4.10	270,000,000	8.54

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น ณ 31/12/47 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/47 (หุ้น)	ราคาหุ้น ณ 31/12/48 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/48 (หุ้น)	อัตราผลตอบแทน เงินปัน ผล (%)
171	SPC	12.3	275,875,320	15.30	275,875,320	2.29
172	SPI	14.4	494,034,300	16.40	494,034,300	1.22
173	ROBINS	3.46	1,110,661,133	7.80	1,110,661,133	0
174	MINOR	4	235,056,470	6.30	371,154,838	2.52
175	LOXLEY	3.4	1,998,078,970	2.04	1,998,078,970	2.45
176	SVH	25.5	100,000,000	21	100,000,000	0
177	RAM	220	12,000,000	264	12,000,000	3.79
178	SKR	7.35	100,000,000	8.15	100,000,000	0
179	AHC	50	12,500,000	69.50	12,500,000	4.32
180	BGH	16.5	1,180,500,000	23.70	1,183,410,108	2.11
181	BH	15.3	727,359,372	29.50	727,691,372	2.29
182	KDH	23.5	15,000,000	23.90	15,000,000	8.37
183	KH	2.86	950,000,000	2.68	950,000,000	0
184	NTV	56	16,000,000	60	16,000,000	7.33
185	NEW	6.5	8,000,000	16.90	8,000,000	0
186	GENCO	1.01	900,000,000	0.78	900,000,000	0
187	BNT	0.47	930,960,000	0.55	1,922,835,182	0
188	GMMM	20	200,000,000	11.40	200,255,500	11.08
189	GRAMMY	17.2	500,000,000	13.30	490,000,000	9.4
190	FE	74	7,500,000	76	7,500,000	6.58
191	P-FCB	12.2	60,000,000	10	60,000,000	7.06
192	NMG	12.6	162,381,283	9.80	164,747,996	4.52
193	MAJOR	13.3	709,322,633	13.10	709,322,633	0.38
194	MATI	70	205,000,000	10.60	205,000,000	2.83
195	MCOT	22.2	687,099,210	28.50	687,099,210	2.07
196	MEDIAS	7	328,073,896	9.20	328,073,896	5.43
197	SE-ED	5.4	314,152,170	5.90	322,135,910	4.93

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น ณ 31/12/47 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/47 (หุ้น)	ราคาหุ้น ณ 31/12/48 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/48 (หุ้น)	อัตราผลตอบแทน เงินปัน ผล (%)
198	TONHUA	13.6	12,000,000	5.90	24,000,000	1.69
199	SPORT	3.04	240,907,800	2.28	242,106,400	10.36
200	SST	40	12,100,000	51.50	12,100,000	8.25
201	UST	21.3	38,771,812	18.80	38,771,812	7.98
202	TSTE	6.95	110,000,000	4.14	120,000,000	0.22
203	PSL	39.5	520,000,000	31.75	520,000,000	8.03
204	RCL	28.75	663,000,000	27.25	663,000,000	7.34
205	JUTHA	10	83,450,000	6.80	83,450,000	0
206	KWC	56	6,000,000	54	6,000,000	3.24
207	CENTEL	18.9	180,000,000	29.50	180,000,000	4.24
208	GRAND	2.24	600,800,000	1.67	901,200,000	0
209	CSR	45.75	20,500,000	44	20,500,000	4.55
210	DTC	42	85,000,000	43	85,000,000	5.81
211	ERAWAN	2.52	1,453,048,008	2.26	1,453,048,008	2.65
212	LRH	47.5	84,670,143	45	84,670,143	4.44
213	SHANG	28	130,000,000	28.50	130,000,000	5.26
214	CCET	33.75	323,531,835	3.90	3,629,729,045	7.05
215	DELTA	16.5	1,188,102,115	17.80	1,188,116,740	4.49
216	DRACO	18.5	16,000,000	15.30	16,000,000	6.54
217	EIC	10.9	80,000,000	10	80,000,000	5
218	HANA	19.5	793,827,190	26.50	806,166,890	4.1
219	KCE	7.55	314,930,000	6.35	314,930,000	1.57
220	SVI	11.2	143,038,099	9.15	143,491,232	0
221	ADVANC	107	2,945,188,074	108	2,950,639,869	4.39
222	IEC	0.78	771,450,000	4.88	1,333,200,000	0
223	JAS	0.64	8,318,393,300	0.46	8,319,877,163	0
224	MLINK	3.26	540,000,000	2.38	540,000,000	8.4

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อักษรย่อ	ราคาหุ้น ณ 31/12/47 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/47 (หุ้น)	ราคาหุ้น ณ 31/12/48 (บาท)	จำนวนหุ้น ณ 31/12/48 (หุ้น)	อัตราผลตอบแทน เงินปัน ผล (%)
225	TKS	4.2	247,780,400	2.68	248,073,200	5.59
226	TRUE	8.1	3,393,061,728	10	3,395,339,834	0
227	SAMART	7.35	953,493,690	8.10	962,953,090	0
228	SAMTEL	35	52,000,000	5	600,000,000	5.2
229	SHIN	39.75	2,953,632,089	42.25	2,999,314,941	4.69
230	SATTEL	17.9	876,881,800	14.90	1,090,757,817	0
231	SIM	11	430,000,000	12	430,000,000	4.58

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Online: www.set.or.th)